

НОРМА МАСЛАХАТЧИ

СОЛИҚЛАР БУХГАЛТЕРИЯ ҲУҚУҚ

2005 йил июлдан чиқа бошлаган

«СБХ» газетаси билан биргаликда тарқатилади.

ЯНГИ СОЛИҚ КОДЕКСИ СОЛИҚ ТЎЛОВЧИЛАР НИГОҲИДА

Жорий йилнинг 1 январидан амал қилаётган янги Солиқ кодекси мамлакатимиз иқтисодиётини либераллаштириш йўлида амалга оширилаётган ислохотларнинг яна бир муҳим қадами бўлди. Мазкур Кодекс тадбиркорлар манфаатига хизмат қиладиган тўғридан-тўғри амал қилувчи ҳужжат бўлгани билан айниқса аҳамиятлидир.

тўғри фойдаланишга мўлжалланган бўлиб, унда солиқ ва бошқа мажбурий тўловларнинг элементлари, солиқ мажбуриятларининг ижросини таъминловчи қоидалар, солиқ солиш тамойиллари, объектлари ва субъектлари, асосий атамаларнинг аниқ таърифлари келтирилган бўлиб, бу орқали тушунча-

ларнинг икки хил талқин этилишини бартараф этади. Шунингдек, янги Солиқ кодекси билан бир вақтда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 12 декабрдаги «Ўзбекистон Республикасининг 2008 йилги асосий макроиқтисодий кўрсаткичлар прогнози ва Давлат бюджетининг параметрлари тўғрисида»ги ПҚ-744-сон қарори билан 2008 йилга тасдиқланган солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар ставкалари, ҳукуматимизнинг айрим қарорларига киритилган ўзгариш ва қўшимчалар ҳақида ҳам батафсил тушунтиришлар бериб ўтилди.

Тадбиркорлар 2008 йилга мўлжалланган солиқ-бюджет сиёсатида айнан солиқ ставкаларини янада камайтириш кўзда тутилганлиги, биргина ягона солиқ тўлови ставкаси 10 фоиздан 8 фоизга пасайтирилишининг ўзиёқ корхоналар айланма маблағларини янада оширувчи муҳим омил бўлишидан мамнун эканликларини билдирдилар.

Мазкур семинарда тадбир иштирокчилари ўзларини қизиқтирган барча саволлар бўйича Давлат солиқ қўмитаси, Молия вазирлиги ва Тошкент шаҳар Давлат солиқ бошқармасининг етакчи мутахассисларидан атрофлича жавоб олиш имкониятига эга бўлдилар.

Бу сингари семинар-йиғилишлар пойтахтнинг барча туманларида ўтказилиши мўлжалланмоқда.

Ўз ахборотимиз.

Мазкур семинарда тадбир иштирокчилари ўзларини қизиқтирган барча саволлар бўйича Давлат солиқ қўмитаси, Молия вазирлиги ва Тошкент шаҳар Давлат солиқ бошқармасининг етакчи мутахассисларидан атрофлича жавоб олиш имкониятига эга бўлдилар.

Бу сингари семинар-йиғилишлар пойтахтнинг барча туманларида ўтказилиши мўлжалланмоқда.

Мазкур семинарда тадбир иштирокчилари ўзларини қизиқтирган барча саволлар бўйича Давлат солиқ қўмитаси, Молия вазирлиги ва Тошкент шаҳар Давлат солиқ бошқармасининг етакчи мутахассисларидан атрофлича жавоб олиш имкониятига эга бўлдилар.

Ўз ахборотимиз.

Мазкур семинарда тадбир иштирокчилари ўзларини қизиқтирган барча саволлар бўйича Давлат солиқ қўмитаси, Молия вазирлиги ва Тошкент шаҳар Давлат солиқ бошқармасининг етакчи мутахассисларидан атрофлича жавоб олиш имкониятига эга бўлдилар.

Ўз ахборотимиз.

ЯНГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТАҚДИМ ЭТАМИЗ

БОЛА ҲУҚУҚЛАРИ ҚОНУН ҲИМОЯСИДА

2008 йил 7 январдаги «Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида»ги ЎРҚ-139-сон Қонун («Норма маслаҳатчи»нинг шу сонидagi ҳужжатлар пакетида чоп этилмоқда) бола ҳуқуқларининг кафолатлари соҳасидаги муносабатларни тартибга солиди. Бола ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича давлат сиёсатининг асосий йўналишлари бола-нинг ҳаёти ва соғлиғини муҳофаза қилиш; уларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш; болалар, шу жумладан ногиронлар, етимлар ва ота-она қаровисиз қолган болаларнинг ҳуқуқлари ва имкониятларининг тенглигини таъминлаш; бола ҳуқуқлари кафолатларининг ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш; бола-нинг шахсини, унинг илмий, техникавий ва бадий ижодкорлигини ривожлантириш; бола таъсиббустларини қўллаб-қувватлаш; болаларнинг ижтимоий кўникмасига, вояга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарликларни камайтиришга кўмаклашиш ва бошқалардан иборат.

Ҳужжат билан давлат ҳокимияти ва бошқарув органларининг бола ҳуқуқларини таъминлаш бўйича ваколатлари тартибга солинган ва бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик белгиланган.

Мазкур Қонун «Халқ сўзи» газетасида 2008 йил 8 январда элон қилинган.

ХИЗМАТЛАРГА ЯРАША ТЎЛОВЛАР

Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 3 январдаги 2-сон қарори билан Фахрий унвонлар эгаларига тўловларни тайинлаш ва амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низом тасдиқланди («Норма маслаҳатчи»нинг шу сонидagi ҳужжатлар пакетида чоп этилмоқда).

Низомга мувофиқ республика фуқаролари, Ўзбекистонда доимий яшайдиган фуқаролиги бўлмаган шахслар ва чет эл фуқаролари фахрий унвонлар учун тўловларни олиш ҳуқуқига эгадир. Мазкур тўловларни тайинлаш ва амалга ошириш тартиби белгиланди. Ҳар ойлик тўловлар миқдорлари Президентнинг 2007 йил 17 декабрдаги «Фахрий унвонлар учун тўловлар миқдорини ошириш тўғрисида» ПФ-3942-сон Фармони асосан белгиланиб, улар:

- «Халқ» ва «Хизмат кўрсатган арбоб» фахрий унвонлари эгаларига энг кам ойлик иш ҳақининг 3 баравари миқдорида;
- «Хизмат кўрсатган артист»

фахрий унвони эгаларига энг кам ойлик иш ҳақининг 1,8 баравари миқдорида;

– «Хизмат кўрсатган» фахрий унвони эгаларига (қолган касблар бўйича) энг кам ойлик иш ҳақининг 1,6 баравари миқдорида амалга оширилади.

Бир неча фахрий унвонларга эга бўлган шахсларга тўлов тўловнинг энг кўп миқдори назарда тутилган фақат битта фахрий унвон учун тўланади. Улар учун тўловлар меҳнатга ҳақ тўлаш фондига киритилади ва унга жисмоний шахслардан олинadиган даромад солиғи солинади, ундан давлат ижтимоий сугуртасига маблағ ҳам ажратилади.

Ишламаётган пенсионерларга фахрий унвонлар учун тўловлар, олинadиган пенсиянинг туридан қатъи назар, белгиланган тартибда амалга оширилади.

ВИРТУАЛ ҲИСОБОТ

Давлат солиқ қўмитасининг қарори билан Молиявий ҳисоботлар ва солиқ ҳисоб-китобларини алмаштириладиган магнит (электрон, оптик) манбаларда ёки алоқанинг телекоммуникация каналлари воситасида тақдим этишнинг тартиби тўғрисидаги вақтинчалик низом тасдиқланди («Норма маслаҳатчи»нинг шу сонидagi ҳужжатлар пакетида чоп этилмоқда), унда солиқ тўловчилар томонидан солиқ ҳисоботини электрон кўринишда тақдим этишни ташкил этишнинг умумий тамойиллари белгилаб берилган.

Чунончи, солиқ ҳисоботини электрон кўринишда тақдим этиш солиқ тўловчининг хошига кўра ва унда зарур аппарат воситалари, шунингдек мос келадиган дастурий таъминот мавжуд бўлганда амалга оширилиши мумкин.

Солиқ ҳисоботини электрон кўринишда тақдим этиладиган солиқ тўловчилар учун солиқ ҳисоботини қоғозда тақдим этиш тартиби сақланиб қолади. Бунда солиқ ҳисоботини электрон кўринишда тақдим этаётган солиқ тўловчи, солиқ органларига ушбу ҳисоботининг нусхасини қоғозда тақдим этмасдан, кейинги назорат учун қоғоздаги нусхаларини тайёрлаш ва ўзида тикиб қўйиши шарт. Қоғоз кўринишдаги солиқ ҳисоботларига имзо чекувчи ваколатли шахс, электрон кўринишдаги солиқ ҳисоботларига ҳам имзо чекиш ваколатига эга бўлиб, шу шахс ЭРИ калитининг эгаси ҳисобланади. Ваколатли шахс томонидан имзо чекилмаган электрон кўринишдаги солиқ ҳисоботлари қабул қилиниши мумкин эмас.

Мазкур қарор Адлия вазир-

лиги томонидан 2008 йил 3 январда 1756-сон билан рўйхатдан ўтказилиб, 2008 йил 13 январдан кучга кирди.

СЕРТИФИКАТЛАШ СОДДАЛАШАДИ

Адлия вазирлиги томонидан 2008 йил 7 январда 901-3-сон билан Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлиги, Давлат божхона қўмитасининг «Мажбурий сертификатлаштирилиши лозим бўлган товарлар (маҳсулотлар)ни Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб кириш ва унинг ҳудудидан олиб чиқиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага ўзгартишлар киритиш ҳақида» қарори рўйхатдан ўтказилди.

Киритилаётган ўзгартишлар рус тилида тасдиқланган бўлиб, уларнинг мақсади Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 6 июлдаги «Маҳсулотларни сертификатлаштириш тартиботини соддалаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 318-сон қарори меъёрларининг бевосита амал қилишини таъминлашдан иборат.

Ҳужжат 2008 йил 17 январдан кучга кирди.

УЛАР РЎЙХАТДА ЙЎҚ ЭДИ

Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги, Молия вазирлиги ва Давлат божхона қўмитасининг 2008 йил 7 январдаги 426-5-сон қўшма қарори билан Энг қулай режим яратган ҳолда савдо-иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги битимлар имзоланган мамлакатлар рўйхатига қўшимчалар киритилди.

Хусусан, мазкур рўйхатга ташқи савдо преференцияларини белгилувчи ҳужжатларга тегишли ҳаволалари билан икки мамлакат – Эрон ва Сингапур алфавит тартибда қўшилди.

Ҳужжат 2008 йил 17 январдан кучга кирди.

ТАКЛИФИНГИЗНИ ҚАНДАЙ БАҲОЛАЙЛИК?

Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси Адлия вазирлиги томонидан 2008 йил 9 январда 1757-сон билан рўйхатдан ўтказган қарори билан Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси томонидан қурилиш иншоотлари учун қурилиш, реконструкция, техник қайта

2-бетда

УШБУ СОНДА:	1-2-бетлар	4-бет	7-8-бетлар	9-16-бетлар	\$1=1292,46 €1=1903,41
	Янги ҳужжатларни тақдим этамиз	Янги солиқ кодекси бевосита амал қилувчи ҳужжат	“Йиллик ҳисобот” сизга ёрдам беради	Янги ҳужжатларда қандай янгиликлар бор?	

ЯНГИ ХУЖЖАТЛАРНИ ТАҚДИМ ЭТАМИЗ

1-бетла куроллантириш, лойиҳа тайёрлаш, материаллар, конструкциялар ва жиҳозларни харид қилиш бўйича ҳужжатларини экспертизадан ўтказиш тартиби ҳақидаги низомни тасдиқлади.

Ҳужжат 2008 йил 19 январда кучга киради ҳамда танлов ҳужжатларининг техник қисмига талабларни ҳамда марказлаштирилган манбалар (давлат бюджети маблағлари, бюджетдан ташқари жамғарма ва ҳукумат қарорлари билан ташкил этилган алоҳида тармоқлар ва ташкилотларнинг махсус жамғармалари, Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати кафолати билан ёки унинг номидан жалб этиладиган чет эл кредитлари, Тиклишни ва тараққиёт жамғармаси маблағлари) давлат бошқарув органлари ва давлат корхоналари маблағлари ҳисобига амалга ошириладиган барча турдаги ишлар ва хизматлар танлов ҳужжатларини экспертизадан ўтказишнинг тартиби, умумий қоидалари ва муддатларини белгилайди.

Танлов ва бошқа танлов савдосининг ҳужжатларини экспертизадан ўтказиш, танлов савдолари ўтказиш усули ва услублари қўлланишининг мақсадга мувофиқлиги ва асосланганлигини аниқлаш Давархитектурилиш томонидан амалга оширилади. Низом билан тақдим этиладиган ҳужжатлар рўйхати, экспертизада текшириладиган ва таҳлил қилинадиган асосий масалалар, танлов ҳужжатларига киритиладиган ўзгаришлар ва қўшимчаларни келишиш тартиби белгиланган.

Танлов савдоси ҳужжатларини экспертизадан ўтказиш муддати ўн кундан ортиб кетмаслиги лозим, қайта экспертиза кўригидан ўтказиш учун экспертиза хулосасида кўрсатилган хатолар ва камчиликлар бартараф этилгандан ва буюртмачининг қайтадан мурожаат

этганидан кейин беш кундан ошмайди диган муддат ўрнатилди. Экспертиза томонидан ижобий хулоса берилганидан сўнг, очик танлов савдолари ўтказилаётганда, оммавий ахборот воситаларида эълон чоп этилади, ёпиқ танлов савдолари ўтказилаётганда бўлғуси иштирокчиларга тақлифномалар юборилади.

Танлов ҳужжатларини экспертизадан ўтказиш шартнома асосида амалга оширилади. Экспертиза хулосасининг амал қилиш муддати танлов ҳужжатлари таркибига кирувчи техник қисм ва рухсат берувчи ҳужжатларнинг муддатлари ҳамда танлов савдолари иштирокчилари учун йўриқнома талабларининг амал қилиш муддати билан чегараланади.

АЛОҲИДА САТР БИЛАН РАҒБАТЛАНТИРИЛАДИ

Молия вазирининг буйруғи билан Бюджет муассасалари ва ташкилотлари ходимларини моддий рағбатлантиришнинг махсус жамғармаси тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритилди («Норма маслаҳатчи»да чоп этилади).

Чунончи, эндиликда бюджет ташкилотлари ходимларини моддий рағбатлантиришнинг махсус жамғармасини шакллантиришга рухсатнома олиш зарурати тиббиёт муассасалари ва барча турдаги умумтаълим мактабларига тааллуқли эмас. Бошқа бюджет ташкилотлари жамғармаларининг маблағларига қонун ҳужжатлари билан белгиланган ставкалар ва тартибда ягона ижтимоий тўлов ҳисоблаб ёзилади. Жамғарма маблағлари ҳисобидан тўловлар суммаларига жисмоний шахсларнинг даромадида солинадиган солиқ солиниб, улардан қонун ҳужжатларига мувофиқ ушланмалар амалга оширилади.

Буйруқ Адлия вазирлиги томонидан 2008 йил 11 январда 177-4-сон билан рўйхатдан ўтказилган.

Меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларнинг қисқача шарҳлари 2008 йил 2 январдан 11 январгача бўлган давр учун «Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами»нинг 1-2-сон асосида тайёрланди.

ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАЛАРНИНГ СЎМГА НИСБАТАН ҚИЙМАТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2008 йил 15 январдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юртиш, шунингдек божхона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қийматини белгиледи.*)

1 Австралия доллари	1139,30	1 Малайзия ринггити	395,36
1 Англия фунт стерлинги	2542,27	1 Польша злотийси	529,11
1 Дания кронаси	255,64	1 СДР	2043,06
1 БАА дирҳами	351,92	1 Туркия лираси	1114,00
1 АҚШ доллари	1292,46	1 Швейцария франки	1163,44
1 Миср фунти	236,35	1 ЕВРО	1903,41
1 Исландия кронаси	20,73	10 Жанубий Корея вон	13,77
1 Канада доллари	1285,13	10 Япония иенаси	118,31
1 Хитой юани	177,87	1 Россия рубли	52,73
		1 Украина гривнаси	255,93

*) Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

МДХ ВА БОЛТИКБҲҲИ МАМЛАКАТЛАРИ ВАЛЮТАЛАРИНИНГ АҚШ ДОЛЛАРИ, ЕВРО ВА РОССИЯ РУБЛИГА НИСБАТАН КУРСЛАРИ

Мамлакат	Сана	АҚШ доллари		Евро		Россия рубли	
		бирлиги	курси	бирлиги	курси	бирлиги	курси
Озарбайжон	16.01.2008	1	0,8454	1	1,2555	1	0,0348
Арманистон	16.01.2008	1	308,71	1	459,55	1	12,71
Беларусь	17.01.2008	1	2150,00	1	3183,40	1	88,34
Грузия	17.01.2008	1	1,594	1	2,3633	1	0,0655
Қозоғистон	17.01.2008	1	120,24	1	178,16	1	4,94
Латвия	17.01.2008	1	0,473	1	0,702804	1	0,0197
Литва	17.01.2008	1	2,3294	1	3,4528	10	9,5719
Молдова	16.01.2008	1	11,2569	1	16,7356	1	0,4634
Тожикистон	16.01.2008	1	3,4666	1	5,1635	10	1,4274
Ўзбекистон	15.01.2008	1	1292,46	1	1903,41	1	52,73
Украина	16.01.2008	100	505,00	100	751,743	10	2,0794
Эстония	16.01.2008	1	10,5617	1	15,6466	1	0,433825

Манба: www.prime-tass.ru

ЯНА ЖОРИЙ ТЎЛОВЛАР ТЎҒРИСИДА

«Солиқ ва божхона хабарлари» (52 (700)-сон) ва «Норма маслаҳатчи» (52 (129)-сон)нинг янги йил арафасидаги сонларида Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг 2007 йил 27 декабрдаги СБ/04-01-32-14/972 ва 16/1-13631-сон қўшма хати чоп этилди, унда 2007 йил учун солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича ҳисоб-китоблар 2007 йилда амал қилган тартибга мувофиқ ва шаклларида тақдим этилиши маълум қилинди.

«СБХ»нинг 1 (701)-сониди Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг 2008 йил 10 январдаги ЁТ/04-01-32-14/20 ва 13/1-288-сон хати босилиб, унда солиқ тўловчиларга солиқ ҳисоботининг янги шакллари ҳозиргача давлат рўйхатидан ўтказилмаганлиги ва солиқларнинг баъзи бир турлари бўйича жорий тўловлар тўғрисида маълумотномаларни солиқ ҳисоботининг эски шаклларида тақдим қилиш зарурлиги ҳақида хабар берилди.

Янги Солиқ кодексининг 164-моддасига мувофиқ, тахмин қилинаётган солиқ солинадиган фойдадан ва юридик шахслардан олинadиган фойда солигининг белгиланган ставкасидан келиб чиққан ҳолда ҳисобланган, жорий ҳисобот даври учун юридик шахслардан олинadиган фойда солиғи суммаси тўғрисидаги маълумотномани* ҳисобот чораги биринчи ойнинг 10-кунигача тақдим қилиш керак. Юридик шахслардан олинadиган фойда солиғи бўйича жорий тўловлар юқорида айтиб ўтилган Маълумотномага мувофиқ ҳисоблаб чиқарилган юридик шахслардан олинadиган фойда солиғи чораклик суммасининг учдан бири миқдориди ҳар бир ойнинг 15-кунигача тўланади.

Ҳисобот даври учун тахмин қилинаётган солиқ солинадиган фойдаси энг кам иш ҳақи миқдорининг 200 бараваридан кам бўлган солиқ тўловчилар жорий тўловларни тўламайдилар. Шунинг қайд этиш лозимки, тахмин қилинаётган фойда ҳажмидан ҳисоблаб чиқарилган солиқ суммаси ҳисобот даври учун бюджетга тўланадиган солиқ суммаси билан таққослаганда 10 фоиздан кўпга камайтирилган тақдирда солиқ органи пеня ҳисоблаган ҳолда, юридик шахслардан олинadиган фойда солигининг ҳақиқий суммасидан келиб чиқиб жорий тўловларни қайтадан ҳисоблай олади. Солиқ тўловчилар тахмин қилинаётган солиқ солинадиган фойда тўғрисидаги маълумотномани** 10 январгача солиқ ҳисобига қўйилган жойдаги давлат солиқ хизмати органларига тақдим этишлари керак эди.

Ҳисобот даври мобайнида солиқ тўловчилар ободонлаштириш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солиғи бўйича жорий тўловларни тўлайдилар. Улар Ободонлаштириш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солигининг жорий тўловлари тўғрисидаги маълумотномада кўрсатилган тахмин қилинаётган соф фойда суммаси ва ушбу солиқнинг белгиланган ставкасидан келиб чиқиб ҳисоблаб чиқарилади. Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг хатини эътиборга олиб, 2008 йил 1-чораги учун ушбу Маълумотнома Ободонлаштириш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солиғини ҳисоблаб чиқариш ва бюджетга тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномага (МВ ва ДСҚнинг АВ томонидан 2007 йил

17 майда 1680-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган) 1-иловада келтирилган шаклда 10 январга қадар солиқ ҳисобига қўйилган жойдаги давлат солиқ хизмати органларига тақдим этилиши керак.

Жорий тўловлар ҳар бир ойнинг 15-кунидан кечиктирмай ободонлаштириш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солиғи чораклик суммасининг учдан бири миқдориди тўланади. Уларни қўйидагилар тўлайди:

ҳисобот даврида энг кам иш ҳақининг 200 баравари миқдоригача солиқ солинадиган базага эга бўлган солиқ тўловчилар;

ягона солиқ ҳисобот даври учун ижтимоий инфратузилма объектларини сақлаб туриш харажатлари суммаси солиқ солинадиган базага тенг бўлган ёки ундан ошадиган солиқ тўловчилар;

ягона солиқ тўловини тўлашга ўтмаган микрофирмалар ва кичик корхоналар.

Ва, низоҳат, юридик шахсларнинг мол-мулк солиғи бўйича. 10 январдаги қўшма хатда кўрсатилишича, 2008 йил учун мол-мулк солиғининг тахмин қилинаётган суммаси тўғрисидаги маълумотнома 2007 йилда амал қилган шаклда тақдим этилади**, сўнгра солиқ ҳисоботининг янги шакллари қабул қилинган кундан бошлаб 30 кун мобайнида қайтадан топширилиши керак. Гап шундаки, ушбу Маълумотнома фойда солиғи ҳамда ободонлаштириш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солиғидагидек йил чорагида эмас, балки бутун йил учун тақдим этилади. Шу сабабли солиқ ҳисоботининг янги шакллари қабул қилингандан кейин бир ой ичида уларга доир Маълумотномани қайтадан топшириш лозим.

Сўз яқинида шунини эслатишни хоҳлардимки, ушбу маълумотномаларнинг ҳаммасини 2007 йил 25 декабрдаги «Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодексига тасдиқлаш тўғрисида»ги ўРҚ-136-сон Қонунга мувофиқ 2008 йил 1 январдан кучга киритилган янги Солиқ кодексидида назарда тутилган солиқ солиш объектларидан келиб чиқиб тўлдириш лозим.

Дилшод СУЛТОНОВ,
Молия вазирлиги бевосита ва маҳаллий солиқлар бўлимининг бошлиқ ўринбосари.

* Маълумотнома шакли Юридик шахсларнинг даромади (фойдаси)га солинадиган солиқни ҳисоблаб чиқариш ва бюджетга тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномага (МВ ва ДСҚнинг АВ томонидан 2002 йил 13 мартда 1109-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган) 3-иловада келтирилган.

** Юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқни ҳисоблаб чиқариш ва бюджетга тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномага (МВ ва ДСҚнинг АВ томонидан 2002 йил 11 мартда 1107-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган) 6-илова.

АҚШ ДОЛЛАРИ ВА ЕВРОНИНГ ВАКОЛАТЛИ БАНКЛАР ТОМОНИДАН АЙИРБОШЛАШ ШОҲОБЧАЛАРИДА

2008 йил 15 январь ҳолатига ўзбек сўмига нисбатан жорий этилган курси

Банк номи	АҚШ доллари		Евро	
	харид	сотиш	харид	сотиш
ЎЗР ТИФ МБ	1303,00	1305,00	1904,00	1924,00
«Асака» банки	1303,00	1305,00	1904,00	1909,00
«Ўзсаноатқурилишбанк»	1304,00	1306,00	1904,00	1914,00
«Пахта Банк»	1304,00	1306,00	1915,00	1920,00
«Ипотекабанк»	1304,00	1306,00	1905,00	1910,00
АБН АМРО банк МБ Ўзбекистон А.Ж.	1303,00	1306,00	1938,00	1944,00
«UzKDB банк»	1303,00	1306,00	1904,00	1915,00
«Галлабанк»	1304,00	1306,00	1904,00	1913,00
«Трастбанк»	1304,00	1306,00	1904,00	1914,00
«Алп Жамол банк»	1300,00	1305,00	1918,00	1922,00
«Алоқабанк»	1304,00	1306,00	1904,00	1933,00
«Ў-Т банк»	1303,00	1306,00	1906,00	1931,00
«Туронбанк»	1303,00	1305,00	1903,00	1908,00
Ўзбекистон-Германия «Савдогар» АТБ	1303,00	1305,00	1900,00	1920,00
«Ипак йўли» банки	1303,00	1305,00	1918,93	1921,88
«Микрокредитбанк»	1304,00	1306,00	1920,00	1924,00
«Туркистон» банк	1304,00	1306,00	1904,00	1910,00
«Даврбанк»	1303,00	1306,00	1903,00	1920,00
«Кредит-Стандарт» банки	1304,00	1306,00	1903,50	1930,00
«Капитал банк»	1304,00	1306,00	1903,45	1931,00
«Содерат банк»	1303,00	1306,00	1857,00	1990,00
«Ҳамкорбанк»	1303,00	1305,00	1850,00	1950,00
«Универсалбанк»	1303,00	1306,00	1818,00	1823,00
«Парвинабанк»	1303,00	1306,00	1906,00	1909,00
«Равнакбанк»	1303,00	1306,00	1904,00	1924,00

«Банк ахборотномаси» 3-сон (610) 2008 йил 16 январь.

ҚОНУНЧИЛИКДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

– Янги Солиқ кодекси солиқ тўловчиларни ҳаққиди
– Янги ҳужжатларни тақдим этамиз
– Яна жорий тўловлар тўғрисида
– Солиқ кодекси бевосита амал қилувчи ҳужжат
РЕКЛАМА 3, 19-24-бетлар

БУХГАЛТЕРГА ЁРДАМ

– 2008 йилнинг январь ойи учун жисмоний шахслар даромадидан олинadиган солиқ ҳисоб-китоби
5-бет

МУТАХАССИСЛАР ЖАВОБ БЕРАДИ

– Касаллик варақаси бўйича тўловлар хусусида

– Пенянинг классик миқдорлари
– Харажатларни тасдиқла ёки бўнакни қайтар
– Амал қилиш даври тугади
6-бет

БУХГАЛТЕРИЯ

– «Йиллик ҳисобот» сизга ёрдам беради
7-8-бетлар

ЎЗБЕКИСТОН ҚОНУНЧИЛИГИДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

9-16-бетлар

СУД НИЗОЛАРИ

– Қарз чиғалликлари
– Тадбиркор – давлат ҳимоясида
17-бет

ОЛИС МАМЛАКАТЛАРДА

– Ҳисоб португалчасига юритиларкан
18-бет

КОРПОРАТИВ МИЖОЗЛАРИ

учун
ХИЗМАТ КЎРСАТИШНИНГ МАХСУС ШАРТЛАРИ

ISO 9001:2000

- Шартномада камида 5та телефонга эга бўлган истаган юридик шахс (хусусий тадбиркорлардан ташқари) «Perfectum Mobile» уяли тармоғининг корпоратив миждози бўлиши мумкин.
- Корпоратив миждозлар фақат қуйидаги тариф режалардан фойдаланишлари мумкин:

«Базовый», «Статус», «Удачный», «Регион», «Профи», «Forward», «Перфектум», «Максимум».
- Корпоратив миждозларга ўз корпоратив гуруҳи ичида кириш ва чиқиш қўнғироқлари учун **ЧЕГАРАЛАНМАГАН БЕПУЛ ТРАФИК** тақдим этилади.
- Корпоратив миждозларга корхонанинг тузилма бўлинмалари асосида ташкил этилган (филиаллар, бўлинмалар) бир нечта корпоратив гуруҳларни, уларнинг Ўзбекистон бўйлаб жойлашувидан қатъий назар, **ЯГОНА КОРПОРАТИВ ГУРУҲГА** бирлаштириш имкониятини беради.
- Шартномага уланган ҳар 10та телефон учун корпоратив миждозга нархи \$ 100 бўлган имтиёзли рақам бепул берилади.
- Шартномага уланган ҳар 100та телефон учун корпоратив миждозга «VIP» категориясининг тариф режаси берилади - **МИЖОЗ ТЎЛОВИСИЗ**.
- Корпоратив миждозлар учун уларнинг корпоратив гуруҳдаги телефонлар сонига қараб **ҚЎШИМЧА ИМТИЁЗЛАР ВА ЧЕГИРМАЛАР** тақдим этилиши мумкин.

 PerfectumMobile
CDMA — Dreams Come True!
(8 598) 305-11-11 www.cdma.uz

Расмий ҳамкор:

 ASIA INSHURANS
Сугурта компанияси

Батафсил маълумотлар - компания офисларида. Хизматлар лицензияга эга.

СОЛИҚ КОДЕКСИ БЕВОСИТА АМАЛ ҚИЛУВЧИ ХУЖЖАТ

Мустақил давлатимиз иқтисодиётининг бозор муносабатларига ўтиши асосий босқичларидан бири Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг қабул қилиниши бўлди, у 1998 йил 1 январдан амалга киритилган эди. Кодекс маълум даражада илгари амал қилган, солиқ солиш жараёнини тартибга соладиган меъёр ва қоидаларни тизимга солиш ҳамда ўша пайтда ягона қонун ҳужжати-ни яратиш имконини берди.

Кейинги йиллар давомида мамлакатда ўтказилаётган иқтисодий ислохотларни қўллаб-қувватлашга йўналтирилган, солиқ тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари кўрилди, Солиқ кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритилди. Айни вақтда улар тизим асосларига дахл қилмади. Бу эса солиқ солиш масалаларида айрим ёндашувларни модернизациялаш имконини бермади, мазкур ёндашувлар ҳозирга келиб умумқабул қилинган халқаро принципларга мувофиқ келмай қолди.

Кўп миқдорда киритилган тузатишлар солиқ тизимини мураккаблаштириб юборди. Тўғридан-тўғри амал қиладиган ҳужжат эмаслиги аввалги Солиқ кодексининг асосий камчилиги эди. У солиқ солишнинг умумий тавсифини белгилаб берди, айрим хўжалик юритувчи субъектларга солиқ солиш, солиқ солинадиган базаларни ҳисоблаб чиқариш хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда солиқларни ҳисоблашнинг муайян меъёрлари эса меъёрий қонуности ҳужжатлари – йўриқнома ва низомлар билан тартибга солинадиган, улар кўпинча Кодекснинг қоидаларини кенгайтириб юборарди.

Эски Кодексни қўллаш соҳаси чекланган эди, чунки айрим хўжалик юритувчи субъектларга (савдо корхоналари, кичик корхоналар, қишлоқ хўжалиги товар ишлаб чиқарувчилари, қатъий белгиланган солиқ тўловчи юридик ва жисмоний шахсларга) солиқ солиш Солиқ кодекси билан эмас, балки ҳукуматнинг айрим қарорлари ёки меъёрий ҳужжатлар билан тартибга солинадиган.

Кодекс давлат мақсадли жамғармаларига мажбурий ажратмаларни тўлашга ҳам татбиқ этилмасди, ҳолбуки мазкур жамғармалар ҳам консолидациялашган Давлат бюджетининг даромадларини шакллантириш манбалари ҳисобланади.

Буларнинг ҳаммаси нафақат иқтисодиётнинг ҳозирги ҳолатини, балки уни ривожлантириш тамойиллари ва солиқларни тартибга солишнинг халқаро тажрибасини ҳам ҳисобга оладиган янги кодекслаштирилган қонун ҳужжати ишлаб чиқиш ҳамда қабул қилишнинг зарурлигини таъқозо этди. 2005 йил бошларида қонун чиқарувчилар, ваколатли давлат органлари ва жамоат ташкилотлари олдига бундай вазифа қўйилди. Бугун биз ушбу вазифа ҳал қилинди деб таъкидлаб оламиз. **2008 йил 1 январдан янги Солиқ кодекси амалга киритилди.**

Янги Кодекс Ўзбекистон Республикасида амал қиладиган барча солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларни ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартибини белгилайди, бу эса солиқ муносабатлари тизимининг ягона қонунчилик базасини яратиш имконини беради. Тўғридан-тўғри амал қилувчи ушбу ҳужжат солиқ солиш масалаларини тартибга соладиган барча амалдаги меъёрлар ва қоидаларни такомиллаштириш ва тизимлаштириш йўли билан ишлаб чиқилган. Солиқ кодекси икки қисм – умумий ва махсус қисмлардан иборат.

Умумий қисм Президент фармонларига негиз бўлган, хўжалик юритувчи субъектларнинг молиявий жавобгарлигини эркинлаштиришга, назорат қилувчи органлар томонидан текширишларни тартибга солишга, солиқ тўловчиларни ҳуқуқий ҳимоя қилиш тизимини такомиллаштиришга йўналтирилган қоидалар асосида ишлаб чиқилган.

Аввалги кодексдан фарқли равишда янги Солиқ кодекси барча солиқлар ва мажбурий тўловлар фақат

қонун ҳужжатлари билан киритилишини, уларга доир имтиёзлар эса қонун ҳужжатлари ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорлари билан белгиланишини назарда тутди. Шунингдек солиқ ёки мажбурий тўлов фақат солиқ тўловчилар ва солиқлар ҳамда мажбурий тўловлар тўлаш учун зарур бўлган қуйидаги элементлар:

- солиқ солиш объекти;
- солиқ солинадиган база;
- ҳисоблаб чиқариш тартиби;
- солиқ даври;
- солиқ ҳисоботини тақдим этиш тартиби ва тўлаш тартиби белгиланган тақдирдагина ўрнатилган деб ҳисобланиши қайд этилган.

Бундан ташқари, Солиқ кодексидан текширувларнинг даврийлиги назарда тутилган, бу эса хўжалик юритувчи субъектлар учун жуда муҳимдир. Хусусан, микрофирмалар, кичик корхоналар ва фермер хўжаликларининг режадаги солиқ текширувлари тўрт йилда кўпи билан бир марта, бошқа тадбиркорлик субъектларининг ана шундай солиқ текширувлари уч йилда кўпи билан бир марта амалга оширилиши мумкинлиги белгиланган.

Махсус қисм солиқ солиш тизимини соддалаштириш, солиқ юкини камайтириш, солиқ солишдан бўйин товлаш имкониятларини қисқартиришни назарда тутадиган талабларни ҳисобга олиб ишлаб чиқилган. У умумбелгиланган солиқларни ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби, солиқ солишнинг соддалаштирилган тартиби, шунингдек айрим тоифадаги солиқ тўловчиларга солиқ солишнинг ўзига хос хусусиятларини белгилайди.

Солиқ солишнинг умумбелгиланган тартиби Солиқ кодекси билан белгиланган солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларни тўлашни назарда тутди, бундан солиқ солишнинг соддалаштирилган тартибида назарда тутилганлари мустасно.

Солиқ солишнинг соддалаштирилган тартиби қуйидагиларни тўлашни назарда тутди:

- айрим тоифадаги тўловчилар (микрофирмалар ва кичик корхоналар, савдо ва умумий овқатланиш корхоналари, лотереяларни ташкил этиш фаолиятини амалга оширувчи юридик шахслар, хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариуслар) учун ягона солиқ тўлови;
- қишлоқ хўжалиги товар ишлаб чиқарувчилари учун ягона ер солиғи;
- тадбиркорлик фаолиятининг айрим турлари бўйича қатъий белгиланган солиқ.

Солиқ солишнинг ўзига хос хусусиятлари солиқ тўловчиларнинг қуйидаги алоҳида тоифалари учун назарда тутилган:

- тўғридан-тўғри хусусий чет эл инвестицияларини жалб этадиган юридик шахслар;
- оддий ширкат шартномаси бўйича биргаликда фаолият юритувчи солиқ тўловчилар;
- деҳқон хўжаликлари;
- бозорлар.

Янги Солиқ кодекси билан айрим солиқлар бўйича ўзгартишлар киритилган:

1. Фойда солиғи бўйича:

- солиқ солинадиган базани аниқлаётганда чегириладиган харажатлар рўйхати кенгайтирилган;
- солиқ солинадиган даромадлар аниқлаштирилган, шунингдек солиқ тўловчи оладиган, бироқ солиқ солиш мақсадлари учун даромад сифатида қаралмайдиган маблағлар белгиланган;
- барча солиқ тўловчилар учун ягона бўлган, солиқ солинадиган базани аниқлаётганда чегирилмайдиган харажатлар рўйхати белгиланган;

ражатлар рўйхати белгиланган;

- молия-кредит, суғурта ташкилотлари, қимматли қўғозлар бозорининг профессионал иштирокчилари учун солиқ солиш базасини (даромадлар ва чегириладиган харажатлар) аниқлашнинг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга оладиган қўшимча моддалар киритилган;
- норезидентларнинг Ўзбекистон Республикаси ҳудудида оладиган даромадларига солиқ солиш доимий муассаса орқали ёки уларни тўлаш манбаида солиқ солинадиган даромадларни аниқ ажратиш, шунингдек манбада солиқ солинадиган даромад турларини кенгайтириш ҳисобига такомиллаштирилди.

2. Жисмоний шахслардан олинадиган даромад солиғи бўйича:

- солиқ солинадиган даромадлар рўйхати, шунингдек солиқ тўловчи оладиган, бироқ солиқ солиш мақсадлари учун даромад сифатида қаралмайдиган маблағлар белгиланган;
- тўлов манбаида солиқ солинадиган жисмоний шахсларнинг даромадларига солиқ солиш солиқни ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартибини такомиллаштириш ҳисобига тартибга солинган;
- норезидентлар даромадларига солиқ солишнинг аниқ қоидалари белгиланган;
- декларация асосида солиқ солинадиган даромадлар, шунингдек декларациялаш ва декларацияланган даромадлар бўйича солиқ тўлаш тартибини белгиладиган махсус боб киритилган.

3. Қўшилган қиймат солиғи бўйича:

- Ўзбекистон Республикасида солиқ солинадиган оборотларни аниқлаш мақсадида товарлар (ишлар, хизматлар)ни реализация қилиш жойи тушунчаси киритилган;
- солиқни ҳисоблаш механизми солиқ солиш базасини аниқлаш, товарлар (ишлар, хизматлар)ни етказиб берувчиларга тўланган ҚҚС суммасини ҳисобга қабул қилишнинг муайян мезонларини белгилаш маълум қоидаларини жорий этиш ҳисобига соддалаштирилган;
- солиқ бўйича ноль даражадаги ставкани қўлловчи корхоналар учун солиқни қайтаришнинг аниқ механизми киритилган;
- норезидентлардан олинадиган ишлар ва хизматларга солиқ солиш қоидалари белгиланган;
- солиқ тўловчилар рўйхати оддий ширкат шартномаси бўйича биргаликдаги фаолиятдан олинган маҳсулотни реализация қиладиган шахслар (юридик ҳамда жисмоний шахслар) томонидан солиқ мажбурий тўланишини киритиш ҳисобига кенгайтирилган.

4. Ер қаъридан фойдаланувчилар учун солиқлар ва махсус тўловлар бўйича:

- фойдали қазилмаларни излаш, қидириш ва қазиб олиш фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқи учун бир марталик тўловлар (бонуслар) киритилган;
- маҳсулотни тақсимлаш битими доирасида амалга ошириладиган фаолиятга солиқ солишнинг ўзига хос хусусиятларини белгиладиган махсус боб киритилган;
- айрим фойдали қазилмаларни қазиб олиш ва рўйхатини ҳукумат белгиладиган табиий ресурслардан ишлаб чиқариладиган ликвид маҳсулотга ортиқча фойда солиғи жорий қилинган.

5. Бошқа ресурс солиқлари (ер солиғи, мол-мулк солиғи) бўйича:

- солиқ солинадиган базани аниқлаётганда чегириладиган харажатлар рўйхати кенгайтирилган;
- солиқ солинадиган даромадлар аниқлаштирилган, шунингдек солиқ тўловчи оладиган, бироқ солиқ солиш мақсадлари учун даромад сифатида қаралмайдиган маблағлар белгиланган;
- барча солиқ тўловчилар учун ягона бўлган, солиқ солинадиган базани аниқлаётганда чегирилмайдиган харажатлар рўйхати белгиланган;

- солиқ солинадиган базани аниқлаштириш ва уни ҳисоблаб чиқаришнинг соддалаштириш ҳисобига мол-мулк солиғи ва ер солиғини ҳисоблаш тартиби такомиллаштирилган;
- мазкур солиқлар бўйича солиқ солинадиган база солиқ солиш объекти сирасига Ўзбекистон Республикаси норезидентларига тегишли бўлган мол-мулк ва ер участкаларини киритиш ҳисобига кенгайтирилган.

6. Солиқ солишнинг соддалаштирилган тартиби бўйича:

- солиқ солишнинг соддалаштирилган тартибини қўллаш чоғида солиқлар рўйхатини белгиладиган янги бўлим киритилган;
- қишлоқ хўжалиги товар ишлаб чиқарувчилари томонидан солиқ солишнинг соддалаштирилган тартибини қўллаш учун мезонлар белгиланган;
- солиқ солишнинг соддалашти-

рилган тартибига ўтишнинг, шунингдек умумбелгиланган солиқларни тўлашга қайтишнинг аниқ қоидалари белгиланган;

– солиқ солиш объекти аниқлаштирилган, шунингдек солиқ солиш объекти сифатида қаралмайдиган оборотлар белгиланган.

Солиқ кодекси солиқ ундиришнинг амалиётда синалган принциплари ва ёндашувларига, бошқа мамлакатларнинг илғор тажрибасидан фойдаланишга асосланган. Унинг меъёрлари ва қоидаларини рўёбга чиқариш солиқ тизимини такомиллаштириш ва мамлакат иқтисодиётини ривожлантиришда солиқларнинг рағбатлантирувчи ролини кучайтиришга хизмат қила-

Дилшод СУЛТОНОВ
Молия вазирлигининг бевосита ва маҳаллий солиқлар бўлими бошлиқ ўринбосари.

ЯНГИ СОЛИҚ КОДЕКСИДА НАЗАРДА ТУТИЛГАН СОЛИҚЛАР ВА БОШҚА МАЖБУРИЙ ТЎЛОВЛАР РЎЙХАТИ

Т/р	Янги Солиқ кодекси билан тартибга солинадиган солиқлар ва мажбурий тўловлар турлари, ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби	Изоҳлар
I. Солиқлар		
1.	Юридик шахслардан олинадиган фойда солиғи	Ушбу солиқлар аввалги Солиқ кодексидан ҳам назарда тутилган. Ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби Солиқ кодекси билан ҳам тартибга солинган.
2.	Жисмоний шахслардан олинадиган даромад солиғи	
3.	Қўшилган қиймат солиғи	
4.	Акциз солиғи	
5.	Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ	
6.	Мол-мулк солиғи	
7.	Ер солиғи	
8.	Ер қаъридан фойдаланувчилар учун солиқлар ва махсус тўловлар:	
	- ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқ	Аввалги Солиқ кодексидан назарда тутилган.
	- бонуслар (имзоли ва тижоратбоп топилма)	Аввалги Солиқ кодексидан назарда тутилмаган. "Маҳсулот тақсимотида оид битимлар тўғрисида"ги Қонунда фақат маҳсулот тақсимотида оид битим иштирокчилари учун назарда тутилган.
	- ортиқча фойда солиқ	Аввалги Солиқ кодексидан назарда тутилмаган. Ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби Солиқ кодекси билан эмас, балки алоҳида меъёрий ҳужжат билан тартибга солинган.
9.	Ободонлаштириш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солиғи	Аввалги Солиқ кодексидан назарда тутилган. Ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби Солиқ кодекси билан эмас, балки меъёрий ҳужжатлар билан тартибга солинган.
10.	Жисмоний шахслардан транспорт воситаларига бензин, дизель ёқилғиси ва газ ишлатганлик учун олинадиган солиқ	Аввалги Солиқ кодексидан назарда тутилган. Ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби Солиқ кодекси билан эмас, балки меъёрий ҳужжатлар билан тартибга солинган.
II. Мажбурий тўловлар		
1.	Ижтимоий жамғармаларга мажбурий тўловлар:	
	- ягона ижтимоий тўлов	
	- бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига фуқароларнинг суғурта бадаллари	
	- бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига мажбурий ажратмалар	
2.	Республика йўл жамғармасига мажбурий тўловлар:	Саналган тўловлар аввалги Солиқ кодексидан назарда тутилмаган. Уларни ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби меъёрий ҳужжатлар билан тартибга солинган.
	- Республика йўл жамғармасига мажбурий ажратмалар	
	- автотранспорт воситаларини олганлик ва (ёки) вақтинчалик олиб кирганлик учун йўл йўл	
	- чет давлатлар автотранспорт воситаларининг Ўзбекистон Республикаси ҳудудига кирганлиги ва унинг ҳудуди орқали транзит тарзида ўтганлиги учун йўл йўл	
3.	Давлат бож	Аввалги Солиқ кодексидан назарда тутилмаган. Тўлаш тартиби "Давлат бож тўғрисида"ги Қонун билан тартибга солинган.
4.	Божхона тўловлари (божхона бож, ҚҚС, акциз солиғи ва товарларни олиб ўтиш чоғидаги божхона йўл йўл)	Аввалги Солиқ кодексидан назарда тутилмаган (бундан ҚҚС ва акциз солиғи мустасно). Божхона божлари ва бошқа тўловларни ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби божхона тўғрисидаги қонун ҳужжатлари билан тартибга солинган.
5.	Айрим турдаги товарлар билан чакана савдо қилиш ва айрим турдаги хизматларни кўрсатиш ҳуқуқи учун йўл йўл	Аввалги Солиқ кодексидан назарда тутилган. Ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби Солиқ кодекси билан эмас, балки меъёрий ҳужжатлар билан тартибга солинган.
III. Солиқ солишнинг соддалаштирилган тартибда тўланадиган солиқлар		
1.	Ягона солиқ тўлови	Аввалги Солиқ кодексидан назарда тутилган.
2.	Ягона ер солиғи	Ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби Солиқ кодекси билан эмас, балки меъёрий ҳужжатлар билан тартибга солинган.
3.	Тадбиркорлик фаолиятининг айрим турлари бўйича қатъий белгиланган солиқ	

2008 йилнинг январь ойи учун жисмоний шахслар даромадидан олинадиган солиқ ҳисоб-китоби

Солиқ солинадиган даромад миқдори	Солиқ суммаси
(6 x 18 630) = 111 780 сўмгача	Даромад суммасининг 13 фоизи
111 781 сўмдан (10 x 18 630) = 186 300 сўмгача	14 531,4 сўм + 111 780 сўмдан ортиқ сумманинг 18 фоизи
186 301 сўм ва ундан юқори	27 945 сўм + 186 300 сўмдан ортиқ сумманинг 25 фоизи

Президентнинг 2007 йил 23 октябрдаги «Иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар ва ижтимоий нафақалар миқдорини ошириш тўғрисида» ПФ-3931-сон Фармони биноан энг кам иш ҳақи миқдори ойига 18 630 сўмни ташкил этади. Январь ойи учун энг кам иш ҳақи миқдори 18 630 сўмни ташкил қилади.

I МИСОЛ. Корхона ходимига январь ойи учун 200 000 сўм иш ҳақи ҳисоблаб ёзилган. Унинг январь ойи учун иш ҳақидан даромад солиғи куйидаги тартибда ушланади:

1. Январь ойи учун солиқ суммаси (100 000 сўм даромаддан) аниқланади:

Ходимнинг бир ойлик даромади энг кам иш ҳақининг 6 баравари – 111 780 сўм (18 630 x 6) дан ошмаслиги сабабли, унга 13%ли ставка бўйича солиқ солинади:

$$100\,000 \times 13\% = 13\,000 \text{ сўм.}$$

2. 2008 йилда фуқароларнинг ШЖБПХга мажбурий жамғариб бориладиган пенсия бадаллари ставкаси ходимга ҳисобланган иш ҳақи (даромади)нинг солиқ солинадиган суммаси 1% миқдоридида белгиланган (Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 21 декабрдаги «Фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни амалга ошириш чора-тадбирлари ҳақида» 595-сон қарорининг 2-банди). Январь ойи учун шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварағига иш ҳақининг 1 фоизи миқдоридида мажбурий ушланмалар суммаси 1 000 сўмни (100 000 x 1%) ташкил этади.

3. Бюджетга 12 000 сўм (13 000 – 1 000) даромад солиғи ўтказилади.

4. 2008 йилда фуқароларнинг иш ҳақидан бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суурта бадаллари ставкаси ходимнинг бадаллар ҳисобланадиган иш ҳақи (даромади)нинг 2,5%и миқдоридида белгиланган (Президентнинг 2007 йил 12 декабрдаги «Ўзбекистон Республикасининг 2008 йилги асосий макроектисодий кўрсаткичлари прогнози ва Давлат бюджети параметрлари тўғрисида» ПҚ-744-сон қарорининг 3-банди). Январь ойи учун мажбурий суурта бадаллари ажратмалари ходимнинг барча иш ҳақи суммаси – 100 000 сўмдан ундирилади. Ажратма суммаси 2 500 сўмни (100 000 x 2,5%) ташкил этади.

5. Солиқлар ва бошқа мажбурий ажратмалар ушлаб қолинганидан кейин иш ҳақи суммаси: 100 000 – 13 000 – 2 500 = 84 500 сўмни ташкил этади.

II МИСОЛ. Корхона ходимига январь ойи учун 200 000 сўм иш ҳақи ҳисоблаб ёзилди. Унинг январь ойидаги даромадидан солиқ куйидаги тартибда ушланади:

1. Январь ойи учун солиқ суммаси (200 000 сўм даромаддан) аниқланади: 27 945 + (200 000 – 186 300) x 25% = 31 370 сўм.

2. Январь ойи учун шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварағига иш ҳақининг 1 фоизи миқдоридида мажбурий ушланмалар суммаси 2 000 сўмни (200 000 x 1%) ташкил этади.

3. Бюджетга 29 370 сўм (31 370 – 2 000) даромад солиғи ўтказилади.

III МИСОЛ. Солиқ кодекси 180-моддаси иккинчи қисмига мувофиқ имтиёзга эга бўлган корхона ходимига (масалан, хизматни Афғонистон Республикасида ва жанговар ҳаракатлар олиб борилган бошқа мамлакатларда вақтинча бўлган қўшинларнинг чекланган контингенти таркибидида ўтаган ҳарбий хизматчилар ҳамда ўқув ва синов йигинларига қақрилган ҳарбий хизматга мажбурият) январь ойи учун 200 000 сўм иш ҳақи ҳисоблаб ёзилган. Январь учун жами даромад 200 000 сўмни ташкил этади.

Солиқ кодекси 180-моддаси иккинчи қисмига мувофиқ имтиёзга эга бўлган фуқароларнинг жами даромадидан ҳар ойда энг кам иш ҳақи миқдорининг 4 бараварига тенг даромад суммаси чиқариб ташланишини ҳисобга олганда, унинг январь ойи учун солиқ солинмайдиган жами даромади куйидагини ташкил этади: 4 x 18 630 = 74 520 сўм.

Унинг иш ҳақидан даромад солиғи куйидаги тартибда ушланади:

1. Солиқ солинадиган даромад аниқланади: 200 000 – 74 520 = 125 480 сўм.
2. Солиқ суммаси аниқланади: 14 531,4 + (125 480 – 111 780) x 18% = 16 997,4 сўм.

3. Январь ойи учун шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварағига солиқ солинадиган иш ҳақининг 1 фоизи миқдоридида мажбурий ушланмалар суммаси 1 254,8 сўмни (125 480 x 1%) ташкил этади.

4. Январь ойи учун бюджетга ўтказиладиган даромад солиғи суммаси 15 742,6 сўмга (16 997,4 – 1 254,8) тенг.

IV МИСОЛ. Ходимга январь ойи учун 200 000 сўм миқдоридида иш ҳақи ҳисоблаб ёзилган. Юбилей санаси муносабати билан унга қиймати 50 000 сўм бўлган қимматбаҳо совға берилди.

Солиқ кодекси 179-моддасининг 14-бандига кўра юридик шахслардан олинган, солиқ даврининг охиридаги ҳолатга кўра белгиланган энг кам иш ҳақи миқдоридан келиб чиққан ҳолда ҳисоблаб чиқарилган, бир йил мобайнидаги ЭКИХнинг олти баравари миқдоригача бўлган суммадаги совғаларнинг қиймати, яъни мазкур ҳолатда 18 630 x 6 = 111 780 сўмга солиқ солинмайди.

Ходимнинг январь ойидаги жами даромади 250 000 сўмни (200 000 + 50 000) ташкил этади. Ундан солиқ куйидаги тартибда ушланади:

1. Солиқ солинадиган даромад: 250 000 – 50 000 = 200 000 сўмга тенг.

Кейинги ҳисоб-китоб II мисолдагидек тартибда амалга оширилади.

V МИСОЛ. Ходимга январь ойи учун 200 000 сўм миқдоридида иш ҳақи ҳисоблаб ёзилган. Юбилей санаси муносабати билан унга қиймати 150 000 сўм бўлган қимматбаҳо совға берилди.

Солиқ кодекси 179-моддасининг 14-бандига кўра юридик шахслардан олинган, солиқ даврининг охиридаги ҳолатга кўра белгиланган энг кам иш ҳақи миқдоридан келиб чиққан ҳолда ҳисоблаб чиқарилган, бир йил мобайнидаги ЭКИХнинг олти баравари миқдоригача бўлган суммадаги совғаларнинг қиймати, яъни мазкур ҳолатда 18 630 x 6 = 111 780 сўмга солиқ солинмайди.

Ходимнинг январь ойидаги жами даромади 350 000 сўмни (200 000 + 150 000) ташкил этади. Ундан солиқ куйидаги тартибда ушланади:

1. Солиқ солинадиган даромад: 350 000 – 111 780 = 238 220 сўмга тенг.

2. Январь ойи учун солиқ суммаси аниқланади (238 220 сўм даромаддан): 27 945 + (238 220 – 186 300) x 25% = 40 925 сўм.

3. Январь ойи учун шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварағига солиқ солинадиган иш ҳақининг 1 фоизи миқдоридида мажбурий ушланмалар суммаси 2 382,2 сўмни (238 220 x 1%) ташкил этади.

4. Январь ойи учун бюджетга ўтказиладиган даромад солиғи суммаси 38 542,8 сўмга (40 925 – 2 382,2) тенг.

VI МИСОЛ. Ходимга январь ойи учун 200 000 сўм миқдоридида иш ҳақи ҳисобланган. Оилавий

шароити оғирлашгани муносабати билан унинг аризасига биноан унга 250 000 сўм миқдоридида моддий ёрдам берилди.

Солиқ кодекси 179-моддасининг 1-бандига кўра бир йил давомида энг кам иш ҳақининг 12 баравари миқдоригача кўрсатиладиган моддий ёрдам суммаси жисмоний шахсларнинг солиқ солинадиган даромадида киритилмайди.

Ходимнинг январь ойи учун жами даромади 450 000 сўмни (200 000 + 250 000) ташкил этади. Ундан солиқ куйидаги тартибда ушланади:

1. Жисмоний шахсларнинг даромадида солиқ солинадиган даромадида киритилмайдиган моддий ёрдам суммасини аниқлаймиз: 18 630 x 12 = 223 560 сўм.

2. Солиқ солинадиган даромадни аниқлаймиз: 450 000 – 223 560 = 226 440 сўм.

3. Январь ойи учун солиқ суммасини аниқлаймиз (226 440 сўм даромаддан): 27 945 + (226 440 – 186 300) x 25% = 37 980 сўм.

4. Январь ойи учун шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварағига солиқ солинадиган иш ҳақининг 1 фоизи миқдоридида мажбурий ушланмалар суммаси 2 264,4 сўмни (226 440 x 1%) ташкил этади.

5. Январь ойи учун бюджетга 35 715,6 сўм (37 980 – 2 264,4) даромад солиғи суммаси ўтказилади.

VII МИСОЛ. Ходимга январь ойи учун 200 000 сўм миқдоридида иш ҳақи ҳисобланган. Оилавий шароити оғирлашгани муносабати билан унинг аризасига биноан 150 000 сўм миқдоридида моддий ёрдам берилган.

Солиқ кодекси 179-моддасининг 1-бандига кўра бир йил давомида энг кам иш ҳақининг 12 баравари миқдоригача кўрсатиладиган моддий ёрдам суммаси жисмоний шахсларнинг солиқ солинадиган даромадида киритилмайди.

Ходимнинг январь ойи учун жами даромади 350 000 сўмни (200 000 + 150 000) ташкил этади. Ундан солиқ куйидаги тартибда ушланади: моддий ёрдам суммаси – 150 000 сўм – имтиёз миқдоридан (18 630 x 12 = 223 560 сўм) ошмаслиги сабабли, солиқ солинадиган даромад: 350 000 – 150 000 = 200 000 сўмга тенг.

Кейинги ҳисоб-китоб II мисолдагидек тартибда амалга оширилади.

VIII МИСОЛ. Корхона ходимига январь ойи учун 200 000 сўм миқдоридида иш ҳақи ҳисобланган.

Корхона раҳбарининг буйруғига биноан январь ойида унга хизмат сафарлари учун «Нексия» русумли шахсий автомобилдан белгиланган тартибда фойдаланганлик учун компенсация тўланган. Компенсациянинг ҳар ойлик миқдори ЭКИХнинг 5 бараварига тенг. Вазирлар Маҳкамасининг «Бюджетдан молияланадиган ташкилотларда хизмат енгил автотранспортларидан фойдаланишни тартибга солиш тўғрисида» қарори (1999 йил 2 апрелдаги 154-сон) 4-бандида ойлик компенсациянинг чегараланган миқдорлари белгиланган. «Нексия» русумли автомобиллар учун у энг кам иш ҳақи миқдорининг 5 бараварига тенг.

Солиқ кодекси 174-моддасининг 11-бандига биноан меҳнатга ҳақ тўлаш тарзида даромадга киритиладиган компенсация тўловлари жум-

ласига хизмат ишлари учун ходимнинг шахсий автомобилдан ёки хизмат мақсадлари учун унинг бошқа мол-мулкидан қонун ҳужжатларида белгиланган нормалардан ортиқча фойдаланганлик учун тўловлар киритилади.

Январь ойи учун компенсация миқдори 93 150 сўмни (18 630 x 5) ташкил қилади ва белгиланган чегараланган нормадан ошмайди.

Январь ойи учун жами даромад 293 150 сўмни (200 000 + 93 150) ташкил этади.

Ходимнинг январь ойидаги даромадидан солиқ куйидаги тартибда ушланади:

1. Солиқ солинадиган даромад аниқланади: 293 150 – 93 150 = 200 000 сўм.

Кейинги ҳисоб-китоб II мисолдагидек тартибда амалга оширилади.

IX МИСОЛ. Корхона ходимига январь ойи учун 200 000 сўм миқдоридида иш ҳақи ҳисобланган.

Корхона раҳбарининг Ўзбекистон доирасида хизмат сафарига бўлган вақт учун суткалик харажатларни тўлаш ҳақидаги буйруғи билан республикада белгиланган энг кам иш ҳақи миқдорининг 50%и миқдоридида суткалик пуллар белгиланган. Ходим Бухоро шаҳрига 10 кунга хизмат сафарига юборилган. Суткалик тўловлар суммаси 93 150 сўмни (9 315 x 10) ташкил этди.

Жисмоний шахсларнинг даромадларига солиқ солиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги хизмат сафарлари тўғрисида йўриқ-номанинг (МВ ва МАИМҚВнинг Адлия вазирлиги томонидан 2003 йил 29 августда 1268-сон билан рўйхатдан ўтказилган) 11-бандида белгиланган суткалик харажатлар нормаларини қўллаш лозим. Солиқ кодекси 174-моддасининг 9-бандига биноан жисмоний шахсларнинг солиқ солинадиган даромадида киритилмайдиган суткалик тўловлар нормалари Тошкент шаҳри, Ўзбекистон Республикаси шаҳарлари – вилоят марказларида – 1 863 сўмни (0,1 x 18 630) ташкил этади.

Бизнинг мисолда жисмоний шахсларнинг солиқ солинадиган даромадида киритилмайдиган суткалик тўловлар миқдори 18 630 сўмга (1 863 x 10) тенг. Белгиланган нормадан ортиқча суткалик тўловлар 74 520 сўмга (93 150 – 18 630) тенг.

Январь ойи учун солиқ солинадиган жами даромад 274 520 сўмни (200 000 + 74 520) ташкил этади.

Январь ойи учун иш ҳақидан даромад солиғи куйидаги тартибда ушланади:

1. Январь ойи учун солиқ суммаси (274 520 сўм даромаддан) аниқланади: 27 945 + (274 520 – 186 300) x 25% = 50 000 сўм.

2. Январь ойи учун шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварағига солиқ солинадиган иш ҳақининг 1 фоизи миқдоридида мажбурий ушланмалар суммаси 2 745,2 сўмни (274 520 x 1%) ташкил этади.

3. Январь ойи учун бюджетга 47 254,8 сўм (50 000 – 2 745,2) даромад солиғи суммаси ўтказилади.

Ҳисоб-китобни эксперт, Солиқ маслаҳатчилари палатасининг аъзоси Муҳиддин ЗАЙНУДДИНОВ тайёрлади.

РЕКЛАМА

ЎЗБЕКИСТОН САВДО-САНОАТ ПАЛАТАСИ
ХУЗУРИДАГИ ҲАКАМЛИК СУДИ

ЎЗБЕКИСТОН САВДО-САНОАТ ПАЛАТАСИ ХУЗУРИДАГИ ҲАКАМЛИК СУДИ

ТЕЗКОР! ТЕЖАМЛИ! МАЛАКАЛИ! ИШОНЧЛИ!

- **Хўжалик низосини тез ҳал этиш** (низони фақат битта инстанцияда энг қисқа муддатда кўриб чиқиш)
- **Иш кўришнинг тежамлилиги** (низони ҳал этишга алоқадор тарафларнинг кам чиқим қилиши)
- **Судьяларнинг малакаси** (судьяни тарафлар энг тажрибалилари орасидан танлаб оладилар)
- **Мобиллик** (низони Ўзбекистон Республикаси ҳудудининг исталган жойида кўриб чиқиш имконияти)
- **Ҳакамлик суди ҳал қилув қарорининг тугаллиги** (ҳал қилув қарори устидан давлат судига низо моҳиятига кўра шикоят бериш мумкин эмас)
- **Ҳакамлик суди ҳал қилув қарорининг мажбурий ижро этилиши**, Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари билан кафолатланган (давлат судлари ҳал қилув қарорларини ижро этиш учун белгиланган тартибда)

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси ҳузуридаги ҳакамлик суди
Ўзбекистон Республикаси, 100047, Тошкент ш., Бухоро кўч., 6. Телефон (+998-71) 1394329 Факс (+998-71) 1320903. Web-site: www.chamber.uz, e-mail: sud@chamber.uz

Тахририятга келиб тушган саволларга Тошкент шаҳар Давлат солиқ бошқармаси юридик шахсларга солиқ солиш бўлимининг шуъба бошлиғи Зоя ТУЧКОВА жавоб берди.

КАСАЛЛИК ВАРАҚАСИ БЎЙИЧА ТЎЛОВЛАР ХУСУСИДА

? Олмаликдаги «Савдо» МЧЖ савдо ва умумий овқатланиш корхонаси ҳисобланади. Бизда асосан аёллар ишлашади. Деярли ҳар ойда корхона касаллик варақаларига ҳақ тўлайди. Касаллик варақалари бўйича ҳисоблаб ёзилган суммаларга 24% миқдоридаги ягона ижтимоий тўлов ва 2,5% миқдоридаги мажбурий суғурта бадаллари ҳисоблаб ёзиш кераклиги хусусида бизда шубҳа пайдо бўлди.

Газетангизнинг ўтган йилги сонларидан бирида босилган, касаллик варақаларига бағишланган мақолада касаллик варақаларини тўлаш манбаи ўзгарган бўлса ҳам, бироқ уларни ҳисоблаб ёзиш тартиби ва шартлари аввалгича қолганлиги ҳақида айтиб ўтилган. Бунинг маъноси шуки, касаллик варақаларига ҳақ тўлаш суммалари меҳнатга ҳақ тўлаш фондида кирмайди ва уларга 24% миқдоридаги ягона ижтимоий тўлов ва 2,5% миқдоридаги мажбурий суғурта бадаллари ҳисоблаб ёзилмайди (2007 йил 1 январгача шундай эди, ўшанда вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик нафақаси бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси томонидан қопланган).

Бизнинг ташкилотимиз қонунга итоткор солиқ тўловчидир. Агар биз ягона ижтимоий тўлов ва мажбурий суғурта бадалларини нўғри ажратган бўлсак, буни тузатмоқчимиз. Шу сабабли бизга жавоб берсангиз: 2007 йилда касаллик варақаси бўйича тўловлар суммасига ягона ижтимоий тўлов ва мажбурий суғурта бадалларини ҳисоблаб ёзишимиз керак эдимиз?

Т.Арфауи,
Олмаликдаги «Савдо» МЧЖ
бош бухгалтери.

– Ҳақиқатан ҳам 2007 йил 1 январдан бошлаб вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик нафақаларини тўлаш манбаи ўзгарди. Президентнинг 2006 йил 18 декабрдаги «Ўзбекистон Республикасининг 2007 йилги асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари прогнози ва Давлат бюджети параметрлари тўғрисида» ПҚ-532-сон қарори 4-бандининг иккинчи қисмига кўра вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик нафақаларини тўлаш харажатларини хўжалик юритувчи субъектлар ўз маблағлари ҳисобидан амалга оширадilar. Бироқ Меҳнат кодексида мувофиқ улар давлат ижтимоий нафақаларига киритилади (МК 284-моддаси). Шу тариқа, 2007 йилда Ягона ижтимоий тўловни ҳамда давлат ижтимоий суғуртасига мажбурий бадаллар ва ажратмаларни ҳисоблаш, тўлаш ва тақсимлаш тўғрисида низомга (МВ, МАИМКВ, ДСҚ ва МБ бошқарувининг АВ томонидан 2004 йил 6 апрелда 1333-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган) 1-ило-ванинг 16-бандига кўра давлат ижтимоий нафақаларига ягона ижтимоий тўлов (24%) ва фуқароларнинг мажбурий суғурта бадаллари (2,5%) ҳисоблаб ёзилмаган.

АМАЛ ҚИЛИШ ДАВРИ ТУГАДИ

? Президентнинг 2003 йил 4 февралдаги ПФ-3205-сон, улгуржи савдои ҚҚС тўлашдан озод қилган Фармони ўз кучини йўқотганми? Президентнинг ушбу Фармонини ким қандай ҳужжат билан бекор қилган?

– Президентнинг 2003 йил 4 февралдаги «Улгуржи савдо корхоналарини солиққа тортишни такомиллаштириш тўғрисида» ПФ-3205-сон Фармони бекор қилинмаган. Бироқ унинг қоидалари 2002 йил 4 февралдан 2003 йил 1 июлгача, улгуржи савдо корхоналари Президентнинг 2002 йил 20 майдаги «Савдо ва умумий овқатланиш соҳасида солиққа тортиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида» ПФ-3076-сон Фармонига кўра ялпи тушумдан ягона солиқ ва ҚҚС тўловчилари ҳисобланган даврда амал қилган, бу Фармонга Президентнинг 2003 йил 30 июндаги «Савдо ва умумий овқатланиш соҳасида солиққа тортиш тизимини тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида» ПФ-3270-сон ҳамда 2003 йил 4 февралдаги «Улгуржи савдо корхоналарини солиққа тортишни такомиллаштириш тўғрисида» ПФ-3205-сон фармонлари билан ўзгартишлар киритилган.

2003 йил 1 июлдан 2007 йил 1 январгача савдо ва умумий овқатланиш корхоналари (шу жумладан кичик корхоналар ва микрофирмалар) ялпи даромаддан солиқ тўлашган. Солиқ кодексининг (1997 йил 24 апрелда 396-сон Қонун билан тасдиқланган) 8-моддасига кўра ялпи даромад солиғи даромад (фойда) солиғи, ҚҚС (товарларни (ишларни, хизматларни) импорт қилиш бундан мустасно), сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ, ер ости бойликларидан фойдаланганлик учун солиқ, ер солиғи, ободонлаштириш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солиғи бошқа маҳаллий солиқлар ва йиғимлар (мол-мулк солиғи, савдо қилиш ҳуқуқи учун йиғим, шу жумладан айрим турдаги товарлар билан савдо қилиш ҳуқуқи учун лицензия йиғимлари, юридик шахсларни рўйхатга олганлик учун йиғим бундан мустасно) ўрнига тўланган. Солиқ солишининг мазкур тизими ҚҚС тўлашни назарда тутмаган.

Президентнинг 2006 йил 18 декабрдаги «Ўзбекистон Республикасининг 2007 йилги асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари прогнози ва Давлат бюджети параметрлари тўғрисида» ПҚ-532-сон қарорига мувофиқ савдо ва умумий овқатланиш корхоналари солиқ солишининг бошқа тизимини танлаш ҳуқуқисиз ягона солиқ тўловини тўлашга ўтказилган. Солиқ кодексининг (1997 йил 24 апрелдаги 396-сон Қонун билан тасдиқланган) 8-моддасига ҳамда Ягона солиқ тўловини ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби тўғрисида низомга (МВ ва ДСҚнинг АВ томонидан 2007 йил 28 мартдаги 1667-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган) биноан эса ягона солиқ тўлови тўловчилари айни вақтда ЯСТ суммасини, бироқ 50%дан кўп бўлмаган миқдорда камайтириб, ихтиёрий асосда ҚҚС тўлашга ҳақлилар.

ПЕНЯНИНГ КЛАССИК МИҚДОРЛАРИ

? Қонунчилиқнинг пеня миқдори солиқлар, йиғимлар ва бошқа мажбурий тўловлар миқдоридан ошмаслиги кераклиги тўғрисидаги қоидалари қандай қўлланмоқда? Буни аниқ мисолларда тушунтириб берсангиз.

Р.Каримкулиев,
«Хоразмтлаблутбосавдо» ОАЖ
бош бухгалтери.

– Сизни қизиқтираётган масала Солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларга пеня ҳисоблаш тартиби тўғрисида низомнинг (ДСҚнинг АВ томонидан 2007 йил 9 октябрда 1724-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган) 8-банди билан тартибга солинади. Уни қўллаш амалиётини қуйидаги мисолда тушунтирамиз.

Мисол. 2007 йил 1 февралга келиб солиқ тўловчи даромад (фойда) солиғи бўйича 500 минг сўм боқимонда ва ушбу суммага ҳисоблаб ёзилган 80 минг сўм пеняга эга эди.

2007 йил 10 февралда солиқ тўловчи даромад (фойда) солиғи бўйича 300 минг сўм боқимондани узди. Тегишинча, боқимонда суммаси ушбу санада 200 минг сўмни ташкил қилган.

2007 йил 1 февралдан 10 февралгача (10 февраль ҳам қиради) бўлган даврда 2,5 минг сўм миқдорида пеня ҳисоблаб ёзилган ва пенянинг якуний суммаси 82,5 минг сўмни ташкил қилган.

2007 йил 15 февралда солиқ тўловчи даромад (фойда) солиғи бўйича 150 минг сўм боқимондани узган. Тегишинча, боқимонда суммаси ушбу санага келиб 50 минг сўмни ташкил қилган.

2007 йил 11 февралдан 15 февралгача (15 февраль ҳам қиради) унга 0,5 минг сўм миқдорида пеня ҳисоблаб ёзилган ва якуний сумма 83 минг сўмни ташкил қилган. 2007 йил 16 февралдан пеня ҳисоблаб ёзилмайди, чунки илгари ҳисоблаб ёзилган пеня суммаси (83 минг сўм) боқимонда суммаси сальдосидан (200 минг сўм – 150 минг сўм = 50 минг сўм) ошади, яъни 83 минг сўм > 50 минг сўм.

ХАРАЖАТЛАРНИ ТАСДИҚЛА ЁКИ БЎНАКНИ ҚАЙТАР

? Транспорт бўйича Ўзбекистон-Канада ҚК 2007 йил июлда корхонанинг икки ходимини Туркияга хизмат масалаларини ҳал этиш учун 11 кунга хизмат сафарига юборди. Ҳужжатларни биз Вазирликлар, идоралар, корхоналар ва ташкилотлар ходимлари Ўзбекистон Республикаси ташқарисига хизмат сафарига юборилганда хизмат сафари харажатлари учун маблағлар бериш тартиби талабларига мувофиқ тайёрладик.

Хизмат сафари харажатларининг бизга хизмат кўрсатаётган банк билан узи-кесил ҳисоб-китобида «Яшаш учун (турар жой ижараси бўйича) харажатларни қоплаш учун маблағлар тўлаш» деган III бўлимнинг 3.1-бандини икки хил тушундик. Бандда шундай дейилган: «Яшаш учун (турар жой ижараси бўйича) харажатлар 1-иллованинг 6-устунида белгиланган Энг юқори меъёрлар ва мазкур Тартибнинг 5.6-бандига асосан уларга ташкилотларнинг раҳбарлари томонидан тасдиқланган қўшимча тўловлар билан, агарда улар раҳбар томонидан белгиланган бўлса, ушбу харажатларни тегишли ҳужжатлар билан тасдиқлашни шарт билан чет эл валютасида тўланади». 1-сон илованинг 6-устуни тураржой хоналари ижарасига кўра бир киши учун харажатларнинг энг юқори меъёрий тўловларини ҳам белгилайди (Туркия учун – 75 АҚШ долларигача), 5.6-банд эса ташкилотлар раҳбарларига хизмат сафари харажатларининг меъёрларига қўшимча тўловлар миқдорларини мустақил тасдиқлаш ҳуқуқини беради (биз ундан фойдаланмадик).

Бизнинг ходимларимиз хусусий тураржойда яшашди. Улар қонун билан белгиланган меъёрдан (бир кеча-кундузда 75 АҚШ долларигача) ортиқча харажат қилишмади. Тураржойни ижарага олиш далилини ҳисоботларда кўрсатишди, бироқ мақсадга номувофиқлиги боис ҳужжат олишмади. Гарчи меъёрларга мувофиқ харажатларга ҳақ тўланган бўлса-да, банк ходимлари тураржойни ижарага олишга оид харажатлар тўғрисидаги тасдиқловчи ҳужжатларни талаб қилишди. Улар, биздан фарқли равишда, «...ушбу харажатлар тегишли ҳужжатлар билан тасдиқланиши шарт билан» жумласи, яъни тураржойни ижарага олишга оид харажатларни нафақат қўшимча тўловларга, балки тураржойни ижарага олишга оид барча харажатларга киритиш керак деб ҳисоблайдилар. Биз бундай шарҳлаш хато деб ўйлаймиз.

К.Архангельский, директор.

– Сиз кўрсатган Тартибнинг 3.1-бандидаги харажатларни тасдиқлаш тўғрисидаги талаб меъёрлар доирасидаги харажатларга ҳам, корхона раҳбарининг қарори бўйича белгиланган қўшимча тўловларга ҳам тааллуқлидир. Вазирликлар, идоралар, корхоналар ва ташкилотлар ходимлари Ўзбекистон Республикаси ташқарисига хизмат сафарига юборилганда хизмат сафари харажатлари учун маблағлар бериш тар-

тибининг (АВ томонидан 2000 йил 5 июнда 932-сон билан рўйхатдан ўтказилган) 5.5-бандига биноан тасдиқловчи ҳужжатлар бўлмаган ҳолларда тегишли хизмат сафари харажатлари қопланмайди. Шу сабабли банк корхона томонидан хизмат сафари харажатларига олинган, хизмат сафарига юборилган ходимларингиз ҳужжат билан тасдиқламаган чет эл валютасини қайтаришни талаб қилиш ҳуқуқига эгадир.

РЕКЛАМА

ЯНГИЛАНУВЧИ ҚЎЛЛАНМАЛАР

Қонун ҳужжатларига ўзгартиришлар киритилдими?

Янги Солиқ кодекси чикдими??

Буларнинг ҳаммасини қандай ҳисобга олиш мумкин???

ҚЎЛ ОСТИНГИЗДА ҚЎЛЛАНМАЛАРИМИЗ БЎЛСА, БУ МУАММО ЭМАС

“АМАЛИЙ БУХГАЛТЕРИЯ”

1 жилд – 800 саҳифа –
500 дан ортиқ
вазият ва мисоллар

“АМАЛИЙ СОЛИҚ СОЛИШ”

2 жилд 800 саҳифадан –
1 000 дан ортиқ
мисоллар ва амалий
маслаҳатлар

12 ой давомида 6 та янгилаш

● Тушунтиришлар ● Шарҳлар ● Тавсиялар

Биз иккитани бирда, учтани иккитада бирлаштирамаймиз –
Биз тўлиқ ахборот берамиз!

Қўшимча ахборот учун телефонлар: 144-89-17, 144-44-29, 132-18-80

Бухгалтер ва раҳбар саволига тезкор жавоб

“Бератор Гроссбух” ва “Раҳбар учун бератор” – Алмаштириладиган саҳифали янги авлод маълумотнома тизимлари.

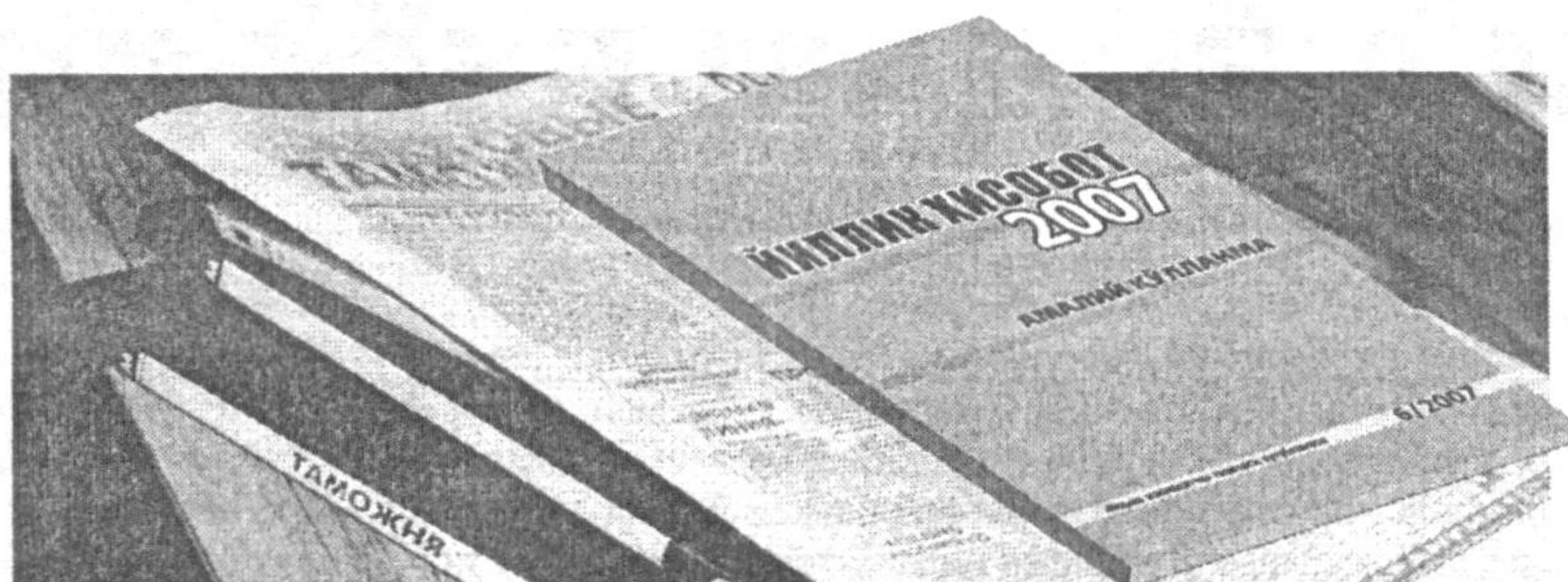
“Гроссбух”: Солиқ солиш+Бухгалтерия ҳисоби = 117 минг сўм, бироқ 2 та қўлланма учун!

Йиллик ҳисоботга оз қолди – бухгалтериянгизни текширинг

“Раҳбар учун бератор”

1. Бухгалтерия ишини билишни хоҳлайсизми?
2. Нима учун сизга жиноий жавобгарлик таҳдид солмоқда?
3. Устав фондида логотип киритиб лицензия олиш.
4. Ходимларга солиқ солинмайдиган тўловлар.
5. Хизмат сафарига юборилаётган ходимга ишлаб чиқариш вазифаси.
6. Мол етказиб беришдаги камомадда нима қилмоқ керак?
7. Воситачи счёти орқали битим ҳақини тўлаш.
8. Текшириш турлари нима билан фарқланади?
9. Ва яна 800 та жавоб-вазият.

«Академпресса» 1420542, 1421410

«ЙИЛЛИК ҲИСОБОТ» СИЗГА ЁРДАМ БЕРАДИ

Ташқи иқтисодий фаолият қатнашчилари 2007 йилда меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар билан божхона соҳасига киритилган бир қатор ўзгартириш ва қўшимчаларга алоҳида эътибор қаратишлари лозим.

Уларнинг қисқача шарҳи «Йиллик ҳисобот-2007» амалий қўлланмаси асосида газетамиз экспертлари томонидан тайёрланди (олдинги шарҳлар «Норма маслаҳатчи»нинг 49, 50 ва 51-сонларида берилган).

БОЖХОНА ТЎЛОВЛАРИ БЎЙИЧА 2007 ЙИЛДАГИ МЕЪЁРИЙ-ҲУҚУҚИЙ ҲУЖЖАТЛАР

Т/р	Меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар
1	Президентнинг 18.12.2006 й.даги “Ўзбекистон Республикасининг 2007 йилги асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари прогнози ва Давлат бюджети параметрлари тўғрисида” ПҚ-532-сон қарори Товарлар, ишлар, хизматлар импортига ҚҚС ставкаси 20% миқдорида сақланиб қолди. Четдан келтириладиган товарларга акциз солиғи ставкалари Президент қарорига 9-2-иловада белгиланган.
2	Ўзбекистон Республикасининг 29.12.2006 й.даги “Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодексига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида” ЎРҚ-74-сон Қонуни Солиқ кодекси 71-моддаси иккинчи қисмидаги 5-банднинг формулировкаси ўзгартирилди: “тиббиёт (ветеринария) учун мўлжалланган дори-дармон воситалари (ветеринария препаратлари) ва буюмлар, шунингдек тиббиёт (ветеринария) учун мўлжалланган дори-дармон воситалари ва буюмлар ишлаб чиқариш учун олиб кирилатган хом ашё” (илгари “импорт бўйича келтирилатган дори-дармон воситалари ва тиббий буюмлар” эди).
3	Президентнинг 2.01.2007 й.даги “Халқаро тараққиёт уюшмаси иштирокида “Мактаб таълимини ривожлантириш” лойиҳасини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-551-сон қарори Президент қарорининг 7-банди билан лойиҳа амалга ошириладиган даврда Халқаро тараққиёт уюшмаси иштирокида “Мактаб таълимини ривожлантириш” лойиҳаси доирасида импорт бўйича олиб келинадиган товарлар, ишлар (хизматлар) божхона тўловлари (божхона расмийлаштируви йиғимларидан ташқари) тўлашдан озод қилинди.
4	Президентнинг 17.01.2007 й.даги “Геология-қидирув ишларини ташкил қилишни ҳамда Ўзбекистон Республикаси Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-568-сон қарори Президент қарорининг 8-банди билан қуйдагилар 2011 йилнинг 1 январига, божхона расмийлаштируви йиғимларидан ташқари, божхона тўловларидан озод этилди: - Ўзбекистон Республикаси ҳукумати ҳар йили тасдиқлайдиган рўйхат бўйича Давлат геология қўмитаси томонидан олиб келинадиган ускуналар ва автотранспорт воситалари, шунингдек материаллар, ускуналар учун эҳтиёт қисмлар; - “Ерғездезкадастр” давлат қўмитаси, Давлат геология қўмитаси ва “Ўзбекнефтегаз” МХК томонидан, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги ва Молия вазирлиги билан келишилган рўйхат бўйича олиб келинадиган космик суратга олиш материаллари, ускуналар ва уларга ишлов бериш учун дастурий таъминот.
5	Президентнинг 18.01.2007 й.даги “Япония ҳукуматининг грантидан Тошкент ва Жиззах вилоятлари солиқни сақлаш бирламчи бўғинини яхшилаш ва ҳамширалик таълимини такомиллаштиришда самарали фойдаланишни таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-569-сон қарори Япония ҳукумати томонидан Ўзбекистон Республикаси ҳукуматига Тошкент ва Жиззах вилоятлари солиқни сақлаш бирламчи бўғинини яхшилаш ва ҳамширалик таълимини такомиллаштириш бўйича лойиҳаларни (бундан буён - Лойиҳалар) амалга ошириш учун 595 млн иена (5,2 млн АҚШ доллари) миқдорида грант берилди. Япония ҳукумати грантининг маблағлари Тошкент ва Жиззах вилоятларидаги 114 та қишлоқ врачлик пунктларини, Республика тиббиёт коллежи, Ҳамшираларни қайта тайёрлаш маркази ва Ўзбекистон Республикаси Солиқни сақлаш вазирлиги Шошилинч тиббий ёрдам марказининг ўқув синфларини жиҳозлашга йўналтирилади. Қарорнинг 5-банди билан Лойиҳаларни амалга ошириш учун бериладиган мазкур грант ҳисобидан Ўзбекистон Республикасига олиб келинадиган ускуналар, буюм ва материаллар божхона тўловларидан озод қилинди (божхона расмийлаштируви йиғимлари бундан мустасно).
6	МВ ва ДБҚнинг “Ўзбекистон Республикаси ҳудудига импорт қилинадиган товарларга нисбатан қўшилган қиймат солиғини ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномага ўзгартириш киритиш ҳақида”ги қарори (АВ томонидан 5.02.2007 й.да 1124-5-сон билан рўйхатдан ўтказилган) Қарор билан Ўзбекистон Республикаси ҳудудига импорт қилинадиган товарларга нисбатан қўшилган қиймат солиғини ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномага ўзгартиришлар киритилди, хусусан, ҚҚС бўйича имтиёзлар юзасидан 8-банднинг “м” кичик банди қуйдаги тахрирда баён қилинди: “Дори-дармон воситалари (ветеринария препаратлари) ва тиббиёт (ветеринария) учун мўлжалланган буюмлар, шунингдек дори-дармон воситалари ва тиббиёт (ветеринария) буюмларини ишлаб чиқариш учун олиб кирилатган хом ашё” (илгари “импорт бўйича олиб келинадиган дори-дармонлар ва тиббий буюмлар” эди) (мазкур ўзгартириш 29.12.2006 й.даги ЎРҚ-74-сон Қонун билан Солиқ кодексига киритилган эди).
7	Вазирлар Маҳкамасининг 19.02.2007 й.даги “Республикада омихта ем ишлаб чиқариш саноатини ривожлантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 38-сон қарори Қарор билан “Ўздонмаҳсулот” акциядорлик компанияси корхоналари: Нидерландиянинг “Wynveen International” компанияси билан тузиладиган шартнома доирасида олиб келинадиган омихта ем ишлаб чиқариш ускуналарига; 2011 йил 1 январига - маккажўхори ва арпа уруғлиги учун, шунингдек “Ўздонмаҳсулот” акциядорлик компаниясининг белгиланган рўйхат бўйича омихта ем цехларини модернизация қилиш ҳамда техника жиҳатдан қайта жиҳозлаш учун технологик асбоб-ускуналар ва эҳтиёт қисмларга божхона тўловлари (божхонада расмийлаштириш учун йиғимлар бундан мустасно) тўлашдан озод қилинди.

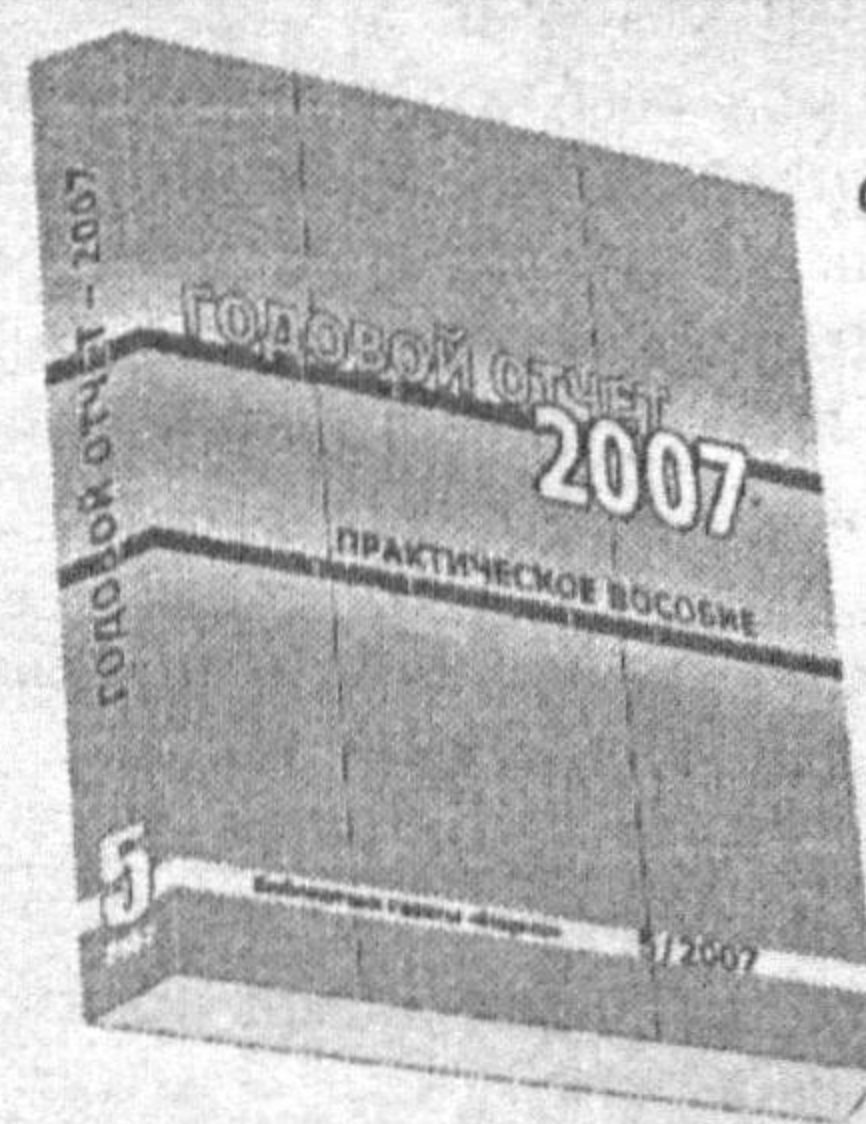
Т/р	Меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар															
8	Президентнинг 19.02.2007 й.даги “Германия тараққиёт банки ҳамда Қувайт араб иқтисодий тараққиёт жамғармаси иштирокида “Тошкент (Тўқимачи) - Ангрен” темир йўл участкасини электрлаштириш” лойиҳасини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-582-сон қарори Президент қарори билан лойиҳани амалга ошириш доирасида “Ўзбекистон темир йўллари” ДАТК ва “Ўзбекэнерго” ДАК томонидан қарз, ссуда ҳамда грант маблағлари ҳисобидан сотиб олинadиган товарлар, ишлар ва хизматлар, шунингдек “Ўзбекистон темир йўллари” ДАТКнинг шахсий маблағлари ҳисобидан сотиб олинadиган монтаж дрезинаси (ТИФ ТН коди 860400000) божхона тўловлари (божхона расмийлаштируви йиғимларидан ташқари) тўлашдан озод қилинди.															
9	Президентнинг 14.03.2007 й.даги “Ишлаб чиқаришни модернизациялаш, техник ва технологик қайта жиҳозлашни рағбатлантиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” ПФ-3860-сон Фармони Фармонга мувофиқ 2007 йил 1 апрелдан бошлаб олиб кириладиган технологик жиҳозларга қонунчиликда назарда тутилган божхона тўловлари бўйича имтиёзлар Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги, Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги, Давлат божхона қўмитаси томонидан тасдиқланган технологик жиҳозлар рўйхатига мувофиқ тақдим этилади. Технологик жиҳозларни олиб киришда қўлланиладиган божхона тўловлари бўйича имтиёзлар, агар технологик жиҳозларни етказиб бериш бўйича шартнома шартларида бутловчи буюмлар ва эҳтиёт қисмларни етказиб бериш назарда тутилган бўлса, уларга нисбатан татбиқ этилади.															
10	МВ ва ДБҚнинг “Юридик ва жисмоний шахслар томонидан Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб кириладиган алоҳида турдаги товарлар учун акциз солиғи тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномага ўзгартириш киритиш ҳақида”ги қарори (АВ томонидан 26.03.2007 й.да 1101-3-сон билан рўйхатдан ўтказилган) Қарор билан Юридик ва жисмоний шахслар томонидан Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб кириладиган алоҳида турдаги товарлар учун акциз солиғи тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномага ўзгартиришлар киритилди. Хусусан, 10-банд қуйдаги тахрирда баён қилинди: “10. Олиб кириладиган, мажбурий тарзда маркаланadиган акцизли товарларга акциз солиғи тўловчилар: тамаки маҳсулоти бўйича – акциз солиғи суммасининг 100 фоизини; алкоголли маҳсулот бўйича – акциз солиғи суммасининг 50 фоизини тўлайдилар. Бунда акциз солиғи акциз маркаларини харид қилаётганда контракт (эълон қилинган) қийматдан ҳисобланади, акциз маркаларининг номинал қиймати акциз солиғи суммасидан ташқари тўланиб, маблағлар республика бюджетига белгиланган тартибга кўра қирим қилинади. Алкоголли маҳсулотни импорт қилувчилар акциз солиғининг қолган қисmini божхона расмийлаштируви пайтида, бироқ акциз маркалари харид қилинганидан кейин олти ойдан кечиктирмай тўлайдилар. Маркаланган акцизли маҳсулот Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарида йўқолган ёки бошқа сабабларга кўра, республикага етказиб берилмаган тақдирда импорт қилувчилар, вазият қандай бўлишидан қатъи назар, алкоголли маҳсулот бўйича акциз солиғининг қолган суммасини ҳам акциз маркалари харид қилинганидан кейин олти ойдан кечиктирмай тўлашлари шарт. Маркаланган акцизли товарлар олиб кирилганида акциз солиғи суммаси божхона қийматидан келиб чиқиб қайта ҳисобланади.”															
11	Президентнинг 30.03.2007 й.даги “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикасининг 2007 йилги асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари прогнози ва Давлат бюджети параметрлари тўғрисида”ги 2006 йил 18 декабрдаги ПҚ-532-сон қарорига ўзгартиришлар киритиш ҳақида”ги ПҚ-612-сон қарори Президент қарорига мувофиқ 2007 йил 1 апрелдан бошлаб четдан келтириладиган ички ёнув двигателига эга транспорт воситалари (шу жумладан ишлатилганлари) бўйича акциз солиғи ставкалари ўзгартирилди (87-товар гуруҳи): <table><thead><tr><th>Товарнинг номи</th><th>ТИФ ТН бўйича товарнинг коди</th><th>Товарнинг божхона қийматидан фоизларда ёки АҚШ долларида, ўлчов бирлиги учун</th></tr></thead><tbody><tr><td>Двигателининг ҳажми қуйдагича бўлган, ички ёнув двигателига эга транспорт воситалари (шу жумладан ишлатилганлари): 1000 куб. см дан кўп эмас:</td><td></td><td></td></tr><tr><td>янгилари</td><td>8703 21 10 (8703 21 101, 8703 21 901 дан ташқари)</td><td>1 куб. см учун 2,4 АҚШ долл.</td></tr><tr><td>ишлатилганлари (чиқарилганидан бошлаб уч йилдан етти йилгача бўлган)</td><td>8703 21 909</td><td>1 куб. см учун 4,8 АҚШ долл.</td></tr><tr><td>ишлатилганлари (чиқарилганидан бошлаб етти йил ва ундан ортиқ бўлган)</td><td>8703 21 909</td><td>1 куб. см учун 7,2 АҚШ долл.</td></tr></tbody></table>	Товарнинг номи	ТИФ ТН бўйича товарнинг коди	Товарнинг божхона қийматидан фоизларда ёки АҚШ долларида, ўлчов бирлиги учун	Двигателининг ҳажми қуйдагича бўлган, ички ёнув двигателига эга транспорт воситалари (шу жумладан ишлатилганлари): 1000 куб. см дан кўп эмас:			янгилари	8703 21 10 (8703 21 101, 8703 21 901 дан ташқари)	1 куб. см учун 2,4 АҚШ долл.	ишлатилганлари (чиқарилганидан бошлаб уч йилдан етти йилгача бўлган)	8703 21 909	1 куб. см учун 4,8 АҚШ долл.	ишлатилганлари (чиқарилганидан бошлаб етти йил ва ундан ортиқ бўлган)	8703 21 909	1 куб. см учун 7,2 АҚШ долл.
Товарнинг номи	ТИФ ТН бўйича товарнинг коди	Товарнинг божхона қийматидан фоизларда ёки АҚШ долларида, ўлчов бирлиги учун														
Двигателининг ҳажми қуйдагича бўлган, ички ёнув двигателига эга транспорт воситалари (шу жумладан ишлатилганлари): 1000 куб. см дан кўп эмас:																
янгилари	8703 21 10 (8703 21 101, 8703 21 901 дан ташқари)	1 куб. см учун 2,4 АҚШ долл.														
ишлатилганлари (чиқарилганидан бошлаб уч йилдан етти йилгача бўлган)	8703 21 909	1 куб. см учун 4,8 АҚШ долл.														
ишлатилганлари (чиқарилганидан бошлаб етти йил ва ундан ортиқ бўлган)	8703 21 909	1 куб. см учун 7,2 АҚШ долл.														
12	Вазирлар Маҳкамасининг 30.03.2007 й.даги “Корея халқаро солиқни сақлаш жамғармаси - Доктор Ли Джонг-Вук хотираси жамғармаси грант маблағларидан самарали фойдаланиш чора-тадбирлари тўғрисида” 65-сон қарори Корея халқаро солиқни сақлаш жамғармаси - Доктор Ли Джонг-Вук хотираси жамғармаси томонидан Тошкент вилояти Ўртағирчиқ тумани болалар касалхонасини капитал таъмирлаш ва замонавий тиббиёт асбоб-ускуналари билан жиҳозлаш учун 500 000 АҚШ доллари миқдорида грант ажратилди. Шу муносабат билан болалар касалхонасини капитал таъмирлаш ва замонавий тиббиёт асбоб-ускуналари билан жиҳозлаш лойиҳаси маблағлари ҳисобига Ўзбекистон Республикаси ҳудудига Вазирлар Маҳкамаси қарорининг 1 ва 2-иловаларига мувофиқ келтирилатган асбоб-ускуналар, материаллар (ишлар, хизматлар) солиқ солишдан ҳамда божхона тўловларидан (божхона расмийлаштируви йиғимларидан ташқари) озод қилинди.															

«Йиллик ҳисобот» сизга ёрдам беради

7-бетда

Т/р	Меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар																
13	“Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб киришда божхона тўловларидан озод қилинадиган технологик жиҳозлар, бутловчи буюм ва эҳтиёт қисмлар рўйхати (ИВ, МВ, ТИАИСВ ва ДБҚнинг АВ томонидан 31.03.2007 й.да 1669-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарорига илова) Қарор билан Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб киришда божхона тўловларини тўлашдан озод қилинадиган технологик жиҳозлар, бутловчи буюмлар ва эҳтиёт қисмлар рўйхати тасдиқланди. Божхона тўловларини тўлаш бўйича имтиёзлар бутловчи буюмлар ва эҳтиёт қисмларга нисбатан ҳам татбиқ этилади, башарти улар контракт (шартнома)га мувофиқ технологик жиҳозлар тўпламида етказиб берилса.																
14	Вазирлар Маҳкамасининг 3.04.2007 й.даги “2007-2011 йилларда пахта тозалаш саноати корхоналарини модернизация ва реконструкция қилиш дастури тўғрисида” 70-сон қарори Қарор билан 2007-2011 йилларда пахта тозалаш саноати корхоналарини модернизация ва реконструкция қилиш дастури маъқулланди. Қарорнинг 7-банди билан республикада ишлаб чиқарилмайдиган, пахта тозалаш саноати корхоналари учун четдан келтириладиган, қарорнинг 4-иловасига мувофиқ, технологик, ёрдамчи ва транспорт асбоб-ускуналари, шунингдек эҳтиёт қисмлар ва сарфлаш материаллари 2007-2011 йиллар даврида божхона тўловлари тўлашдан (божхонада расмийлаштириш учун йиғимлар бундан мустасно) озод қилинди.																
15	Вазирлар Маҳкамасининг 17.05.2007 й.даги “Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартиришлар киритиш ва айримларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида” 102-сон қарори Президентнинг 2007 йил 14 мартдаги ПФ-3860-сон Фармони билан божхона тўловлари бўйича имтиёзлар тасдиқланган Рўйхатда кўрсатилган технологик жиҳозлар ва уларнинг бутловчи ва эҳтиёт қисмларигагина (АВ томонидан 31.03.2007 й.да 1669-сон билан рўйхатдан ўтказилган Рўйхатга қаранг) татбиқ этилиши белгиланганлиги муносабати билан ВМнинг 102-сон қарори билан қуйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга тегишли ўзгартиришлар киритилди: Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 31 мартдаги “Ўзбекистон Республикасида ташқи савдо фаолиятини эркинлаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 137-сон қарори; Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 26 декабрдаги “2001 йилда асосий макроиқтисодий кўрсаткичлар прогнози ва Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети параметрлари тўғрисида” 500-сон қарори; Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 7 январдаги “Бож-тариф билан тартибга солишни янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” 4-сон қарори; Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 22 июлдаги “Корхоналарда халқаро стандартларга мувофиқ бўлган сифатни бошқариш тизимларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида” 349-сон қарори.																
16	Ишлаб чиқаришнинг модернизациялаш, техник ва технологик қайта жиҳозлашни амалга оширувчи ҳўжалик юритувчи субъектлар томонидан имтиёзларни қўллаш тартиби тўғрисидаги низом (МВ, ИВ, ДСҚ ва ДБҚнинг АВ томонидан 11.06.2007 й.да 1688-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган) Низом Президентнинг 14.03.2007 й.даги ПФ-3860-сон Фармони билан тақдим этилган имтиёзларни қўллаш тартибини белгилайди. Шуни ҳам таъкидлаш лозимки, юқорида келтирилган Низом Президентнинг 2000 йил 28 апрелдаги “Нефть ва газ конларини разведка қилиш ҳамда уларни қазиб чиқаришга бевоқиф хорижий сармояларни жалб этиш чора-тадбирлари тўғрисида” ПФ-2598-сон Фармони билан берилган божхона тўловларини тўлашдан озод қилиш бўйича имтиёзларга, шунингдек вақтинчалик (уларнинг амал қилиш муддати тугагунча) тўсга эга бўлган Президент ва ҳукуматнинг алоҳида қарорлари билан берилган имтиёзларга нисбатан қўлланмайди.																
17	ДБҚнинг “Божхона юк декларациясини тўлдирish тартиби тўғрисидаги Йўриқномага қўшимча киритиш ҳақида”ги қарори (АВ томонидан 5.07.2007 й.да 834-13-сон билан рўйхатдан ўтказилган) Йўриқноманинг 10-иловасига қуйидаги мазмундаги 8-банд киритилди: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Код</th><th>Тўлов турини номи</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>80</td><td>Алоҳида божхона божлари</td></tr> <tr> <td>81</td><td>Махсус бож</td></tr> <tr> <td>82</td><td>Вақтинчалик махсус бож</td></tr> <tr> <td>83</td><td>Антидемпинг божи</td></tr> <tr> <td>84</td><td>Вақтинчалик антидемпинг божи</td></tr> <tr> <td>85</td><td>Компенсация божи</td></tr> <tr> <td>86</td><td>Вақтинчалик компенсация божи</td></tr> </tbody> </table>	Код	Тўлов турини номи	80	Алоҳида божхона божлари	81	Махсус бож	82	Вақтинчалик махсус бож	83	Антидемпинг божи	84	Вақтинчалик антидемпинг божи	85	Компенсация божи	86	Вақтинчалик компенсация божи
Код	Тўлов турини номи																
80	Алоҳида божхона божлари																
81	Махсус бож																
82	Вақтинчалик махсус бож																
83	Антидемпинг божи																
84	Вақтинчалик антидемпинг божи																
85	Компенсация божи																
86	Вақтинчалик компенсация божи																
18	Ўзбекистон Республикасининг 12.07.2007 й.даги “Ўзбекистон Республикаси телекоммуникациялар тармоқларида тезкор-қидирув тадбирларини ташкил этиш самарадорлигини ошириш мақсадида Ўзбекистон Республикасининг айрим қонуни ҳужжатларига қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги УРҚ-101-сон Қонуни Солиқ кодекси 71-моддасига импорт қилинган товарлар бўйича - ваколатли органининг ёзма тасдиғи бўлган тақдирда, телекоммуникациялар операторлари ва тезкор-қидирув тадбирлари тизимининг техник воситаларини сертификатлаштириш бўйича махсус орган томонидан олинадиган тезкор-қидирув тадбирлари тизими техник воситалари ҚҚС тўлашдан озод қилиниши ҳақида қўшимча киритилди (мазкур имтиёз Президентнинг 21.11.2006 й.даги ПҚ-513-сон қарори билан жорий қилинган эди). Шунингдек, Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 29 августдаги “Бож тарифи тўғрисида”ги 470-1-сон Қонунининг 33-моддасига киритилган ўзгартиришлар асосида, ваколатли органининг ёзма тасдиғи бўлган тақдирда, телекоммуникациялар операторлари ва тезкор-қидирув тадбирлари тизимининг техник воситаларини сертификатлаштириш бўйича махсус орган томонидан олинадиган тезкор-қидирув тадбирлари тизими техник воситалари божхона божини тўлашдан озод қилинади (мазкур имтиёз Президентнинг 21.11.2006 й.даги ПҚ-513-сон қарори билан жорий қилинган эди).																
19	Президентнинг 12.07.2007 й.даги “Банкларнинг капиталлашуви янада ошириш ва иқтисодийётни модернизациялашда инвестиция жараёнларида уларнинг иштирокини фаоллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-670-сон қарори Тижорат банклари ва Ягона умумреспублика процессинг маркази учун ВМнинг 24.09.2004 й.даги 445-сон қарори билан пластик карточкалар, сарфланадиган материаллар, график ва электрон шахслаштириш қурилмалари, терминаллар, банкоматлар ва пластик карточкалар бўйича тўловларни амалга ошириш учун фойдаланиладиган бошқа асбоб-ускуналарни, шунингдек тегишли дастурий таъминотни импорт қилишда божхона тўловлари бўйича (божхонада расмийлаштириш йиғимларидан ташқари) берилган имтиёзларнинг амал қилиш муддати 2010 йил 1 январгача узайтирилди. 2007 йил 12 июлдан бошлаб имтиёзлар ўзига ўзи хизмат кўрсатиш ахборот киоскларини импорт қилишга ҳам татбиқ этилди. Вазирлар Маҳкамасининг 17.08.2007 й.даги 177-сон қарори билан Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 24 сентябрдаги “Пластик карточкалар асосида ҳисоб-китоб қилиш тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” 445-сон қарорига тегишли ўзгартиришлар киритилди.																
20	Президентнинг 27.07.2007 й.даги “2007 - 2011 йиллар мобайнида кимё саноати корхоналарини модернизация қилиш, техник ва технологик қайта жиҳозлаш дастури тўғрисида” ПҚ-677-сон қарори Президентнинг қарорига мувофиқ “Фаргонаазот” ОАЖ ва “Электркимёсаноат” ОАЖ Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланадиган Рўйхатга биноан мазкур лойиҳаларни амалга ошириш доирасида олиб келинадиган асосий технологик ва ёрдамчи ускуналар (эҳтиёт қисмларнинг норматив комплекти билан), технологик жиҳозлар ва эҳтиёт қисмлар, дастурий махсулотлар, техник ҳужжатлар 2009 йилнинг 1 июнигача божхона тўловлари (божхона расмийлаштируви йиғимларидан ташқари) тўлашдан озод этилди.																
21	Вазирлар Маҳкамасининг 13.08.2007 й.даги “Тошкент шаҳрида Корея халқаро ҳамкорлик агентлиги (КОИСА) иштирокида Касб-хўнарга ўқитиш марказини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида” 170-сон қарори Қарор билан КОИСАнинг беғараз ёрдами маблағлари ҳисобига Тошкент шаҳридаги Касб-хўнарга ўқитиш марказини қуриш ва жиҳозлаш учун Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб келинаётган ўқув-лаборатория жиҳозлари ва моддий ресурслар божхона тўловларидан (божхонада расмийлаштириш йиғимлари бундан мустасно) озод қилинди.																
22	Президентнинг 5.09.2007 й.даги “Тошкент шаҳрида Сингапур менежментни ривожлантириш институти фаолиятини ташкил қилиш тўғрисида” ПҚ-691-сон қарори Сингапур менежментни ривожлантириш институти (Сингапур Республикаси) ҳамда Ўзбекистон Банклар уюшмаси томонидан ташкил этиладиган институт, жумладан институтни жиҳозлаш ва унинг фаолият юритиши учун республикага олиб келинадиган ускуналар, мультимедиа махсулотлари, адабиётлар, анжомлар ва моддий-техника ресурсларини олиб киришда 5 йил муддатга барча турдаги солиқлар ва божхона тўловлари (божхона расмийлаштируви учун йиғимлардан ташқари) тўлашдан озод қилинди.																

Т/р	Меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар
22	Президентнинг 5.09.2007 й.даги “Тошкент шаҳрида Сингапур менежментни ривожлантириш институти фаолиятини ташкил қилиш тўғрисида” ПҚ-691-сон қарори Сингапур менежментни ривожлантириш институти (Сингапур Республикаси) ҳамда Ўзбекистон Банклар уюшмаси томонидан ташкил этиладиган институт, жумладан институтни жиҳозлаш ва унинг фаолият юритиши учун республикага олиб келинадиган ускуналар, мультимедиа махсулотлари, адабиётлар, анжомлар ва моддий-техника ресурсларини олиб киришда 5 йил муддатга барча турдаги солиқлар ва божхона тўловлари (божхона расмийлаштируви учун йиғимлардан ташқари) тўлашдан озод қилинди.
23	ДБҚнинг “Божхона юк декларациясини тўлдирish тартиби тўғрисидаги Йўриқномага ўзгартиш киритиш ҳақида” қарори (АВ томонидан 13.09.2007 й.да 834-14-сон билан рўйхатдан ўтказилган) Ўзгартишга қўра БЮДнинг 46-устунида бўлимнинг 42-устунида кўрсатилган фактура қиймати бўйича қайта ҳисобланган ва Ўзбекистон Республикасининг СИП-чегара нархларига келтирилган товарларнинг статистика қиймати минг АҚШ долларидида кўрсатилади. Статистика қиймати Х.ХХ иккинчи белгисига аниқликда келтирилади (илгари қуйидагича эди: товарларнинг божхона қиймати бўйича қайта ҳисобланган, 45-устунда Х.ХХ иккинчи белгисига аниқликда келтирилган статистика қиймати).
24	Президентнинг 19.09.2007 й.даги “Солиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилишни янада чуқурлаштириш ва уни ривожлантириш давлат дастурини амалга оширишнинг асосий йўналишлари тўғрисида” ПФ-3923-сон Фармони 2013 йилнинг 1 январигача бўлган муддатда, мулкчилик шаклидан қатъи назар, тиббиёт муассасалари (стоматология ва косметология хизматлари бундан мустасно) Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланадиган Рўйхат бўйича олиб келинадиган янги тиббий жиҳозлар учун божхона тўловлари (божхона расмийлаштируви йиғимларидан ташқари) тўлашдан озод қилинади.
25	Ўзбекистон Республикасининг 19.09.2007 й.даги “Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодексига ва “Бож тарифи тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси қонунининг 33-моддасига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги УРҚ-112-сон Қонуни Четдан олиб киритиладиган технологик жиҳозлар бўйича ҚҚС ва божхона божи бўйича имтиёзлар тақдим этиш хусусидаги Солиқ кодексининг 71-моддаси ва “Бож тарифи тўғрисида”ги Қонуннинг 33-моддаси Президентнинг ПФ-3860-сон Фармони қоидаларига мувофиқлаштирилди (9-сатрга қаранг).
26	Ўзбекистон Республикасининг божхона ҳудудидан олиб чиқиладиган товарларнинг божхона қийматини белгилаш ва декларациялаш тартиби тўғрисидаги низом (Вазирлар Маҳкамасининг 19.09.2007 й.даги 198-сон қарорига илова) Низом: - олиб чиқиладиган товарларнинг божхона қийматини белгилаш тартиби; - олиб чиқиладиган товарларнинг божхона қийматини декларациялаш тартиби; - божхона қийматига тузатиш киритишнинг белгилари.
27	Махсус, антидемпинг ва компенсация божларини ҳисоблаш, ундириш ва қайтариш тартиби тўғрисидаги низом (ДБҚ, ТИАИСВ, ИВ ва МВнинг АВ томонидан 20.09.2007 й.да 1718-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган) Низом махсус, антидемпинг ва компенсация божларини ҳисоблаш, ундириш ва қайтариш тартибини, шу жумладан: - махсус божни қўллаш тартибини; - антидемпинг божини қўллаш тартибини; - компенсация божини қўллаш тартибини; - алоҳида божхона божлари ҳисобини белгилайди.
28	Президентнинг 4.10.2007 й.даги “Аққиз солиғига тортиладиган айрим турдаги товарларнинг Ўзбекистон Республикаси ҳудуди орқали транзит йўли билан олиб ўтилишини янада тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-703-сон қарори Қарорда белгиланишича, 2007 йилнинг 10 октябрдан бошлаб Ўзбекистон Республикаси ҳудуди орқали алкоғолли ва тамаки махсулотларининг автомобиль ва темир йўл транспорти воситасидаги транзит ҳаракати қуйидаги шартлар бажарилган тақдирда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг рухсатига биноан амалга оширилади: юк олиб ўтувчи томонидан Ўзбекистон Республикаси божхона органларининг депозит ҳисобварағига тегишли божхона тўловларининг барча суммаси тўланиши шарт, кейинчалик товарлар Ўзбекистон Республикаси ташқарисига олиб чиқиб кетилганлиги тасдиқлангандан сўнг тўланган суммалар қайтарилади; товар ишлаб чиқарилган мамлакат сертификати, товар сифати сертификати, уни етказиб бериш шартномаси (контракти), товарлар бир неча туркумда транзит йўли билан ташилган тақдирда, уни олиб ўтиш жадвалининг мавжудлиги.
29	Президентнинг 29.10.2007 й.даги “Ерларнинг мелiorатив ҳолатини яхшилаш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПФ-3932-сон Фармони Фармонга мувофиқ қуйидагилар божхона тўловларини (божхона расмийлаштируви йиғимлари бундан мустасно) тўлашдан озод қилинди: Сугориладиган ерларнинг мелiorатив ҳолатини яхшилаш жамғармаси; ташқил этиладиган иختисослаштирилган лизинг компанияси беш йил муддатга – мелiorация техникасини харид қилишга.

Корхона ва ташкилотлар молия-ҳўжалик операциялари ҳисоби ва уларга солиқ солиш бўйича барча ўзгаришлар ҳақида “Йиллик ҳисобот-2007” тўпламида батафсил баён этилган. Мазкур қўлланма Ўзбекистонда тўртинчи маротаба махсус йиллик ҳисобот учун чоп этилаётир. Корхонанинг активлари ҳисоби, маблағлар манбаи ва мажбуриятлари бўйича унда берилган тушунтиришлар баланс сатрларига мувофиқ тарзда тақдим этилган.

«Йиллик ҳисобот-2007» китобига «Норма» нашриётида (Тошкент ш., Навоий кўч., 22) буюртма бериш мумкин. Қўшимча маълумотлар қуйидаги телефонлар бўйича: 132-18-80, 144-44-29.

ЎЗБЕКИСТОН ЯНГИЛИКЛАР

ҚОНУНЧИЛИГИДАГИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ:

● **ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING ҚОНУНЛАРИ:**

– «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»;

– «Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида».

● **ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНING ҚАРОРИ**

– «Фахрий унвонлар эгаларига тўловларни тайинлаш ва амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида».

● **ИДОРАВИЙ-МЕЪЕРИЙ ҲУЖАТЛАР:**

– ЎзР Давлат статистика қўмитасининг «2008 йил учун давлат статистика ҳисоботи шакллари тасдиқлаш тўғрисида»;

– ЎзР МВ, ДСҚнинг «Солиқ маслаҳатчиси малака сертификатини олиш учун малака имтиҳонларини ташкил этиш ва ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарори;

– ЎзР МВ, ДСҚнинг «Солиқ маслаҳатчиси малака сертификатини бериш, унинг амал қилишини тугатиш ва уни бекор қилиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарори;

– ЎзР ДСҚнинг «Молиявий ҳисоботлар ва солиқ ҳисоб-китобларини алмаштириладиган магнит (электрон, оптик) манбаларда ёки алоқанинг телекоммуникация каналлари воситасида тақдим этишнинг тартиби тўғрисидаги вақтинчалик низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарори;

– ЎзР ТИАИСВ, МВ, ДБҚнинг «Энг қулай режим яратган ҳолда савдо-иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги битимлар имзоланган мамлакатлар рўйхатига қўшимчалар киритиш ҳақида»ги қарори.

● **МЕЪЕРИЙ-ҲУҚУҚИЙ ҲУЖАТЛАРНИ ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ЎТКАЗИШ ҲОЛАТИ ТЎҒРИСИДА 2008 ЙИЛ 2 ЯНВАРДАН 11 ЯНВАРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ.**

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING
ҚОНУНИ

«АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТЛАРИ ВА АКЦИЯДОРЛАРNING ҲУҚУҚЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚОНУНИГА ЎЗГАРТИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА*

Қонунчилик палатаси томонидан 2007 йил 7 ноябрда қабул қилинган.

Сенат томонидан 2007 йил 30 ноябрда маъқулланган.

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2007 йил, 50-51-сон, 514-модда)

1-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1996 йил 26 апрелда қабул қилинган «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги 223-1-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 йил, № 5-6, 61-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда; 1998 йил, № 3, 38-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 9, 229-модда; 2001 йил, № 1-2, 23-модда; 2003 йил, № 1, 8-модда, № 9-10, 149-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2006 йил, № 4, 154-модда; 2007 йил, № 7, 325-модда) куйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1) **15-модданинг биринчи қисми учинчи хатбошиси** «фаолият соҳаси» деган сўзлардан кейин «(асосий йўналишлари)» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

2) **16-модданинг матни** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Жамият уставига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ёки жамият уставини янги тахрирда тасдиқлаш ушбу Қонунда ҳамда жамият уставада белгиланган тартибда акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига биноан амалга оширилади»;

3) куйидаги мазмундаги **24¹-модда** билан тўлдирилсин:

«24¹-модда. Олтин акция

«Олтин акция» — айрим акциядорлик жамиятларини бошқаришда давлат иштирокининг махсус ҳуқуқи бўлиб, у стратегик аҳамиятга эга бўлган давлат корхоналари хусу-

сийлаштириладиганда ёки акциядорлик жамиятларининг давлат акция пакетлари хусусий мулк этиб реализация қилинаётганда Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг қарорига асосан жорий қилинади ва мамлакатнинг иқтисодий манфаатлари ҳимоя қилинишини таъминлайди.

«Олтин акция» қийматга эга эмас, бошқа шахсга берилмайди ҳамда гаровга қўйилмайди, устав фонди миқдори-ни белгилашда ва дивидендларни ҳисоблашда инobatга олинмайди.

«Олтин акция» устав фондида давлат улуши бўлмаган ёки бу улуш йигирма беш фоиздан ошмайдиган акциядорлик жамиятларида жорий этилиши мумкин. Давлатнинг «олтин акция»дан фойдаланиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

«Олтин акция» акциядорлик жамиятининг кузатув кенгаши таркибига давлат вакилини (бундан буён матнда давлат вакили деб юритилади) тайинлаш воситасида реализация қилинади. Давлат вакили акциядорларнинг умумий йиғилишида ва кузатув кенгаши мажлисларида ушбу Қонуннинг 65-моддаси биринчи қисмининг иккинчи-тўртинчи, еттинчи, саккизинчи, ўн саккизинчи, ўн тўққизинчи хатбошиларида, шунингдек 82-моддаси биринчи қисмининг еттинчи, йигирма иккинчи-йигирма тўртинчи хатбошиларида кўрсатилган масалалар бўйича вето қўйиш ҳуқуқи билан мажбурий тартибда иштирок этади. Вето қўйиш ушбу қарорлар қабул қилинган куни ёзма

*Ушбу қонун «Халқ сўзи» газетасида 2007 йил 22 декабрда эълон қилинган.

WWW.TOP.UZ

**единая информационная система
для предпринимателей**

шаклда амалга оширилади»;

4) **47-модданинг биринчи қисми** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Акциядорлар реестри рўйхатга олинган акция эгаларининг уларга тегишли эгаси ёзилган қимматли қоғозларнинг сони, номинал қиймати ва тоифалари кўрсатилган, ҳар қандай белгиланган санадаги ҳолатга кўра тузилган ҳамда бу акция эгалари, уларга тегишли қимматли қоғозларнинг сони ва тоифалари айнан тўғрилигини аниқлаш имконини берадиган рўйхатидир. Ўзига нисбатан «олтин акция»ни жорий этиш тўғрисида қарор қабул қилинган жамият акциядорлари реестрига давлат вакили ҳам кириштилади. Эмитентлар акциядорлар реестрини давлат томонидан қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш ва мувофиқлаштириш юзасидан ваколат берилган орган белгиланган шаклда юритиши шарт. Акцияларни жойлаштирган жамият ёки ихтисослашган рўйхатчи жамият акциядорлари реестрининг сақловчиси бўлиши мумкин. Оддий (одатдаги) акция эгалари бўлмиш акциядорлари беш юз ва ундан ортиқ бўлган жамият реестр юритиш ҳамда сақлашни ихтисослашган рўйхатчига шартнома асосида топшириши шарт»;

5) **48-модда** қуйидаги мазмундаги **бешинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Давлат вакилига акциядорлар реестридан кўчирма бериш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади»;

6) **49-модда:**

қуйидаги мазмундаги **иккинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Давлат вакилини жамият акциядорлари реестрига кириштириш ҳақидаги ёзув давлат вакилини тайинлаш тўғрисидаги тегишли қарор илова қилинган ҳолда Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкни бошқариш давлат қўмитаси томонидан реестр сақловчини хабардор қилиш асосида амалга оширилади»;

иккинчи ва учинчи қисмлари тегишинча **учинчи ва тўртинчи қисмлар** деб ҳисоблансин;

7) **66-модда:**

қуйидаги мазмундаги **тўртинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Ушбу Қонун 21-моддасининг иккинчи ва тўртинчи қисмларида кўрсатилган масалалар бўйича қарор, агар мазкур қарорни қабул қилиш ваколати жамият кузатув кенгашига берилмаган бўлса, акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этаётган, жамиятнинг овоз берувчи акциялари эгалари бўлган акциядорларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинади»;

тўртинчи-ўнинчи қисмлари тегишинча **бешинчи-ўн биринчи қисмлар** деб ҳисоблансин;

қуйидаги мазмундаги **ўн биринчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан давлат вакили иштирокисиз қабул қилинган қарорлар, шунингдек вето қўйилган қарорлар ижро этилмайди»;

ўн биринчи қисми ўн иккинчи қисм деб ҳисоблансин;

8) **67-модда** қуйидаги мазмундаги **бешинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Давлат вакили акциядорлар умумий йиғилишининг сиртдан овоз бериш йўли билан (сўров йўли билан) қабул

қилинган қарорига вето қўйишга ҳақли»;

9) **69-модданинг:**

биринчи, учинчи, бешинчи ва олтинчи қисмлари «акциядорларга» деган сўздан кейин «ва давлат вакилига» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

иккинчи қисми «акциядорларни» деган сўздан кейин «ва давлат вакилини» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

10) **74-модданинг:**

номи «акциядорларнинг» деган сўздан кейин «ва давлат вакилининг» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

биринчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Акциядорларнинг умумий йиғилишда иштирок этиш ҳуқуқи шахсан акциядор томонидан ёки унинг вакили орқали амалга оширилади. Давлат вакилининг акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этиш ҳуқуқи унинг шахсан ўзи томонидан амалга оширилади»;

11) **82-модданинг:**

биринчи қисми қуйидаги мазмундаги **йигирма тўртинчи хатбоши** билан тўлдирилсин:

«акциядорлик жамиятининг бошқа хўжалик жамиятларидаги иштироки билан боғлиқ битимлар тузиш»;

йигирма тўртинчи хатбоши **йигирма бешинчи хатбоши** деб ҳисоблансин;

12) **83-модда:**

номи қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«83-модда. Жамият кузатув кенгаши аъзоларини сайлаш, тайинлаш»;

учинчи қисми «сайланишлари» деган сўздан кейин «тайинланишлари» деган сўз билан тўлдирилсин;

қуйидаги мазмундаги **ўнинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Давлат вакили лавозимига кўра жамият кузатув кенгашининг аъзоси бўлиб, акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан сайланмайди (қайта сайланмайди)»;

13) **85-модда:**

қуйидаги мазмундаги **тўртинчи ва бешинчи қисмлар** билан тўлдирилсин:

«Ушбу Қонун 21-моддасининг иккинчи ва тўртинчи қисмларида кўрсатилган масалалар бўйича қарор жамият кузатув кенгаши томонидан бир овоздан қабул қилинади.

Жамият кузатув кенгаши томонидан давлат вакили иштирокисиз қабул қилинган қарорлар, шунингдек вето қўйилган қарорлар ижро этилмайди»;

тўртинчи-еттинчи қисмлари тегишинча **олтинчи-тўққизинчи қисмлар** деб ҳисоблансин;

14) **90-модданинг учинчи қисми** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Битим тузиш тўғрисида қарор қабул қилинаётган санада жамият активлари баланс қийматининг эллик фоизидан ортиқ қийматни ташкил этувчи мол-мулк хусусида йирик битим тузиш тўғрисидаги қарор акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади».

2-модда. Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И.КАРИМОВ.

Тошкент ш.,

2007 йил 21 декабрь

ЎРҚ-135-сон.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING ҚОНУНИ

БОЛА ҲУҚУҚЛАРИНИНГ КАФОЛАТЛАРИ ТЎҒРИСИДА*

Қонунчилик палатаси томонидан 2007 йил 23 ноябрда қабул қилинган.

Сенат томонидан 2007 йил 1 декабрда маъқулланган.

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2008 йил, 1-2-сон, 1-модда)

1-БОБ. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади

Ушбу Қонуннинг мақсади бола ҳуқуқларининг кафолат-

лари соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

2-модда. Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғри-

*Ушбу қонун «Халқ сўзи» газетасида 2008 йил 8 январда эълон қилинган.

сидаги қонун ҳужжатлари

Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонун ва бошқа қонун ҳужжатларидан иборатдир.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартнома-сида Ўзбекистон Республикасининг бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

3-модда. Асосий тушунчалар

Ушбу Қонунда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

бола (болалар) — ўн саккиз ёшга тўлгунга (вояга етгунга) қадар бўлган шахс (шахслар);

боланинг қонуний вакиллари — ота-оналар, фарзандликка олувчилар, васийлар, ҳомийлар;

васийлик ва ҳомийлик — ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болаларни уларга таъминот, тарбия ҳамда таълим бериш, шунингдек уларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида жойлаштиришнинг ҳуқуқий шакли. Васийлик ўн тўрт ёшга тўлмаган, ҳомийлик эса ўн тўрт ёшдан ўн саккиз ёшгача бўлган болаларга нисбатан белгиланади;

етим бола — отаси ҳам, онаси ҳам вафот этган ёки улар суд қарорига биноан вафот этган деб эълон қилинган бола;

жисмоний ва (ёки) руҳий ривожланишида нуқсонлари бўлган бола — ногиронликни белгилаш учун етарли бўлмаган жисмоний, ақлий, сенсор (сезги) ва (ёки) руҳий нуқсонлари бўлган бола;

ижтимоий ҳимояга муҳтож болалар — юзага келган ҳолатлар сабабли оғир турмуш шароитида қолган, давлат ва жамият томонидан алоҳида ҳимоя қилишга ҳамда қўллаб-қувватлашга муҳтож болалар, шу жумладан:

- ногирон болалар;
- жисмоний ва (ёки) руҳий ривожланишида нуқсонлари бўлган болалар;
- етим болалар;
- ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болалар;
- ихтисослаштирилган болалар муассасаларида тарбияланаётган болалар;
- муайян-яшаш жойига эга бўлмаган болалар;
- кам таъминланган oilалардаги болалар;
- жиноий жавобгарликка тортилган ва жазони ижро этиш муассасаларида турган болалар;
- зўравонлик ва эксплуатация, қуролли можаролар ва табиий офатлар натижасида жабрланган болалар;
- ногирон бола** — жисмоний, ақлий, сенсор (сезги) ва (ёки) руҳий нуқсонлари бўлганлиги туфайли турмуш фаолияти чекланганлиги муносабати билан ижтимоий ёрдамга, ҳимояга муҳтож ҳамда қонунда белгиланган тартибда ногирон деб топилган бола;

ота-онанинг ўрнини босувчи шахслар — қонунда белгиланган тартибда болага нисбатан ота-оналик ҳуқуқини амалга оширувчи ва ота-оналик мажбуриятларини бажарувчи, лекин боланинг ота-онаси бўлмаган шахслар (фарзандликка олувчилар, васийлар ва ҳомийлар);

ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган бола — ҳар қандай сабабга кўра ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган бола, бундан етим бола мустасно.

4-модда. Бола ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича давлат сиёсати

Бола ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича давлат сиёсатининг асосий йўналишлари қуйидагилардан иборат:

- боланинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш;
- боланинг ҳаёти ва соғлиғини муҳофаза қилиш;
- боланинг камситилишига йўл қўймаслик;
- боланинг шаъни ва қадр-қимматини ҳимоя қилиш;
- болалар ҳуқуқлари ва имкониятларининг тенглигини таъминлаш;
- бола ҳуқуқлари кафолатларининг ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш;

бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларига риоя этилишини таъминлаш;

бола ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш ҳамда ҳимоя қилиш бўйича давлат органлари ва уларнинг мансабдор шахслари фаолиятининг очиклиги ҳамда ошкоралигини таъминлаш;

болаларнинг жисмоний, интеллектуал, маънавий ва ахлоқий камол топишига кўмаклашиш;

бола ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасида фаолиятни амалга оширувчи кадрлар тайёрлаш, уларнинг малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш;

болаларда ватанпарварлик, фуқаролик, бағрикенглик ва тинчликсеварлик туйғуларини тарбиялаш;

болани Ўзбекистон халқининг тарихий ва миллий анъаналари, маънавий қадриятлари ҳамда жаҳон маданияти ютуқлари билан таништириш;

боланинг шахсини, унинг илмий, техникавий ва бадиий ижодкорлигини ривожлантириш;

болалар ташаббусларини қўллаб-қувватлаш;

болада ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни шакллантириш;

бола ҳуқуқларини таъминлаш мақсадида давлат органлари ва нодавлат нотижорат ташкилотлари ўртасида ҳамкорлик қилиш;

бола ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасида фаолиятни амалга оширувчи халқаро ташкилотлар билан ҳамкорликни ривожлантириш;

болаларнинг ижтимоий кўникмасига, вояга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарликларни камайтиришга кўмаклашиш.

5-модда. Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг бола ҳуқуқларини таъминлаш бўйича ваколатлари

Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари ўз вазифалари доирасида қуйидаги ваколатларни амалга оширади:

бола ҳуқуқларини таъминлаш бўйича ягона давлат сиёсатини шакллантириш ва амалга ошириш;

бола ҳуқуқларини таъминлаш бўйича устувор йўналишларни белгилаш;

бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларини ижро этиш;

бола ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш бўйича давлат дастурлари ҳамда ҳудудий дастурларни ишлаб чиқиш ва рўёбга чиқариш;

бола ҳуқуқларини таъминлаш бўйича давлат органлари, болалар муассасалари, ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш;

бола ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича давлат сиёсатини рўёбга чиқаришга доир тадбирларни белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети маблағлари ва қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан молиялаштириш;

давлатга қарашли болалар муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва нодавлат болалар муассасаларини ривожлантиришга кўмаклашиш чора-тадбирларини кўриш;

бола ҳуқуқларини таъминлаш масалалари юзасидан Ўзбекистон Республикасининг халқаро мажбуриятлари бажарилишини назорат қилиш ҳамда халқаро ташкилотларда Ўзбекистон Республикасининг манфаатларини ифодалаш;

ахборот-маърифий фаолиятни амалга ошириш; ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларни қўллаб-қувватлаш масалаларини ҳал этиш.

Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

Бола ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари ҳимоя қилинишини таъминлаш, давлат органлари ва бошқа органларнинг, ташкилотларнинг бола ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича фаолиятини мувофиқлаштириш мақсадида қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда бола ҳуқуқлари бўйича ваколатли орган ташкил этилиши мумкин.

6-модда. Бола ҳуқуқларини таъминлашда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва нодавлат нотижорат ташкилотларининг иштироки

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва нодавлат нотижорат ташкилотлари болага унинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини рўёбга чиқаришда ва ҳимоя қилишда кўмаклашади, болага ёки унинг қонуний вакилига ҳуқуқий, услубий, ахборотга оид ва бошқа ёрдам кўрсатади.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва нодавлат нотижорат ташкилотлари:

бола ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш бўйича давлат дастурлари ва ҳудудий дастурларни ишлаб чиқишда ҳамда рўёбга чиқаришда иштирок этиши;

бола ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлашга доир ваколатларни амалга оширишда давлатдан ва халқаро ташкилотлардан услубий, ташкилий ҳамда молиявий ёрдам олиши мумкин.

2-БОБ. БОЛА ҲУҚУҚЛАРИНИНГ АСОСИЙ КАФОЛАТЛАРИ**7-модда. Бола ҳуқуқларининг қонуний кафолатлари**

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, ушбу Қонун ва бошқа қонун ҳужжатларига мувофиқ ҳар бир болага инсон ҳамда фуқаро ҳуқуқлари ва эркинликлари тегишли бўлади ҳамда давлат томонидан кафолатланади.

Никоҳда ва никоҳсиз туғилган болалар тенг ҳамда ҳар тарафлама ҳимоядан фойдаланади.

Давлат боланинг барча шакллардаги камситишлардан ҳимоя қилинишини таъминлаш учун зарур чораларни кўради.

Бола ҳуқуқлари чекланиши мумкин эмас, қонунда белгиланган ҳоллар бундан мустасно.

8-модда. Боланинг яшаш ҳуқуқи кафолатлари

Яшаш ҳуқуқи ҳар бир боланинг узвий ҳуқуқидир. Бола ҳаётига суиқасд қилиш энг оғир жиноятдир.

Давлат соғлом боланинг туғилиши ва ривожланишини таъминлаш учун шароит яратади.

9-модда. Боланинг индивидуалликка ва уни сақлаб қолишга бўлган ҳуқуқи кафолатлари

Ҳар бир бола туғилган пайтдан эътиборан фамилия, исм, ота исми олиш, миллати ва фуқаролигига эга бўлиш ҳуқуқига, шунингдек уларни сақлаб қолиш ҳуқуқига эга.

10-модда. Боланинг эркинлик ва шахсий дахлсизлик ҳуқуқи кафолатлари

Ҳар бир бола эркинлик, шахсий дахлсизлик, турар жойи дахлсизлиги ва хат-хабарларини сир тутиш ҳуқуқига эга.

Ҳар бир бола ўз шаъни ва кадр-қиммати қилинган тажовузлардан, шахсий ҳаётига ғайриқонуний аралашувлардан ҳимояланиш ҳуқуқига эга.

Бола қонунга асосланмаган ҳолда ушлаб турилиши, ҳибсга олиниши, қамоққа олиниши мумкин эмас.

Давлат боланинг шахси, турар жойи дахлсизлигини, хат-хабарлари сир тутилишини таъминлайди ҳамда болани эксплуатациянинг барча шаклларида, шу жумладан жисмоний, руҳий ва жинсий зўравонликдан, қийноққа солишлардан ёки шафқатсиз, қўпол ёхуд инсон кадр-қимматини камситувчи бошқа шаклдаги муомаладан, шахвоний шилқимликлардан, жиноий фаолиятга, фоҳишалик билан шуғулланишга жалб этилишдан ҳимоя қилишни амалга оширади.

11-модда. Боланинг ҳимояга бўлган ҳуқуқи кафолатлари

Ҳар бир болага унинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини суд орқали ҳимоя қилиш, давлат органларининг, фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари ва нодавлат нотижорат ташкилотларининг қонунга ҳилоф қарорлари, улар мансабдор шахсларининг ғайриқонуний ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан судга шикоят қилиш ҳуқуқи кафолатланади.

Боланинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш унинг ота-онаси, ота-онасининг ўрнини босувчи шахслар, қонунда назарда тутилган ҳолларда эса васийлик ва ҳомийлик органи, прокурор, суд томонидан амалга оширилади.

Вояга етгунча қонунга мувофиқ тўла муомалага лаёқатли деб эътироф этилган (эмансипация) бола ўз ҳуқуқларини, шу жумладан ҳимояга бўлган ҳуқуқини мустақил амалга оширишга ҳамда мажбуриятларини мустақил бажаришга ҳақлидир.

Бола ота-она ва ота-онанинг ўрнини босувчи шахслар томонидан қилинадиган суиистеъмолликлардан ҳимояланиш ҳуқуқига эга.

Боланинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари бузилганда, шу жумладан ота-она (улардан бири) ёки ота-онанинг ўрнини босувчи шахслар болага таъминот, тарбия ва таълим бериш бўйича мажбуриятларини бажармаган ёки лозим даражада бажармаганда ёхуд ота-оналик ҳуқуқларини суиистеъмол қилганда бола ўз ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ҳимоя қилинишини сўраб васийлик ва ҳомийлик органига мустақил равишда мурожаат қилишга ҳақли.

Боланинг ҳаёти ёки соғлиғига хавф туғилганидан, унинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари бузилганлигидан хабардор бўлган шахслар бу ҳақда бола ҳақиқатда турган жойдаги васийлик ва ҳомийлик органига маълум қилишлари шарт. Шундай маълумотлар олинган тақдирда, васийлик ва ҳомийлик органи боланинг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича зарур чоралар кўриши шарт.

12-модда. Болаларни тарбиялаётган оилаларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш

Давлат болаларни тарбиялаётган оилаларни қўллаб-қувватлашни кафолатлайди, шунингдек қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда уларга ижтимоий ёрдам кўрсатилишини таъминлайди.

13-модда. Боланинг оилавий муҳитга бўлган ҳуқуқи кафолатлари

Ҳар бир бола оилада яшаш ва тарбияланиш, ўз ота-онасини билиш, улар билан бирга яшаш ва уларнинг ғам-хўрлигидан фойдаланиш ҳуқуқига эга, унинг манфаатларига зид бўлган ҳоллар бундан мустасно.

Боланинг ота-онаси бўлмаганда, улар ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилинганда ҳамда бола ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган бошқа ҳолларда унинг оилада яшаш ҳамда тарбияланиш ҳуқуқи васийлик ва ҳомийлик органи томонидан таъминланади.

Бола отаси, онаси, бобоси, бувиси, ака-укалари, опасингиллари ва бошқа қариндошлари билан кўришиш ҳуқуқига эга. Ота-онасининг никоҳдан ажралиши, никоҳнинг ҳақиқий эмас деб топилиши ёки ота ва онанинг бошқа-бошқа яшаши боланинг ҳуқуқларига таъсир қилмайди.

Ота ва она турли давлатларда яшаган тақдирда ҳам бола улар билан кўришиш ҳуқуқига эга.

Экстремал вазиятларга (ушлаб туриш, ҳибсга олиш, қамоққа олиш, даволаш муассасасида бўлиш ва бошқа ҳолларда) тушиб қолган бола ўз ота-онаси ва бошқа қариндошлари билан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда кўришиш ҳуқуқига эга.

14-модда. Боланинг ғайриқонуний кўчирилишдан ҳимояланиш ҳуқуқи кафолатлари

Ҳар бир бола ғайриқонуний кўчирилишдан ва чет элдан қайтарилмасликдан ҳимояланиш ҳуқуқига эга.

Боланинг чет элга сафарлари фақат ота ва онанинг ёки ота-онанинг ўрнини босувчи шахсларнинг розилиги билан қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилиши мумкин. Ушбу масала бўйича ота ва она ёки ота-онанинг ўрнини босувчи шахслар ўртасидаги ҳар қандай келишмовчилик суд томонидан ҳал қилинади.

Ота-она ёки ота-онанинг ўрнини босувчи шахслар боланинг йўқолганлиги ҳақида тегишли органларга дарҳол хабар беришлари шарт.

Ота-она ёки ота-онанинг ўрнини босувчи шахслар ҳамроҳлигида бўлмаган болалар уларнинг ёнига кафолатли қайтарилиш ҳуқуқига эга.

Ўзбекистон Республикасининг дипломатик ваколатхоналари чет элда қонуний вакиллари ҳамроҳлигисиз турган болаларнинг — Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг ҳисобини юритади ва уларнинг қайтарилиши бўйича чоралар кўради. Ота-онаси бедарак йўқолган деб топилган ёки улар вафот этган деб эълон қилинган тақдирда, васийлик ва ҳомийлик органи ана шу болаларни оилага, бундай имконият бўлмаганда эса етим болалар ёки ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болалар учун тайинланган муассасаларга жойлаштириш чораларини кўради.

Қонуний вакиллари ҳамроҳлигисиз чет элда турган болаларни қайтариш масалалари Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари асосида ҳал қилинади.

Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатлари ва халқаро шартномаларига мувофиқ давлат ижро этиш мақсадлари, шакллари ва усулларида қатъи назар, болаларни ғайриқонуний кўчиришнинг олдини олиш, шунингдек уларни доимий яшайдиган мамлакатига қайтариш чораларини кўради.

15-модда. Боланинг ўз фикрини ифода этиш ҳуқуқи кафолатлари

Оилада ҳар бир бола ўз фикрини ифода этишга, шунингдек ҳар қандай суд муҳокамаси ёки маъмурий муҳокама даврида ўз манфаатларига тааллуқли масалалар юзасидан сўзлашга ҳақлидир.

16-модда. Боланинг ахборот олиш ҳуқуқи кафолатлари

Ҳар бир бола ўзининг соғлиғи, ахлоқий ва маънавий камол топишига зиён етказмайдиган ахборотни олиш ҳуқуқига эга.

Ҳар бир бола ҳар қандай ахборотни излаш, олиш ва тарқатиш ҳуқуқига эга, қонунда назарда тутилган чеклашлар бундан мустасно.

Порнография, шафқатсизлик ва зўравонликни намойиш этувчи, инсон қадр-қимматини таҳқирловчи, болаларга зарарли таъсир кўрсатувчи ва ҳуқуқбузарликлар содир этилишига сабаб бўлувчи оммавий ахборот воситаларидан фойдаланиш, адабиётларни тарқатиш ҳамда фильмларни намойиш этиш тақиқланади.

17-модда. Боланинг фикрлаш, сўз, виждон ва эътиқод эркинлиги ҳуқуқи кафолатлари

Бола фикрлаш, сўз, виждон ва эътиқод эркинлиги ҳуқуқига эга.

Боланинг фикр юритиш ва уни ифодалаш эркинлиги қонунда белгиланган тартибда чекланиши мумкин.

18-модда. Боланинг хусусий мулкка бўлган ҳуқуқи кафолатлари

Бола қонунда белгиланган тартибда хусусий мулк ҳуқуқига эга бўлиши мумкин.

Боланинг шахсий фойдаланишида бўлган, бола томонидан ҳадя, мерос тариқасида олинган, шахсий меҳнати эвазига ёки бошқа қонуний усулда олинган буюмлар, мол-мулк унинг хусусий мулкидир.

19-модда. Боланинг турар жойга бўлган ҳуқуқлари кафолатлари

Ҳар бир бола турар жойли бўлиш ҳуқуқига эга. Мазкур ҳуқуқ қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

Турар жой мулкдорининг ёки турар жойни ижарага олувчининг оила аъзолари бўлган болалар улар қаерда бўлишларидан қатъи назар, турар жой мулкдори ёки турар жойни ижарага олувчиси эгаллаб турган турар жойга нисбатан ҳуқуққа эга бўлади.

Тарбия, даволаш муассасалари ва бошқа муассасаларда, қариндошлари, васийлари ёки ҳомийлари қарамоғида бўлган етим болалар, ота-онасининг қарамоғидан маҳрум бўлган болалар турар жойга бўлган мулк ҳуқуқини ёки турар жойдан фойдаланиш ҳуқуқини сақлаб қолади.

Васийлик ёки ҳомийлик белгиланган боланинг мулкда ёки фойдаланишида бўлган турар жойни ўзга шахсга

ўтказиш учун васийлик ёки ҳомийлик органининг розилиги талаб қилинади.

20-модда. Боланинг меҳнат қилиш ҳуқуқи кафолатлари

Ҳар бир бола ўзининг ёши, соғлиғининг ҳолати ва касбий тайёргарлигига мувофиқ қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда меҳнат қилиш, фаолият турини ва касбни эркин танлаш, адолатли меҳнат шaroитларида ишлаш ҳуқуқига эга.

Ишга қабул қилишга ўн олти ёшдан йўл қўйилади.

Ўн беш ёшга тўлган шахслар ота-онасидан бирининг ёки ота-онасининг ўрнини босувчи шахслардан бирининг ёзма розилиги билан ишга қабул қилиниши мумкин.

Болаларни меҳнатга тайёрлаш учун умумтаълим мактаблари, академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежларининг ўқувчиларини уларнинг соғлиғига ва ривожланишига зиён етказмайдиган, таълим олиш жараёнини бузмайдиган енгил ишни ўқишдан бўш вақтларида бажариш учун — улар ўн тўрт ёшга тўлганларидан кейин ота-онасидан бирининг ёки ота-онасининг ўрнини босувчи шахслардан бирининг ёзма розилиги билан ишга қабул қилишга йўл қўйилади.

Давлат ўн саккиз ёшга тўлмаган ишловчи шахсларга ишни таълим билан қўшиб олиб бориши учун зарур шaroитларни яратиш бериш ва қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа чораларни кўриш орқали боланинг меҳнат қилиш ҳуқуқи таъминланишини кафолатлайди.

21-модда. Боланинг дам олиш ва бўш вақтга бўлган ҳуқуқи кафолатлари

Ҳар бир бола ўзининг ёши, соғлиғи ҳамда эҳтиёжларига мос келадиган дам олиш ва бўш вақтга бўлган ҳуқуққа эга.

Ота-она ёки ота-онанинг ўрнини босувчи шахслар ўз қобилиятлари ҳамда имкониятларига мувофиқ боланинг ҳар томонлама камол топиши ва фаровонлиги учун зарур турмуш шaroитини таъминлайди.

Болалар соғломлаштириш, спорт, ижодий ташкилотлари ҳамда дам олишни ва бўш вақтни уюштирувчи бошқа ташкилотлар қонун ҳужжатларида мувофиқ давлат органлари томонидан таъсис этилади ва қўллаб-қувватланади.

22-модда. Боланинг соғлиғини сақлаш ҳуқуқи кафолатлари

Ҳар бир бола соғлиғини сақлаш ҳуқуқига эга.

Давлат соғлом бола туғилишини таъминлаш учун онага унинг соғлиғини сақлаш шaroитларини яратади.

Давлат болаларга қонун ҳужжатларида мувофиқ ҳажмда бепул тиббий ёрдамни кафолатлайди.

Боланинг соғлиғини сақлаш ҳуқуқи давлат томонидан қуйидаги йўллар билан таъминланади:

малакали тиббий хизмат кўрсатилишини ташкил қилиш; боланинг, унинг ота-онасининг саломатлигини назорат қилиш ва болалар касалликлари профилактикаси;

болалар ва ўсмирларни даволаш-профилактика муассасаларида диспансер кузатувини олиб бориш ҳамда даволаш;

талаб даражасидаги сифатга эга бўлган озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарилиши ва сотилишини назорат қилиш;

боланинг физиологик хусусиятлари ва соғлиғи ҳолатига жавоб берадиган таълим олиш ҳамда меҳнат қилиш шaroитларини яратиш;

касбга яроқлилиқни аниқлашда Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан бепул тиббий маслаҳат бериш;

санитария-гигиена таълими бериш, соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш ва рағбатлантириш;

соғлиғининг ҳолати тўғрисида бола учун қулай бўлган тарзда зарур ахборотни тақдим этиш.

Ўн тўрт ёшдан катта ёшдаги бола маълумотларни билган ҳолда тиббий аралашувга ихтиёрий равишда розилик бериш ёки уни рад этиш ҳуқуқига эга.

Бола билан унинг ҳаётига, соғлиғи ва нормал ривожланишига зиён етказувчи ҳар қандай илмий тажриба ёки

бошқа экспериментлар ўтказиш таъқиқланади.

Давлат махсус чекловларни жорий этиш ва махсус профилактика дастурларини амалга ошириш орқали болани алкогольга мойилликдан, чекишдан, гиёҳвандлик воситаларини, психотроп моддалар ва интеллектуал-иродавий фалокатга таъсир кўрсатадиган бошқа моддаларни истеъмол қилишдан ҳимоя қилиш бўйича зарур чораларни кўради.

23-модда. Боланинг билим олиш ҳуқуқи кафолатлари

Ҳар бир бола билим олиш ҳуқуқига эга.

Давлат боланинг бепул мажбурий умумий ўрта таълим, шунингдек ўрта махсус касб-хунар таълими олишини кафолатлайди.

3-БОБ. ИЖТИМОЙ ҲИМОЯГА МУҲТОЖ БОЛАЛАР ҲУҚУҚЛАРИНИНГ ҚЎШИМЧА КАФОЛАТЛАРИ

24-модда. Ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларнинг оила муҳитига бўлган ҳуқуқи кафолатлари

Давлат боланинг оилада бўлишига тўсқинлик қилувчи шароитларни бартараф қилиш, бола оиласидан ажратилган ҳолларда эса уни оиласига тезроқ қайтариш бўйича зарур чораларни кўради.

Давлат ногирон болаларни ҳамда жисмоний ва (ёки) руҳий ривожланишида нуқсонли бўлган болаларни тарбиялаётган оилаларга моддий ёрдам, маслаҳат ёрдами ва бошқа ёрдам кўрсатади ҳамда уларни қўллаб-қувватлайди.

Ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган бола тўғрисида ғамхўрлик қилишда имтиёзли ҳуқуқ бу вазифани бажаришга қодир бўлган қариндошларига берилади.

Болани оилага жойлаштиришнинг имконияти бўлмаган тақдирда, уни ихтисослаштирилган муассасаларга жойлаштириш охириги чорадир.

Оилада тарбияланиши мумкин бўлмаган ижтимоий ҳимояга муҳтож болалар уларга зарур ғамхўрликни ҳамда қўллаб-қувватлашни таъминлайдиган муқобил шаклда жойлаштирилиш ҳуқуқига эга.

Ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларни муқобил жойлаштиришнинг шакллари қуйидагилардир:

васийлик ва ҳомийликни белгилаш;

болани фарзандликка олиш;

оилага тарбияга олиш (патронат);

ихтисослаштирилган тарбия, даволаш муассасаларига, ижтимоий ҳимоя муассасаларига жойлаштириш.

Қонун ҳужжатларига мувофиқ ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларни муқобил жойлаштиришнинг бошқа шакллари ҳам назарда тутилиши мумкин.

Ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларни муқобил жойлаштириш тартиби қонун ҳужжатлари билан белгиланади.

25-модда. Ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларнинг жамиятга уйғунлашиш ҳуқуқи кафолатлари

Ижтимоий ҳимояга муҳтож болалар жамият ҳаётида иштирок этишда бошқа болалар билан тенг ҳуқуқларга эгадир.

Давлат ижтимоий ҳимояга муҳтож болалар ва улар оилаларининг жамият ҳаётида фаол иштирок этишини таъминлаш учун уларнинг шаъни ва қадр-қимматини камситмаслик шартлари асосида дастурлар ишлаб чиқиш ташаббускори бўлади ҳамда зарур ресурслар ажратади.

Таълим, тиббиёт ва маданий-маърифий муассасалар ногирон болалар ҳамда жисмоний ва (ёки) руҳий ривожланишида нуқсонли бўлган болаларнинг эркин ҳаракатланишлари учун мослаштирилган бўлиши керак.

Давлат ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларни реабилитация қилиш тизимини шакллантириш ва ривожлантиришни ташкил этади ҳамда бунга кўмаклашади.

Ногиронлик белгиланган пайтдан бошлаб бола тегишли давлат органлари томонидан бажарилиши мажбурий бўлган яқка тартибдаги реабилитация дастуридан фойдаланиш ҳуқуқига эга.

26-модда. Ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларнинг турар жойга бўлган ҳуқуқлари кафолатлари

Етим болалар ва ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган

болалар, тўлиқ давлат таъминотида турган-ихтисослаштирилган ўқув-тарбия муассасаларини битирган ёки жазони ўташ муассасаларидан озод қилинган болалар, шунингдек ижтимоий ҳимояга муҳтож бўлган бошқа тоифадаги болалар ўзлари илгари яшаган турар жой майдонига эга бўлиш ёки қонун ҳужжатларига мувофиқ турар жой олиш ҳуқуқига эга.

27-модда. Ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларнинг ижтимоий ёрдам олишга бўлган ҳуқуқи кафолатлари

Ижтимоий ёрдам уни олиш ҳуқуқига эга бўлган ҳар бир болага тайинланади.

Ижтимоий ёрдам кўрсатиш миқдори, шартлари ва тартиби қонун ҳужжатлари билан белгиланади.

Етим болаларга ва ота-онасининг ёки бошқа қонуний вакиллариининг қарамоғидан маҳрум бўлган болаларга таълим бериш ҳамда уларни таъминлаш қонун ҳужжатларида белгиланадиган тартибда тўлиқ давлат таъминоти асосида амалга оширилади.

Давлат органлари ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган ҳар бир болага, болаларнинг жойлаштирилиши шаклидан қатъи назар, моддий ва бошқа шароитларни таъминлайди.

Давлат ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларни қўллаб-қувватлашга йўналтирилган ҳомийлик дастурларини қонун ҳужжатларига мувофиқ рағбатлантиради.

28-модда. Ногирон болалар, жисмоний ва (ёки) руҳий ривожланишида нуқсонли бўлган болаларнинг тиббий-ижтимоий ёрдам олишга бўлган ҳуқуқи кафолатлари

Ногирон болалар тиббий-ижтимоий ёрдам олиш ҳуқуқига эга бўлиб, бу профилактика, даволаш-ташхис қўйиш, реабилитация, санаторий-курорт, протез-ортопедия ёрдамини, ҳаракатланиш воситалари билан имтиёзли шартларда таъминланишни ва бошқа ёрдам турларини ўз ичига олади.

Ногирон болалар давлат соғлиқни сақлаш, меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш тизими муассасаларида бепул тиббий-ижтимоий ёрдам олиш, ўз уйларида парварши қилиниш ҳуқуқига эга.

Жисмоний ва (ёки) руҳий ривожланишида нуқсонли бўлган болаларга тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш тартиби, уларга бериладиган имтиёзлар рўйхати қонун ҳужжатлари билан белгиланади.

Жисмоний ва (ёки) руҳий ривожланишида нуқсонли бўлган болалар ота-онаси ёки ота-онасининг ўрнини босувчи шахсларнинг аризасига кўра Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети, ҳомийлик ва бошқа жамғармаларнинг маблағлари ҳисобидан, шунингдек ота-онаси ёки ота-онасининг ўрнини босувчи шахсларнинг маблағлари ҳисобидан ижтимоий муҳофаза тизими муассасаларида сақланишлари мумкин.

29-модда. Ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларнинг таълим олиш ҳуқуқи кафолатлари

Давлат махсус педагогик ёндашувга эҳтиёжи бўлган ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларнинг белгиланган таълим стандартлари ва талаблари даражасида билим олишларини кафолатловчи зарур маблағлар ажратади ҳамда бошқа чоралар кўради.

Жисмоний ва (ёки) руҳий ривожланишида нуқсонли бўлган болалар ва ногирон болалар улар учун махсус ишлаб чиқилган таълим дастурлари бўйича таълим муассасаларида ўқиш ва тарбияланиш ҳамда ўз жисмоний, ақлий қобилиятлари ва хоҳишларига мос бўлган таълим олиш ҳуқуқига эга.

Тиббий-психологик-педагогик комиссиянинг тавсияси бўлган тақдирда, жисмоний ва (ёки) руҳий ривожланишида нуқсонли бўлган болалар ва ногирон болаларнинг ота-оналари ўз хоҳиш-истагига кўра ҳамда боланинг қизиқишларидан келиб чиққан ҳолда таълим (умумтаълим ёки ихтисослаштирилган) муассасаси турини танлаш ҳуқуқига эга.

Ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларга ўрта махсус, касб-хунар ва олий ўқув юртиларига ўқишга киришда қонун ҳужжатлари билан имтиёзлар белгиланиши мумкин.

4-БОБ. ЯКУНЛОВЧИ ҚОИДАЛАР

30-модда. Низоларни ҳал этиш

Бола ҳуқуқларининг кафолатлари соҳасидаги низолар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади.

31-модда. Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик

Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисидаги қонун

ҳужжатларини бузганликда айбдор шахслар белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

32-модда. Ушбу Қонуннинг кучга кириши

Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И.КАРИМОВ.

Тошкент ш.,
2008 йил 7 январь
ЎРҚ-139-сон.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ФАХРИЙ УНВОНЛАР ЭГАЛАРИГА ТЎЛОВЛАРНИ ТАЙИНЛАШ ВА АМАЛГА ОШИРИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2008 йил, 1-2-сон, 2-модда)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Фахрий унвонлар учун тўловлар миқдорини ошириш тўғрисида» 2007 йил 17 декабрдаги ПФ-3942-сон Фармонини бажариш юзасидан Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Фахрий унвонлар эгаларига тўловларни тайинлаш ва амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низоми иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, ҳўжалик юритувчи субъектлар фахрий унвонлар учун тўловлар миқдорлари оширилиши билан боғлиқ харажатларни молиялаштириш учун қўшимча маблағлар ўз вақтида ажратилишини таъминласинлар.

3. Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Ўзбекистон Республикасининг бошқа вазирликлари ва идоралари, шунингдек ҳўжалик ҳисобидаги ҳўжалик юритувчи субъектлар 2008 йил 1 январдан бошлаб

белгиланган тартибга мувофиқ фахрий унвонлар эгаларига тўловлар амалга оширилиши ташкил этилишини таъминласинлар.

4. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Фахрий унвонлар учун гонорарлар ва қўшимча ҳақ миқдорларини ошириш тўғрисида» 1993 йил 7 июндаги 274-сон қарори ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

5. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Р.С.Азимов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири
Ш.МИРЗИЁЕВ.

Тошкент ш.,
2008 йил 3 январь
2-сон.

Вазирлар Маҳкамасининг
2008 йил 3 январдаги 2-сон қарорига
ИЛОВА

ФАХРИЙ УНВОНЛАР ЭГАЛАРИГА ТЎЛОВЛАРНИ ТАЙИНЛАШ ВА АМАЛГА ОШИРИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА НИЗОМ

І. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Ушбу Низоми Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Фахрий унвонлар учун тўловлар миқдорини ошириш тўғрисида» 2007 йил 17 декабрдаги ПФ-3942-сон Фармонига мувофиқ фахрий унвонлар эгаларига тўловларни тайинлаш ва амалга ошириш тартибини белгилайди.

2. Тўловлар:

«Халқ» ва «Хизмат кўрсатган арбоб» фахрий унвонлари эгаларига энг кам ойлик иш ҳақининг 3 баравари миқдо-рида;

«Хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони эгаларига энг кам ойлик иш ҳақининг 1,8 баравари миқдориди;

«Хизмат кўрсатган» фахрий унвони эгаларига (қолган касблар бўйича) энг кам ойлик иш ҳақининг 1,6 баравари миқдориди амалга оширилади.

3. Илгари амалда бўлган қонун ҳужжатлари асосида берилган фахрий унвонлар эгаларига тўловлар ушбу Низо-мининг 2-бандида назарда тутилган миқдорларда амал-га оширилади.

4. Ўзбекистон Республикаси фуқаролари, Ўзбекистон Республикасида доимий яшайдиган фуқаролиги бўлмаган шахслар ва чет эл фуқаролари фахрий унвонлар учун тўловларни олиш ҳуқуқига эгадир.

5. Фахрий унвонлар учун ҳар ойлик тўловлар:

бюджет ташкилотларида меҳнат фаолиятини амалга ошираётган шахсларга — тегишли бюджетлар ҳисобидан; ҳўжалик ҳисобидаги ҳўжалик юритувчи субъектларда меҳнат фаолиятини амалга ошираётган шахсларга —

ҳўжалик юритувчи субъектларнинг ўз маблағлари ҳисоби-дан;

ишламаётган пенсионерларга — Ўзбекистон Республи-каси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси маблағлари ҳисобидан яшаш жойи-даги ижтимоий таъминот бўлимлари орқали тўланади.

6. Ишлаётган шахсларга фахрий унвонлар учун тўлов-лар асосий иш жойида иш ҳақи билан биргаликда тўла-нади.

Фахрий унвонга эга бўлган ходим бошқа ишга ўтганда тўлов бўшаган ойдаги ишлаб берилган кунлар сонидан қатъи назар, олдинги иш жойида тўлиқ ҳажмда тўланади.

Фахрий унвонлар учун янги иш жойида тўловлар тўлов амалга оширилган охириги ой тўғрисида олдинги иш жой-идан маълумотнома тақдим этилгандан кейин тўланади.

7. Бир неча фахрий унвонларга эга бўлган шахсларга тўлов тўловнинг энг кўп миқдори назарда тутилган фақат битта фахрий унвон учун тўланади.

ІІ. ФАХРИЙ УНВОНЛАР ЭГАЛАРИГА ТЎЛОВЛАРНИ ТАЙИНЛАШ ВА АМАЛГА ОШИРИШ

8. Фахрий унвон учун тўловни тайинлаш қуйидаги ҳуж-жатлар:

фахрий унвон бериш тўғрисидаги гувоҳнома, шунинг-дек унинг нусхаси;

фахрий унвон учун тўловни амалга оширишга берилган ариза;

ариза берувчининг паспорти (ёки шахсини тасдиқлайдиган бошқа ҳужжат — ҳарбий хизматчилар учун), шунингдек унинг нусхаси тақдим этилган тақдирда амалга оширилади.

Фахрий унвон бериш тўғрисидаги гувоҳнома ва ариза берувчининг паспорти (ёки шахсини тасдиқлайдиган бошқа ҳужжат) тақдим этилган ҳужжатлар текширилгандан сўнг эгасига қайтарилади.

9. Фахрий унвонлар учун иш ҳақиға ёки пенсияға қўшиб бериладиган тўловлар ушбу Низомнинг 8-бандида кўрсатилган ҳужжатлар тақдим этилган ойдан кейинги ойнинг 1-кунидан бошлаб амалға оширилади.

10. Бюджет ташкилотларида молия йилидан бошлаб ишлаётган шахсларға фахрий унвонлар учун тўловлар билан боғлиқ харажатлар йиллик харажатлар сметасида назарда тутилади.

Йил мобайнида фахрий унвон берилган тақдирда бюджет ташкилотлари ушбу Низомнинг 8-бандида кўрсатилган барча ҳужжатлар олингандан кейин харажатлар сметасиға ўзгартиришлар киритиш учун молия маблағларига бўлган эҳтиёжнинг ҳисоб-китобини ва фахрий унвон бериш тўғрисидаги гувоҳноманинг нусхасини тегишли молия органиға юборадилар.

11. Хўжалик ҳисобидаги хўжалик юритувчи субъектлар тақдим этилган ҳужжатлар асосида фахрий унвон берилган шахсға тўловни иш ҳақи билан биргаликда амалға оширадилар.

12. Фахрий унвонлар учун тўловлар меҳнатға ҳақ тўлаш фондиға киритилади ва унга жисмоний шахслардан олинadиган даромад солиғи солинади, ундан давлат ижтимоий суғуртасиға маблағ ажратилади.

13. Ишламаётган пенсионерларға фахрий унвонлар учун тўловлар олинadиган пенсиянинг туридан қатъи назар, белгиланган тартибда амалға оширилади. Тўлов фахрий унвонға эға бўлган шахс вафот этганлиғи муносабати билан тайинланган боқувчисини йўқотганлик пенсиясига қўшилмайди.

III. ЯКУНЛОВЧИ ҚОИДАЛАР

14. Фахрий унвонлар учун тўлов оладиган шахслар ҳисобини юритиш ва уларға тўлов тўғри тўланишини назорат қилиш тегишли бюджет ташкилотларига, шунингдек хўжалик ҳисобидаги хўжалик юритувчи субъектларға юкланади.

15. Фахрий унвон учун тўлов фахрий унвон эғаси вафот этган шахс қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда фахрий унвондан маҳрум этилган ҳолларда ёхуд фахрий унвонға эға бўлган шахснинг аризаси бўйича, тўловни амалға ошириш тўхтатилгандан кейинги ойдан бошлаб тўхтатилади.

16. Ушбу Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб беради.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ СТАТИСТИКА ҚЎМИТАСИНING ҚАРОРИ

2008 ЙИЛ УЧУН ДАВЛАТ СТАТИСТИКА ҲИСОБОТИ ШАКЛЛАРИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА*

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиғи томонидан 2007 йил 15 декабрда 1748-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди.

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2007 йил, 50-51-сон, 529-модда)

Ўзбекистон Республикасининг «Давлат статистикаси тўғрисида»ги Қонунининг 6-моддасиға асосан ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 8 январдаги 8-сон қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси тўғрисидаги низомға мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси **қарор қилади:**

1. 2008 йил учун Давлат статистика ҳисоботи шакллари 1 — 195-иловаларға* мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур қарор билан тасдиқланаётган давлат статистика ҳисоботларининг йиллик шакллари — 2007 йил учун ҳисоботдан бошлаб, жорий ҳисобот шакллари — 2008 йилнинг 1 январидан бошлаб кучға киритилсин.

3. Давлат статистика қўмитасининг қуйидаги қарорлари 2008 йил 1 январдан бошлаб ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин:

«Иқтисодиёт тармоқлари бўйича давлат статистика

*2007 йил 25 декабрдан кучға киради.

**1-195-иловалар келтирилмайди.

ҳисоботлари шакллари тасдиқлаш тўғрисида»ги (2006 йил 1 декабрдаги 12-сонли);

«Қишлоқ хўжалиғи ва экология бўйича давлат статистика ҳисоботлари шакллари тасдиқлаш тўғрисида»ги (2006 йил 1 декабрдаги 13-сонли);

«Микрофирма ва кичик корхоналар учун давлат статистика ҳисоботлари шакллари тасдиқлаш тўғрисида»ги (2006 йил 1 декабрдаги 14-сонли);

«Ижтимоий соҳа бўйича давлат статистика ҳисоботлари шакллари тасдиқлаш тўғрисида»ги (2006 йил 1 декабрдаги 15-сонли).

4. Мазкур қарор Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиғида давлат рўйхатидан ўтказилган кундан бошлаб 10 кун ўтгандан кейин кучға киради.

Давлат статистика
қўмитаси раиси
Ғ.ҚУДРАТОВ.

Тошкент ш.,
2007 йил 9 ноябрь
18-сон.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИ, ДАВЛАТ СОЛИҚ ҚЎМИТАСИНING ҚАРОРИ

СОЛИҚ МАСЛАХАТЧИСИ МАЛАКА СЕРТИФИКАТИНИ ОЛИШ УЧУН МАЛАКА ИМТИҲОНЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ВА ЎТКАЗИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА*

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиғи томонидан 2007 йил 17 декабрда 1749-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди.

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2007 йил, 50-51-сон, 530-модда)

Ўзбекистон Республикасининг «Солиқ маслаҳати тўғрисида»ги Қонунига асосан, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Солиқ маслаҳати соҳасини ри-

вожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2007 йил 20 мартдаги 55-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2007 йил, 12-сон, 111-модда) мувофиқ **қарор қиламиз:**

*2007 йил 27 декабрдан кучға киради.

1. Илова қилинаётган Солиқ маслаҳатчиси малака сертификатини олиш учун малака имтиҳонларини ташкил этиш ва ўтказиш тартиби тўғрисидаги низом тасдиқлансин.

Молия вазирлиги
Р.АЗИМОВ.
108-сон

2. Мазкур қарор Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилган кундан бошлаб ўн кун ўтгач кучга киради.

Давлат солиқ
қўмитаси раиси
Б.ПАРПИЕВ.
2007-63-сон

Тошкент ш., 2007 йил 17 декабрь.

Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг 2007 йил 17 декабрдаги 108, 2007-63-сон қарори билан
ТАСДИҚЛАНГАН

**СОЛИҚ МАСЛАХАТЧИСИ МАЛАКА СЕРТИФИКАТИНИ ОЛИШ УЧУН
МАЛАКА ИМТИХОНЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ВА ЎТКАЗИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА
НИЗОМ**

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг «Солиқ маслаҳати тўғрисида»ги Қонуни, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йил 20 мартдаги «Солиқ маслаҳати соҳасини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 55-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2007 йил, 12-сон, 111-модда) мувофиқ солиқ маслаҳатчиси малака сертификатини олиш учун малака имтиҳонларини ташкил этиш ва ўтказиш тартибини белгилайди.

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Малака имтиҳони солиқ маслаҳатчини бериш фаолиятини амалга ошириш учун солиқ маслаҳатчисининг малака сертификатини олишга даъвогар бўлган шахслар (кейинги ўринларда — даъвогарлар деб юритилади) билимларини текшириш воситаси ҳисобланади.

2. Малака имтиҳонини топширишга мазкур Низом билан белгиланадиган малака талабларига жавоб берадиган даъвогарлар қўйилади.

II. МАЛАКА ТАЛАБЛАРИ

3. Солиқ маслаҳатчиси малака сертификатини олишга даъвогар қуйидаги талабларга жавоб бериши керак:

- а) олий маълумотга эга бўлиши;
- б) солиқ маслаҳатчиларини тайёрлаш бўйича махсус ўқув курсларини ўтаган бўлиши;
- в) камида 5 йил иш стажига, шу жумладан камида 2 йил иқтисодий ёки юридик мутахассислик бўйича иш стажига эга бўлиши.

4. Солиқ маслаҳатчиларини тайёрлаш бўйича махсус ўқув курсини белгиланган тартибда аккредитация қилинган давлат ва нодавлат таълим муассасалари Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги (кейинги ўринларда — Молия вазирлиги деб юритилади) томонидан тасдиқландиган ўқув Дастури асосида амалга оширадilar.

**III. МАЛАКА ИМТИХОНИНИ ТОПШИРИШ УЧУН
ТАҚДИМ ЭТИЛАДИГАН
ҲУЖЖАТЛАР**

5. Солиқ маслаҳатчисининг малака сертификатини олишга даъвогар Молия вазирлигига қуйидаги ҳужжатларни илова қилган ҳолда мазкур Низомнинг 1-иловасидаги* шаклга мувофиқ малака имтиҳонини топширишга рухсат бериш тўғрисида аризани тақдим этади:

- а) тўлдирилган анкета (мазкур Низомнинг 2-иловасидаги* шаклга мувофиқ);
- б) олий маълумот тўғрисидаги дипломнинг ҳужжатни берган муассаса томонидан белгиланган тартибда тасдиқланган ёхуд нотариал тасдиқланган кўчирма нусхаси; олий маълумот тўғрисидаги хорижий ҳужжатнинг эквивалентлигини тан олиш ҳақидаги ваколатли давлат органи гувоҳномасининг ҳужжатни берган муассаса томонидан

белгиланган тартибда тасдиқланган ёхуд нотариал тасдиқланган кўчирма нусхаси (хорижий таълим муассасасида олинган олий маълумотга эга бўлганда);

в) меҳнат дафтарчасидан нотариал тасдиқланган кўчирма;

г) 3 x 4 ўлчамида икки дона рангли фотосурат (сўнгги 12 ой мобайнида қилинган);

д) Ўзбекистон Республикасида белгиланган тартибда аккредитациядан ўтган таълим муассасасида солиқ маслаҳатчиларини тайёрлаш бўйича ўқув курсларини ўтаганлиги тўғрисидаги ҳужжатнинг асл нусхаси ёки белгиланган тартибда тасдиқланган кўчирма нусхаси (агар ўқиш тугаган санадан бошлаб ҳужжатларни топшириш санасига қадар бир йилдан кўп вақт ўтмаган бўлса, у ҳақиқий деб топилади). Агар дастурнинг айрим бўлимлари турли таълим муассасаларида ўрганилган бўлса, у ҳолда тегишли ўқувларни ўтаганлиги тўғрисида ҳужжатларнинг асл нусхалари ёки белгиланган тартибда тасдиқланган нусхалари тақдим этилади;

е) малака сертификатини расмийлаштириш ва бериш учун тўлов тўланганлигини тасдиқловчи банк тўлов ҳужжати.

Кўрсатилган ҳужжатлар бир нусхада, имзоланган ҳолда ўзи томонидан ёки етказилганлиги тўғрисида хабар қилган ҳолда буюртма хат билан тақдим этилади.

**IV. МАЛАКА ИМТИХОНИНИ ТОПШИРИШГА
РУХСАТ БЕРИШ ЁКИ РУХСАТ БЕРИШНИ РАД
ЭТИШ ТЎҒРИСИДА ҚАРОРЛАР ҚАБУЛ
ҚИЛИШ ТАРТИБИ**

6. Молия вазирлиги ариза келиб тушган кундан бошлаб 10 иш куни мобайнида малака имтиҳонини топширишга рухсат бериш ёки рухсат беришни рад этиш тўғрисида қарор қабул қилади.

7. Малака имтиҳонини топширишга рухсат бериш тўғрисида қарор қабул қилинганда Молия вазирлиги малака имтиҳонини топширишга рухсат берилганлар рўйхатини имтиҳон комиссиясига тақдим этади.

8. Малака имтиҳонини топширишга рухсат берилганлар даъвогарлар малака имтиҳонини ўтказиш санаси, вақти ва жойи тўғрисида у ўтказилишидан камида ўн кун олдин ёзма равишда хабардор қилинади.

9. Молия вазирлиги тегишлича расмийлаштирилмаган ҳужжатлар тақдим қилинганда, шунингдек, даъвогар мазкур Низомнинг 3-бандида баён этилган малака талабларига мувофиқ келмаса, даъвогарга малака имтиҳонини топширишга рухсат беришни рад этишга ҳақлидир.

10. Малака имтиҳонини топширишга рухсат беришни рад этиш тўғрисида қарор қабул қилинган тақдирда, Молия вазирлиги қарор қабул қилинган санадан бошлаб, уч иш кунидан кечиктирмай рад этиш асосларини кўрсат-

*1-2-иловалар «Норма маслаҳатчи»да чоп этилмайди. Иловалар матни билан «Norma» АХТда танишиш мумкин.

ган ҳолда қабул қилинган қарор тўғрисида даъвогарни хабардор қилади ва тақдим этилган ҳужжатларни қайта-ради.

Даъвогарга малака имтиҳонини топширишга рухсат бериш рад этилган тақдирда, даъвогар фақат рад этиш учун асос бўлган сабабларни бартараф этгандан сўнг, ариза билан қайта мурожаат қилишга ҳақлидир.

11. Малака имтиҳонини топширишга рухсат бериш рад этилгандан сўнг даъвогар бир йил ичида қайта мурожаат этса малака сертификатини расмийлаштириш ва бериш учун тўлов қайта тўламайди.

V. ИМТИХОН КОМИССИЯСИ

12. Малака имтиҳонларини ташкил этиш ва ўтказиш учун Молия вазирлиги томонидан имтиҳон комиссияси ташкил этилади. Имтиҳон комиссияси раис, раис ўринбосари, котиб ва камида бешта аъзодан иборат бўлади.

Имтиҳон комиссияси таркибига Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси ишчилари ва зарурият бўлган тақдирда солиқ маслаҳатини бериш соҳаси мутахассислари киритилади.

13. Имтиҳон комиссияси низоми, унинг шахсий таркиби ва иш юритиш регламенти Молия вазирлиги томонидан тасдиқланади.

Имтиҳон комиссияси имтиҳон комиссияси 50 фоизи иштирок этган таркибда ва раис ёки раис ўринбосарининг мажбурий иштирокида малака имтиҳонларини ўтказишга ҳақлидир.

14. Имтиҳон комиссиясининг ишлари баённомалар билан расмийлаштирилади. Баённомалар имтиҳон комиссияси раиси томонидан тасдиқланади ва унинг барча аъзолари томонидан имзоланади.

VI. МАЛАКА ИМТИХОНЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ВА ЎТКАЗИШ ТАРТИБИ

15. Малака имтиҳони гуруҳлар шаклланганда, аммо чоракда камида бир марта ўтказилади. Даъвогарлар сони 10 дан ортса, гуруҳ шаклланган деб ҳисобланади.

16. Имтиҳон ўтказиш жойи Молия вазирлиги томонидан белгиланади.

Имтиҳон ўтказиладиган хона (аудитория) даъвогарлар сонига мос жойлар сони ва тегишли шароитлар билан таъминланган бўлиши лозим.

17. Малака имтиҳони уч астрономик соат ичида ёзма шаклда тест ўтказиш йўли билан ўтказилади.

18. Имтиҳон тестлари саволлари солиқ маслаҳатчиларини тайёрлаш бўйича махсус ўқитиш курсларининг тасдиқланган дастурлари асосида ишлаб чиқилади ва Молия вазирлиги томонидан тасдиқланади. Тестлар мазмуни қонун ҳужжатларига киритилган ўзгартиришлар ва қўшимчаларни ҳисобга олган ҳолда даврий қайта кўриб чиқилади.

19. Малака имтиҳони пайтида даъвогарларга бериладиган имтиҳон материаллари қуйидагилардан иборат:

- имтиҳон карточкаси;
- имтиҳон модули;
- жавоблар буклети.

20. Имтиҳон карточкаси даъвогарлар тўғрисидаги маълумотларни, унинг идентификация рақами (ИР) ҳамда имтиҳон ўтказилиш қоидаларини ўз ичига олади. Даъвогарнинг исми, фамилияси, отасининг исми фақатгина имтиҳон карточкасида ифодаланади, бошқа имтиҳон материалларида (имтиҳон модули ва жавоблар буклетида) даъвогарнинг идентификация рақами (ИР) кўрсатилади.

21. Имтиҳон модулларида тест саволлари кўрсатилади. Имтиҳон модуллари 60 та тест саволларидан иборат бўлади, жумладан:

- солиқ ҳуқуқи — 8;
- юридик ва жисмоний шахсларни солиққа тортиш — 16;
- иқтисодий муносабатларни ҳуқуқий тартибга солиш — 12;
- солиқ маслаҳати беришнинг ҳуқуқий асослари, ташкил этиш ва услуги — 5;
- бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботи — 14;

солиқ ҳисоб-китоблари ва режалаштиришда иқтисодий таҳлил — 5.

22. Имтиҳон модули ва жавоблар буклети битта тартиб рақам остида рақамланади.

23. Даъвогарларни рўйхатга олиш имтиҳон бошланишидан 30 дақиқа олдин бошланади ва 10 дақиқа олдин тугатилади.

24. Даъвогарлар малака имтиҳонини топширишга паспорт ёки унинг ўрнини босадиган ҳужжат тақдим этилганда рухсат берилади. Даъвогар ўзини рўйхатга олинганлигини малака имтиҳонини топшириш учун ҳозир бўлган даъвогарларнинг рўйхатга олиш рўйхатига имзо қўйган ҳолда тасдиқлайди.

25. Паспорти ёки унинг ўрнини босадиган ҳужжати бўлмаган ёхуд малака имтиҳонига кечиккан даъвогарлар малака имтиҳонига келмаган деб ҳисобланадилар ва навбатдаги малака имтиҳонини топширишга рухсат этилган шахслар рўйхатига ўтказилади.

26. Рўйхатга олиш тугагандан сўнг даъвогарлар имтиҳон комиссиясига (имтиҳон расмий бошланишга қадар 10 дақиқа олдин) имтиҳон хонасига таклиф этиладилар.

27. Бегона шахсларга ва кузатувчиларга малака имтиҳонида қатнашишга рухсат берилмайди.

28. Малака имтиҳони бошланишидан олдин имтиҳон комиссияси раиси ёки раис ўринбосари малака имтиҳонини ўтказиш тартиби ва тестларни тўлдириш тартиби тўғрисида даъвогарларни хабардор этади.

29. Малака имтиҳон комиссияси раиси ёки раис ўринбосари имтиҳон комиссияси аъзоларининг ва даъвогарларнинг иштирокида тестлар бўлган махсус муҳрланган пакетни очади.

30. Имтиҳон модуллари ва жавоб буклетлари даъвогарларга имтиҳон бошланишидан олдин тарқатилади.

31. Имтиҳон модули ва жавоб буклетида даъвогар ўз қўли билан ўзининг идентификация рақамини (ИР) қўйиб чиқиши шарт.

32. Тест саволларига жавоблар даъвогар томонидан жавоблар буклетига ёзилади.

33. Малака имтиҳони вақтида норматив-ҳуқуқий ҳужжатлардан, маълумот ва махсус адабиётдан фойдаланиш, сўзлашувлар ўтказиш, техник воситалардан фойдаланиш тақиқланади, арифметик калькуляторлар бундан мустасно.

34. Даъвогарлар томонидан малака имтиҳонини ўтказиш қоидаларини бузиш ҳоллари баённомада қайд этилади.

35. Малака имтиҳонини ўтказишга ажратилган вақт тушаи билан даъвогарлар имтиҳон комиссиясига қуйидагиларни топширишлари шарт:

- а) имтиҳон карточкаси, имтиҳон ўтказиш қоидалари даъвогар томонидан имзоланган ҳолда;
- б) имтиҳон модули;
- в) тўлдирилган жавоблар буклети.

36. Мазкур Низом талабларини бузган даъвогарлар малака имтиҳонини топширмаган деб ҳисобланадилар ва улар томонидан тўлдирилган тестлардаги жавоблар баҳоланмайди.

37. Имтиҳон карточкалари малака имтиҳони тугагач, конвертга солиниб муҳрланади. Имтиҳон модуллари ва жавоб буклетлари тўлиқ текширилгунига ва малака имтиҳони натижалари баҳолангунга қадар алоҳида сақланади.

38. Жавобларнинг тўғрилигини текшириш ва баҳолаш идентификация рақами (ИР) бўйича жавоб буклетлари асосида имтиҳон комиссияси аъзолари томонидан амалга оширилади.

39. Солиқ маслаҳатчиси сертификатини олиш учун даъвогар бўлимлар бўйича камида қуйидаги миқдордаги саволларга тўғри жавоб бериши лозим:

- солиқ ҳуқуқи — 6;
- юридик ва жисмоний шахсларни солиққа тортиш — 12;
- иқтисодий муносабатларни ҳуқуқий тартибга солиш — 8;
- солиқ маслаҳати беришнинг ҳуқуқий асослари, ташкил этиш ва услуги — 4;

бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботи — 10;
солиқ ҳисоб-китоблари ва режалаштиришда иқтисодий таҳлил — 3.

40. Имтиҳон жавобларининг тўғрилиги ва баҳолаш натижалари имтиҳон комиссияси томонидан тегишли баённомада идентификация рақами (ИР) ва модул номери кўрсатилган ҳолда акс эттирилади.

41. Мазкур Низомнинг 40-бандидаги баённоманинг расмийлаштириши билан имтиҳон комиссияси аъзоларининг бири имтиҳон карточкалари пакетини очади ва идентификация рақами орқали имтиҳондан муваффақиятли ўтган, ҳамда малака имтиҳонидан ўтмаган даъвогарларни аниқлайди.

42. Малака имтиҳонининг натижалари имтиҳон комиссиясининг баённомаси билан расмийлаштирилади ва малака имтиҳони ўтказилган санадан кейин уч иш куни ичида Молия вазирлигига берилади.

Малака имтиҳонининг натижалари имтиҳон комиссияси томонидан ўтказилгандан сўнг уч иш кунидан кечикмасдан эълон қилинади.

43. Имтиҳон комиссиясининг баённомасида қуйидагилар кўрсатилади:

имтиҳон комиссияси таркиби;
имтиҳонни ўтказиш жойи, санаси, вақти (бошланиши ва тугаши);

тўпланган баллар миқдорини кўрсатган ҳолда малака имтиҳонида қатнашган даъвогарлар рўйхати;

малака имтиҳонига келмаган даъвогарлар рўйхати;

малака имтиҳонини муваффақиятли топширган даъвогарлар рўйхати;

малака имтиҳонини топширмаган даъвогарлар рўйхати; аниқланган эътирозлар ва тартиббузарликлар.

44. Даъвогарлар томонидан тўлдирилган жавоб буклетлари, шунингдек, имтиҳон комиссияси баённомалари Молия вазирлигида қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда сақланади.

45. Малака имтиҳонини топширмаган даъвогарларга малака сертификатини расмийлаштириш ва бериш учун тўлов қайтарилмайди.

46. Малака имтиҳонини топширмаган даъвогар малака сертификатини расмийлаштириш ва бериш учун тўлов тўлаш шarti билан қонунчиликда белгиланган тартибда малака сертификатини олиш учун ҳужжатларни қайта тақдим этишга ҳақли.

47. Агар даъвогар Молия вазирлигига ҳужжатлар тақдим этилган санадан бошлаб олти ой ичида малака им-

тиҳонини топшириш учун келмаса, тақдим этилган ҳужжатлар даъвогарга қайтарилади. Ҳужжатларни қайта топшириш мазкур Низомнинг III бобига мувофиқ амалга оширилади.

VII. АПЕЛЛЯЦИЯЛАРНИ КЎРИБ ЧИҚИШ

48. Малака имтиҳони натижалари бўйича уларга нисбатан салбий қарор қабул қилинган даъвогарлар малака имтиҳони натижалари эълон қилинган санадан бошлаб 30 календарь куни ичида Молия вазирлигига апелляция қилиш ҳуқуқига эгадирлар. Апелляция аризаси ёзма шаклда тақдим этилади.

49. Апелляция аризаси Молия вазирлиги буйруғи билан тузиладиган Апелляция комиссияси томонидан кўриб чиқилади.

50. Апелляция комиссияси бир ҳафта муддатда топширилган аризани кўриб чиқади ва апелляцияни кўриб чиқиш натижалари бўйича қуйидаги қарорлардан бирини қабул қилади:

имтиҳон комиссияси қарорини ўзгаришсиз қолдириш ва апелляцияни қаноатлантиришни рад этиш;

имтиҳон комиссияси қарорини бекор қилиш ва малака имтиҳонини қайта топшириш санасини белгилаш.

51. Имтиҳон комиссияси қарорини ўзгаришсиз қолдириш ёки апелляцияни қаноатлантиришни рад этиш тўғрисида қарор агар:

апелляция мазкур Низом талабларини бузган ҳолда тақдим этилган бўлса;

апелляцияда келтирилган далиллар тасдиқланмаса, қабул қилинади.

52. Имтиҳон комиссияси қарорини бекор қилиш ва малака имтиҳонини қайта топшириш санасини белгилаш тўғрисида қарор малака имтиҳони мазкур Низом талабларини бузган ҳолда ўтказилган тақдирда қабул қилинади.

53. Малака имтиҳонини қайта топшириш тўғрисида қарор қабул қилинган тақдирда Молия вазирлиги малака имтиҳонини топширмаган деб топилган даъвогар учун қайта имтиҳон кунини белгилайди.

Агар илгари малака имтиҳонини топширмаган деб топилган даъвогар малака имтиҳонини қайта топшириш натижалари бўйича имтиҳонни топширган деб ҳисобланган тақдирда унга малака сертификати умумий асосларда берилади.

54. Қайта апелляцияга йўл қўйилмайди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИ, ДАВЛАТ СОЛИҚ ҚЎМИТАСИНING ҚАРОРИ

СОЛИҚ МАСЛАҲАТЧИСИ МАЛАКА СЕРТИФИКАТИНИ БЕРИШ, УНИНГ АМАЛ ҚИЛИШНИ ТУГАТИШ ВА УНИ БЕКОР ҚИЛИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА*

**Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2007 йил
17 декабрда 1750-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди.**

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2007 йил, 50-51-сон, 531-модда)

Ўзбекистон Республикасининг «Солиқ маслаҳати тўғрисида»ги Қонунига асосан, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Солиқ маслаҳати соҳасини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2007 йил 20 мартдаги 55-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2007 йил, 12-сон, 111-модда) мувофиқ қарор қиламиз:

**Молия вазири
Р.АЗИМОВ.
107-сон**

**Давлат солиқ
қўмитаси раиси
Б.ПАРПИЕВ.
2007-64-сон**

Тошкент ш., 2007 йил 17 декабрь.

***2007 йил 27 декабрдан кучга киради.**

**СОЛИҚ МАСЛАХАТЧИСИ МАЛАКА СЕРТИФИКАТИНИ БЕРИШ, УНИНГ
АМАЛ ҚИЛИШНИ ТУГАТИШ ВА УНИ БЕКОР ҚИЛИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА
НИЗОМ**

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг «Солиқ маслаҳати тўғрисида»ги Қонуни, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йил 20 мартдаги «Солиқ маслаҳати соҳасини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 55-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2007 йил, 12-сон, 111-модда) мувофиқ солиқ маслаҳатчиси малака сертификатини бериш, амал қилишини тугатиш ва бекор қилиш тартибини белгилайди.

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Солиқ маслаҳатчиси малака сертификатига эга бўлган (кейинги ўринларда — малака сертификати деб юритилади) жисмоний шахс солиқ маслаҳатчиси ҳисобланади.

2. Малака сертификати жисмоний шахсга, агар у солиқ маслаҳатчилари ташкилотининг штатида турган бўлса ёки солиқ маслаҳатчилари ташкилоти у билан фуқаролик-ҳуқуқий характердаги шартнома тузган бўлса, солиқ маслаҳати бўйича фаолиятни амалга ошириш ҳуқуқини беради.

**II. МАЛАКА СЕРТИФИКАТИНИ БЕРИШ,
ҚАЙТА РАСМИЙЛАШТИРИШ ВА
ДУБЛИКАТ БЕРИШ ТАРТИБИ**

3. Малака сертификати Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги (кейинги ўринларда — Молия вазирлиги деб юритилади) томонидан малака имтиҳонини муваффақиятли топширган даъвогарга берилади.

4. Малака сертификати мазкур Низомнинг иловасида келтирилган шаклда сертификатнинг махсус бланкасида расмийлаштирилади.

5. Малака сертификати бланкаси қатъий ҳисобот ҳужжати ҳисобланиб, ҳисоб серияси, рақами ва ҳимояланганлик даражасига эга бўлади.

Малака сертификати бланкаси ва унинг иловаси қонунчиликда белгиланган тартибда нашриёт йўли билан Молия вазирлигининг буюртмасига биноан тайёрланади.

6. Малака сертификати чекланмаган муддатга берилади ва Ўзбекистон Республикасининг барча ҳудудида амал қилади.

7. Малака сертификати малака имтиҳони натижалари баённомаси имзоланган кундан бошлаб 10 кун муддатда расмийлаштирилади ва солиқ маслаҳатчилари рўйхатига имзо қўйган ҳолда малака имтиҳонини топширган жисмоний шахсга ёхуд унинг вакилига нотариал тасдиқланган ишончнома асосида берилади.

8. Сертификатда кўрсатилган фамилияси (исми, отасининг исми) ёки бошқа паспорт маълумотлари ўзгарган тақдирда, малака сертификатининг эгаси 10 кун муддатдан кечикмасдан Молия вазирлигига қайта расмийлаштирилиши лозим бўлган малака сертификати, тегишли ўзгартишларни тасдиқловчи ҳужжатларнинг асл нусхалари, шунингдек малака сертификатини қайта расмийлаштириш учун ўтказиладиган тўловнинг тўланганлигини тасдиқлайдиган банк тўлов ҳужжатини илова қилган ҳолда малака сертификатини қайта расмийлаштириш тўғрисида Молия вазирлигига ариза топшириши лозим.

9. Малака сертификатини қайта расмийлаштириш солиқ маслаҳатчиси томонидан тегишли ариза топширилган кундан бошлаб, уч иш куни мобайнида расмийлаштирилади. Бунда янги малака сертификати берилади.

Илгари берилган малака сертификати белгиланган тартибда йўқ қилинади.

10. Йўқотиб қўйилган ёки яроқсиз бўлиб қолган малака сертификати ўрнига эгасининг аризасига биноан дубликат берилиши мумкин.

11. Йўқотиб қўйилган малака сертификатининг эгаси малака сертификатининг йўқотиб қўйилганлиги тўғрисида матбуотда эълон бериши ва нашр нусхасини Молия вазирлигига тақдим этиши лозим.

12. Яроқсиз бўлиб қолган малака сертификати Молия вазирлигига қайтарилиши ва белгиланган тартибда йўқ қилиниши лозим.

13. Малака сертификатининг дубликати тегишли ариза топширилган кундан бошлаб уч иш куни мобайнида берилади.

14. Малака сертификатини қайта расмийлаштиришда ёки унинг дубликатини беришда малака сертификатига илгари берилган рўйхат рақами кўрсатилади.

15. Малака сертификатини расмийлаштириш ва бериш учун, шунингдек унинг дубликатини берганлик учун солиқ маслаҳатчиси тўлов кундаги энг кам ойлик иш ҳақининг бир баравари миқдорида тўлов тўлайди.

16. Малака сертификатини қайта расмийлаштириш учун энг кам ойлик иш ҳақининг 1/2 миқдорида тўлов ундирилади.

17. Кўрсатилган маблағлар Молия вазирлигининг махсус ҳисобрақамига ўтказилади ва малака сертификатини расмийлаштириш билан боғлиқ харажатларни, шунингдек, почта харажатларини қоплаш учун ишлатилади.

**III. СОЛИҚ МАСЛАХАТЧИСИНИНГ МАЛАКА
СЕРТИФИКАТИНИ АМАЛ ҚИЛИШНИ ТУГАТИШ
ВА БЕКОР ҚИЛИШ ТАРТИБИ**

18. Малака сертификатининг амал қилишини тугатиш учун қуйидагилар асос бўлади:

а) солиқ маслаҳатчисининг аризаси;

б) солиқ маслаҳатчиси томонидан солиқ маслаҳати бериш давомида олинган маълумотлар мижознинг (ишонч билдирувчининг) ёзма рухсатисиз учинчи шахсларга тақдим этилганлиги;

в) солиқ маслаҳатини амалга оширишда бир йил ичида икки мартадан кўп қонун ҳужжатларини бузиш содир этилганлиги;

г) солиқ маслаҳати бўйича фаолиятда уч йил мобайнида иштирок этмаганлиги, шунингдек малака оширишни белгиланган тартибда ўтамаганлиги;

д) малака сертификатини солиқ маслаҳатида иштирок этиш учун фойдаланиш мақсадида бошқа жисмоний шахсга берилганлиги фактининг аниқланганлиги;

е) муайян лавозимларни эгаллаш ёки молия-хўжалик соҳасида муайян фаолият билан шуғулланиш ҳуқуқидан маҳрум этиш тарзидаги жазони назарда тутувчи суд ҳукмининг қонуний кучга кирганлиги;

ж) фуқарони белгиланган тартибда муомалага лаёқатсиз ёки муомала лаёқати чекланган деб топиш тўғрисидаги суд қарорининг қонуний кучга кирганлиги.

19. Мазкур Низомнинг 18-бандини «б», «в», «д» кичик бандларида назарда тутилган асослар бўйича малака сертификатининг амал қилиши тўхтатилган шахс малака сертификатининг амал қилишини тугатиш тўғрисидаги қарор қабул қилинган кундан бошлаб уч йил мобайнида малака сертификатини олиш тўғрисидаги ариза билан Молия вазирлигига мурожаат қилишга ҳақли эмас.

20. Малака сертификатини бекор қилиш учун қуйидагилар асос бўлади:

а) ваколатли давлат органининг малака сертификатини

бериш тўғрисидаги қарорининг ноқонунийлиги аниқланганлиги;

б) малака сертификатининг сохта ҳужжатлардан фойдаланилган ҳолда олинганлиги факти аниқланганлиги.

21. Малака сертификатини амал қилишини тугатиш ёки бекор қилиш учун асослар аниқланган тақдирда Молия вазирлиги тегишли қарор қабул қилади.

Малака сертификатини амал қилишини тугатиш ёки бекор қилиш тўғрисидаги қарор асосланган бўлиши лозим ва оммавий ахборот воситаларида нашр қилинади.

22. Малака сертификатини амал қилиши уни тугатиш тўғрисидаги қарор қабул қилинган кундан тугатилади.

Солиқ маслаҳатчисининг малака сертификатини бекор қилиш тўғрисидаги қарор малака сертификати берилган санадан эътиборан амал қилади.

23. Молия вазирлигининг малака сертификатини амал қилишини тугатиш ёки бекор қилиш тўғрисидаги қарорининг нусхаси уч иш куни мобайнида малака сертификатининг эгасига ва у солиқ маслаҳати беришни амалга оширган солиқ маслаҳатчилари ташкилотига юборилади.

IV. МАЛАКА СЕРТИФИКАТИГА ЭГА БЎЛГАН СОЛИҚ МАСЛАХАТЧИЛАРИ РЎЙХАТИНИ ЮРИТИШ

24. Молия вазирлиги малака сертификатига эга бўлган солиқ маслаҳатчилари Реестрини юритади, унда қуйидагилар кўрсатилади:

малака сертификатини олган шахснинг фамилияси, исми, отасининг исми, олган санаси;
паспортнинг серияси ва рақами, берган санаси ва жойи, турар жойи;
иш жойи;
СТИР;

малака сертификатининг рақами, берилган санаси;
ҳар йиллик малака ошириш курсларини ўтаганлик тўғрисидаги маълумот;

малака сертификатини амал қилишини тугатиш, бекор қилиш, қайта расмийлаштириш ва дубликат берганлик тўғрисидаги маълумотлар.

25. Реестрдан малака сертификатининг рақами, берилган санаси, қайта расмийлаштириш ва амал қилишини тугатиш, шунингдек бекор қилиш ва дубликатини берганлик тўғрисидаги маълумотлар манфаатдор юридик ва жисмоний шахсларга кўчирма тариқасида берилиши мумкин.

V. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

26. Молия вазирлигининг малака сертификатини бериш, амал қилишини тугатиш ва бекор қилиш масалаларига оид қарори устидан манфаатдор шахслар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда шикоят қилишлари мумкин.

27. Мазкур Низом талабларини бузганликда айбдор бўлган шахслар қонунчиликда белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ СОЛИҚ ҚЎМИТАСИНИНГ ҚАРОРИ

МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАР ВА СОЛИҚ ҲИСОБ-КИТОБЛАРИНИ АЛМАШТИРИЛАДИГАН МАГНИТ (ЭЛЕКТРОН, ОПТИК) МАНБАЛАРДА ЁКИ АЛОҚАНИНГ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИЯ КАНАЛЛАРИ ВОСИТАСИДА ТАҚДИМ ЭТИШНИНГ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДАГИ ВАҚТИНЧАЛИК НИЗОМНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА*

**Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2008 йил
3 январда 1756-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди.**

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2008 йил, 1-2-сон, 3-модда)

Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодекси, Ўзбекистон Республикасининг «Давлат солиқ хизмати тўғрисида», «Электрон рақамли имзо тўғрисида», «Электрон ҳужжат айланиши тўғрисида»ги қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 15 июндаги «Тадбиркорлик субъектлари томонидан тақдим этиладиган ҳисобот тизимини такомиллаштириш ва уни ноқонуний талаб этганлик учун жавобгарликни кучайтириш тўғрисида»ги ПҚ-100-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2005 й., 23-24-сон, 168-модда) ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 4 августдаги «Солиқ тўловчиларга ахборот хизмати кўрсатиш ва давлат солиқ хизмати органларининг ахборот тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида»ги 157-

сон қарорига мувофиқ қарор қилади:

1. Молиявий ҳисоботлар ва солиқ ҳисоб-китобларини алмаштириладиган магнит (электрон, оптик) манбаларда ёки алоқанинг телекоммуникация каналлари воситасида тақдим этишнинг тартиби тўғрисидаги вақтинчалик низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур қарор Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилган кундан бошлаб ўн кун ўтгач кучга киради.

**Давлат солиқ
қўмитаси раиси
Б.ПАРПИЕВ.**

Тошкент ш.,
2007 йил 18 декабрь
2007-65.

Давлат солиқ қўмитасининг
2007 йил 18 декабрдаги 2007-65-сон қарори билан
ТАСДИҚЛАНГАН

МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАР ВА СОЛИҚ ҲИСОБ-КИТОБЛАРИНИ АЛМАШТИРИЛАДИГАН МАГНИТ (ЭЛЕКТРОН, ОПТИК) МАНБАЛАРДА ЁКИ АЛОҚАНИНГ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИЯ КАНАЛЛАРИ ВОСИТАСИДА ТАҚДИМ ЭТИШНИНГ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА ВАҚТИНЧАЛИК НИЗОМ

Ушбу Вақтинчалик низом Ўзбекистон Республикаси тўғрисида»ги қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 15 июндаги «Тадбиркорлик субъектлари томонидан тақдим этиладиган ҳисобот тизимини

такомиллаштириш ва уни ноқонуний талаб этганлик учун жавобгарликни кучайтириш тўғрисида»ги ПҚ-100-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2005 йил, 23-24-сон, 168-модда) ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 4 августдаги «Солиқ тўловчиларга ахборот хизмати кўрсатиш ва давлат солиқ хизмати органларининг ахборот тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида»ги 157-сон қарорига мувофиқ молиявий ҳисоботлар ва солиқ ҳисоб-китобларини (бундан буён матнда электрон кўринишдаги солиқ ҳисоботи деб юритилади) алмаштириладиган магнит (электрон, оптик) манбаларда ёки алоқанинг телекоммуникация каналлари воситасида тақдим этишни ташкил этишнинг умумий тамойилларини белгилаб беради.

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Ушбу Вақтинчалик низомни амалда қўллаш мақсадида қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

электрон рақамли имзо (ЭРИ) — электрон ҳужжатдаги мазкур электрон ҳужжат ахборотини ЭРИ ёпиқ калитидан фойдаланган ҳолда махсус ўзгартириш натижасида ҳосил қилинган ҳамда ЭРИ очик калити ёрдамида электрон ҳужжатдаги ахборотда хатолик йўқлигини аниқлаш ва ЭРИ ёпиқ калитининг эгасини идентификация қилиш имкониятини берадиган имзо;

ЭРИ ёпиқ калити эгаси — электрон рақамли имзони яратган (электрон ҳужжатга имзо қўйган) ва рўйхатга олиш маркази томонидан унинг номига электрон рақамли имзо калити сертификати берилган жисмоний шахс;

ахборотни криптографик муҳофаза қилиш — криптографик алмаштириш алгоритмлари ёрдамида амалга ошириладиган ахборотнинг тўла-тўқислиги, қулайлиги ва махфийлигини таъминлашга қаратилган чора-тадбирлар мажмуи;

ЭРИ калитининг сертификати (имзо калити сертификати) — электрон рақамли имзонинг очик калити электрон рақамли имзонинг ёпиқ калитига мослигини тасдиқлайдиган ва электрон рақамли имзо ёпиқ калитининг эгасига Рўйхатга олиш маркази томонидан берилган ҳужжат;

ахборотни криптографик муҳофаза қилиш воситалари (АКМВ) — ахборот хавфсизлигини таъминлаш учун уни криптографик алмаштиришни амалга оширувчи аппарат, дастурий ва аппарат-дастурий воситалар;

ЭРИ воситалари — электрон ҳужжатда ЭРИ яратилишини, ЭРИнинг ҳақиқийлиги тасдиқланишини, ЭРИнинг ёпиқ ва очик калитлари яратилишини таъминлайдиган барча техникавий ва дастурий воситалар мажмуи;

ЭРИ калитларини рўйхатга олиш маркази (бундан буён матнда Рўйхатга олиш маркази деб юритилади) — махсус ваколатли органда давлат рўйхатидан ўтган ва қонунчиликда назарда тутилган вазифаларни бажарадиган юридик шахсдир;

электрон ҳужжат — электрон шаклда қайд этилган, электрон рақамли имзо билан тасдиқланган ҳамда электрон ҳужжатнинг уни идентификация қилиш имконини берадиган бошқа реквизитларига эга бўлган ахборот;

2. Солиқ ҳисоботини электрон кўринишда тақдим этишда электрон ҳужжат айланишининг иштирокчилари бўлиб қуйидагилар ҳисобланади:

солиқ тўловчи — солиқ ҳисоботини жўнатувчи;

солиқ ҳисоботини қабул қилувчи ва уларга ишлов берувчи давлат солиқ хизмати органлари — солиқ ҳисоботини қабул қилувчи.

3. Солиқ ҳисоботини электрон кўринишда тақдим этиш солиқ тўловчининг хоҳишига кўра ва унда зарур аппарат воситалари, шунингдек мос келадиган дастурий таъминот мавжуд бўлганда амалга оширилиши мумкин.

4. Солиқ ҳисоботини электрон кўринишда тақдим этмайдиган солиқ тўловчилар учун солиқ ҳисоботини қоғозда тақдим этиш тартиби сақланиб қолади. Бунда солиқ ҳисоботини электрон кўринишда тақдим этаётган солиқ тўловчи, солиқ органларига ушбу ҳисоботининг нусхасини қоғозда тақдим этмасдан, кейинги назорат учун қоғозда-

ги нусхаларини тайёрлаши ва ўзида тикиб қўйиши шарт.

Қоғоз кўринишдаги солиқ ҳисоботларига имзо чекувчи ваколатли шахс, электрон кўринишдаги солиқ ҳисоботларига ҳам имзо чекиш ваколатига эга бўлиб, шу шахс ЭРИ калитининг эгаси ҳисобланади.

Ваколатли шахс томонидан имзо чекилмаган электрон кўринишдаги солиқ ҳисоботлари қабул қилиниши мумкин эмас.

5. Солиқ ҳисоботини электрон кўринишда тақдим этишда аппарат воситалар, шунингдек унга мос дастурий таъминот:

солиқ тўловчи рўйхатдан ўтган жойдаги давлат солиқ хизмати органига жўнатиш учун солиқ ҳисоботини электрон кўринишда шакллантириш;

ахборотни криптографик муҳофаза қилиш воситаларидан фойдаланган ҳолда солиқ ҳисоботини электрон кўринишда жўнатишда шифрлаш ва қабул қилиб олишда шифрдан ечиш;

ахборотни узатишда электрон рақамли имзони шакллантириш ва уни қабул қилиб олишда электрон рақамли имзо воситалари ёрдамида текшириш;

электрон кўринишдаги солиқ ҳисоботини магнит (электрон, оптик) манбаларда ҳамда телекоммуникация каналлари орқали жўнатиш имкониятига эга бўлиши керак.

6. Солиқ ҳисоботини электрон кўринишда тақдим этишга: солиқ ҳисоботининг мажбурий реквизитлари мавжуд бўлганда;

электрон кўринишдаги солиқ ҳисоботларида электрон рақамли имзо мавжуд бўлганда;

солиқ ҳисоботидаги маълумотларда хатоликлар мавжуд бўлмаганда рухсат берилади.

7. Электрон кўринишдаги солиқ ҳисоботдаги ахборотларни муҳофаза қилиш мақсадида, ахборотни узатишда электрон ҳужжат айланишининг иштирокчилари ахборотни криптографик муҳофаза қилиш воситаларини қўллайдилар.

8. Солиқ тўловчилар солиқ ҳисоботини электрон кўринишда тақдим этганда давлат солиқ хизмати органларининг дастурий-аппарат воситалари солиқ ҳисоботини автоматик тарзда қабул қилинишини ёки солиқ ҳисоботи нотўғри тузилганлиги ёки унда хатоликлар мавжудлиги сабабли қайтарилишини таъминлайди.

Солиқ ҳисоботининг нотўғри тузилганлиги ёки унда хатоликлар мавжудлиги сабабли қайтирилган ҳолатда солиқ органлари солиқ тўловчига бу ҳақда электрон кўринишда хабар беради.

9. Мазкур вақтинчалик низомда кўзда тутилган тартибда солиқ ҳисоботини электрон кўринишда тақдим этганда, солиқ тўловчи ва давлат солиқ хизмати органлари қонунчиликда белгиланган тартиб ва муддатларда электрон кўринишда сақланишини таъминлайдилар.

10. Солиқ ҳисоботини электрон кўринишда сақлаш вақтида электрон ҳужжат айланишининг иштирокчилари томонидан солиқ ҳисоботининг қоғоз нусхаларини бериш ва улардан фойдалана олиш имкониятлари кўзда тутилган бўлиши лозим.

11. Солиқ ҳисоботининг электрон кўринишда сақланиш муддатлари, қоғоздаги ҳисоботлар учун ўрнатилган муддатлардан кам бўлмаслиги лозим.

II. ЭЛЕКТРОН ҲУЖЖАТ АЙЛАНИШИ ИШТИРОКЧИЛАРИНИНГ СОЛИҚ ҲИСОБОТИНИ ТАҚДИМ ЭТИШДАГИ ЎЗАРО МУНОСАБАТЛАРИ

12. Солиқ тўловчи солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича ҳисоб-китобларни топшириш учун белгиланган муддатларда солиқ ҳисоботини электрон кўринишда давлат солиқ хизмати органларига тақдим этади.

13. Электрон кўринишдаги солиқ ҳисоботини қабул қилиб олиш вақтида, Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасининг дастурий-аппарат воситалари мазкур ҳисоботни қабул қилиб олганлиги тўғрисида, қабул қилиб олинган санаси ва вақти кўрсатилган ҳолда, автоматик

тарзда тасдиқланишни таъминлайди.

Солиқ ҳисоботи алмаштириладиган магнит (электрон, оптик) манбаларда тақдим этилган ҳолатда, солиқ органлари солиқ ҳисоботини қабул қилиб олганлигини тасдиқловчи ҳужжатни қоғозда тақдим этишади.

14. Электрон кўринишдаги солиқ ҳисоботи, агар у бевосита солиқ тўловчи томонидан жўнатилган бўлса, жўнатилган деб ҳисобланади.

15. Электрон кўринишдаги солиқ ҳисоботи жўнатувчининг электрон манзилидан жўнатиш санаси ва вақти солиқ қабул қилиб олувчисининг электрон манзилидан қабул олинганлиги тўғрисида тасдиқнома келганда солиқ ҳисоботини тақдим этиш санаси ва вақти ҳисобланади.

16. Электрон кўринишдаги солиқ ҳисоботини қабул қилиб олувчисининг электрон манзилига солиқ ҳисоботи келиб тушган сана ва вақт электрон кўринишдаги солиқ ҳисоботи қабул қилиб олинган сана ва вақт ҳисобланади.

17. Электрон кўринишдаги солиқ ҳисоботини жўнатиш ва қабул қилиб олиш санаси ва вақти Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасининг дастурий-аппарат воситалари орқали автоматик тарзда қайд қилинади.

Электрон кўринишдаги солиқ ҳисоботи алмаштириладиган магнит (электрон, оптик) манбаларда тақдим этилган ҳолатда, солиқ ҳисоботини алмаштириладиган магнит (электрон, оптик) манбадан қабул қилиб олувчининг электрон манзилига ўтказиш санаси ва вақти солиқ ҳисоботини қабул қилиб олиш санаси ва вақти ҳисобланади.

III. СОЛИҚ ҲИСОБОТИНИ ЖЎНАТИШДА АХБОРОТНИ КРИПТОГРАФИК МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ВОСИТАСИ ВА ЭЛЕКТРОН РАҚАМЛИ ИМЗОДАН ФОЙДАЛАНИШ ҚОИДАЛАРИ

18. Электрон рақамли имзо воситалари ва ахборотни

**Ўзбекистон алоқа ва
ахборотлаштириш агентлиги
Бош директори
А.АРИПОВ.**

криптографик муҳофаза қилиш воситаларини тарқатиш ва ҳисобга олиш Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги, Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси томонидан ўрнатилган тартибда, Рўйхатга олиш маркази лицензиясига амал қилиш шартларига ҳамда электрон рақамли имзо воситалари ва ахборотни криптографик муҳофаза қилиш воситаларини ишлаб чиқувчи ташкилотлар техник ҳужжатлари талабларидан келиб чиқиб, Рўйхатга олиш маркази ёки унинг жойлардаги ҳамкорлари (агентлари) томонидан ташкил этилади.

19. Ахборотни криптографик муҳофаза қилиш воситаларини олиш, узатиш ва фойдаланишга фақат электрон рақамли имзо калити сертификатининг эгасига рухсат берилади.

IV. ЭЛЕКТРОН ҲУЖЖАТ АЙЛАНИШИ ИШТИРОКЧИЛАРИНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ

20. Солиқ ҳисоботини электрон кўринишда тақдим этувчи солиқ тўловчи солиқ ҳисоботидаги маълумотларнинг ўз вақтида, тўла ва ишончли тақдим этилишига жавобгар ҳисобланади.

21. Солиқ ҳисоботини қабул қилувчи ва унга ишлов берувчи давлат солиқ хизмати органларининг мансабдор шахслари кейинги фойдаланиш учун қабул қилиниб олинаётган ахборотга ўз вақтида ишлов берилишига шахсан жавобгардирлар.

V. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

22. Мазкур Вақтинчалик низом Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги ва Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан келишилган.

**Молия вазири
Р.АЗИМОВ.**

Тошкент ш., 2007 йил 17 декабрь.

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ АЛОҚАЛАР, ИНВЕСТИЦИЯЛАР
ВА САВДО ВАЗИРЛИГИ, МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИ,
ДАВЛАТ БОЖХОНА ҚЎМИТАСИНING
ҚАРОРИ**

ЭНГ ҚУЛАЙ РЕЖИМ ЯРАТГАН ҲОЛДА САВДО-ИҚТИСОДИЙ ҲАМКОРЛИК ТЎҒРИСИДАГИ БИТИМЛАР ИМЗОЛАНГАН МАМЛАКАТЛАР РЎЙХАТИГА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА*

**Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2008 йил
7 январда 426-5-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди.**

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2008 йил, 1-2-сон, 3-модда)

Тошкент шаҳрида 2005 йил 4 январда имзоланган Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати билан Эрон Ислон Республикаси Ҳукумати ўртасида ўзаро савдо имтиёзлари тўғрисида 2003 йил 17 июндаги Аҳдлашув Меморандумининг Ижроия баённомаси 2005 йил 5 октябрда ва Сингапур шаҳрида 2007 йил 25 январда имзоланган Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати билан Сингапур Республикаси Ҳукумати ўртасида иқтисодий ва гуманитар ҳамкорликнинг асосий йўналишлари тўғрисидаги Битим 2007 йил 5 сентябрда кучга кирганлиги муносабати билан Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги, Молия вазирлиги ва Давлат божхона қўмитаси қарор қилади:

**Ташқи иқтисодий алоқалар,
инвестициялар ва савдо вазири
Э.ҒАНИЕВ.
НН-01/10-6654-сон**

**Молия вазири
Р.АЗИМОВ.
110-сон**

**Давлат божхона
қўмитаси раиси
С.НОСИРОВ.
01-02/20-39-сон**

Тошкент ш., 2007 йил 29 декабрь.

***2008 йил 17 январдан кучга киради.**

**ЭНГ ҚУЛАЙ РЕЖИМ ЯРАТГАН ҲОЛДА САВДО-ИҚТИСОДИЙ ҲАМКОРЛИК ТЎҒРИСИДАГИ
БИТИМЛАР ИМЗОЛАНГАН МАМЛАКАТЛАР РЎЙХАТИГА
КИРИТИЛАЁТГАН ҚЎШИМЧАЛАР**

1. Рўйхатга алфавит тартибида Эрон киритилсин*.
2. Қуйидаги мазмундаги ҳавола билан тўлдирилсин:
* Фақат 2003 йил 17 июндаги Ўзбекистон Республикаси ҳукумати билан Эрон Ислом Республикаси ҳукумати ўртасида ўзаро савдо имтиёзлари тўғрисида ахдлашув меморандумига 2005 йил 4 январда Тошкент шаҳрида имзоланган Ижро баённомасига 2-иловада кўрсатилган товарларга.
3. Рўйхатга алфавит тартибида Сингапур киритилсин**.

ташқи ишлар вазири
В.НОРОВ.

4. Қуйидаги мазмундаги ҳавола билан тўлдирилсин:
** Фақат 2007 йил 25 январда Сингапур шаҳрида имзоланган Ўзбекистон Республикаси ҳукумати билан Сингапур Республикаси ҳукумати ўртасида иқтисодий ва гуманитар ҳамкорликнинг асосий йўналишлари тўғрисида битимга А иловада кўрсатилган товарларга.

5. Мазкур қўшимчалар Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги ва Марказий банки билан келишилган.

Марказий банк бошқаруви раиси
Ф.МУЛЛАЖОНОВ.

Тошкент ш., 2007 йил 29 декабрь.

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ:
ВАЗИРЛИКЛАР, ДАВЛАТ ҚЎМИТАЛАРИ ВА ИДОРАЛАРИНИНГ УМУМИЙ МАЖБУРИЙ ТУСДАГИ
НОРМАТИВ ҲУЖЖАТЛАРИНИ ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ЎТКАЗИШ ҲОЛАТИ ТЎҒРИСИДА
2008 ЙИЛ 2 ЯНВАРДАН 11 ЯНВАРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ**

I. ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ЎТКАЗИЛДИ:

1. «Молиявий ҳисоботлар ва солиқ ҳисоб-китобларини алмаштириладиган магнит (электрон, оптик) манбаларда ёки алоқанинг телекоммуникация каналлари воситасида тақдим этишнинг тартиби тўғрисидаги вақтинчалик низомни тасдиқлаш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасининг 2007 йил 18 декабрдаги 2007-65-сонли қарори.

2008 йил 3 январда 1756-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2008 йил 13 январдан кучга киради).

2. «Мажбурий сертификатлаштирилиши лозим бўлган товарлар (маҳсулотлар)ни Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб кириш ва унинг ҳудудидан олиб чиқиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага ўзгартишлар киритиш ҳақида» Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлиги, Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитасининг 2007 йил 29 декабрдаги 10-п, 01-02/16-40-сонли қарори.

2008 йил 7 январда 901-3-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2008 йил 17 январдан кучга киради).

3. «Энг қулай режим яратган ҳолда савдо-иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги битимлар имзоланган мамлакатлар рўйхатига қўшимчалар киритиш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги, Молия вазирлиги, Давлат божхона қўмитасининг 2007 йил 29 декабрдаги НН-01/10-6654, 110, 01-02/20-39-сонли қарори.

2008 йил 7 январда 426-5-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2008 йил 17 январдан кучга киради).

4. «Божхона қийматини тўғрилаш БҚТ-1 ва БҚТ-2 шакллари тўлдириш бўйича йўриқномага ўзгартиш ва қўшим-

чалар киритиш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитасининг 2007 йил 18 декабрдаги 01-02/19-1-сонли қарори.

2008 йил 8 январда 920-2-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2008 йил 18 январдан кучга киради).

5. «Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси томонидан қурилиш иншоотлари учун қурилиш, реконструкция, техник қайта қуруланиш, лойиҳа тайёрлаш, материаллар, конструкциялар ва жиҳозларни харид қилиш бўйича ҳужжатларини экспертизадан ўтказиш тартиби ҳақидаги низомни тасдиқлаш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг 2007 йил 27 ноябрдаги 9-сонли қарори.

2008 йил 9 январда 1757-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2008 йил 19 январдан кучга киради).

6. «Пахта етиштирувчи қишлоқ хўжалиги корхоналарига пахтани қайта ишлаш натижасида олинадиган чигитдан чиқадиган пахта шелухаси ва кунжарасидан уларга тегишли бўлган микдорни қайтариш тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирининг 2007 йил 30 декабрдаги 236-сонли буйруғи.

2008 йил 10 январда 1758-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2008 йил 20 январдан кучга киради).

7. «Бюджет муассасалари ва ташкилотлари ходимларини моддий рағбатлантиришнинг махсус жамғармаси тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг 2007 йил 20 декабрдаги 109-сонли буйруғи.

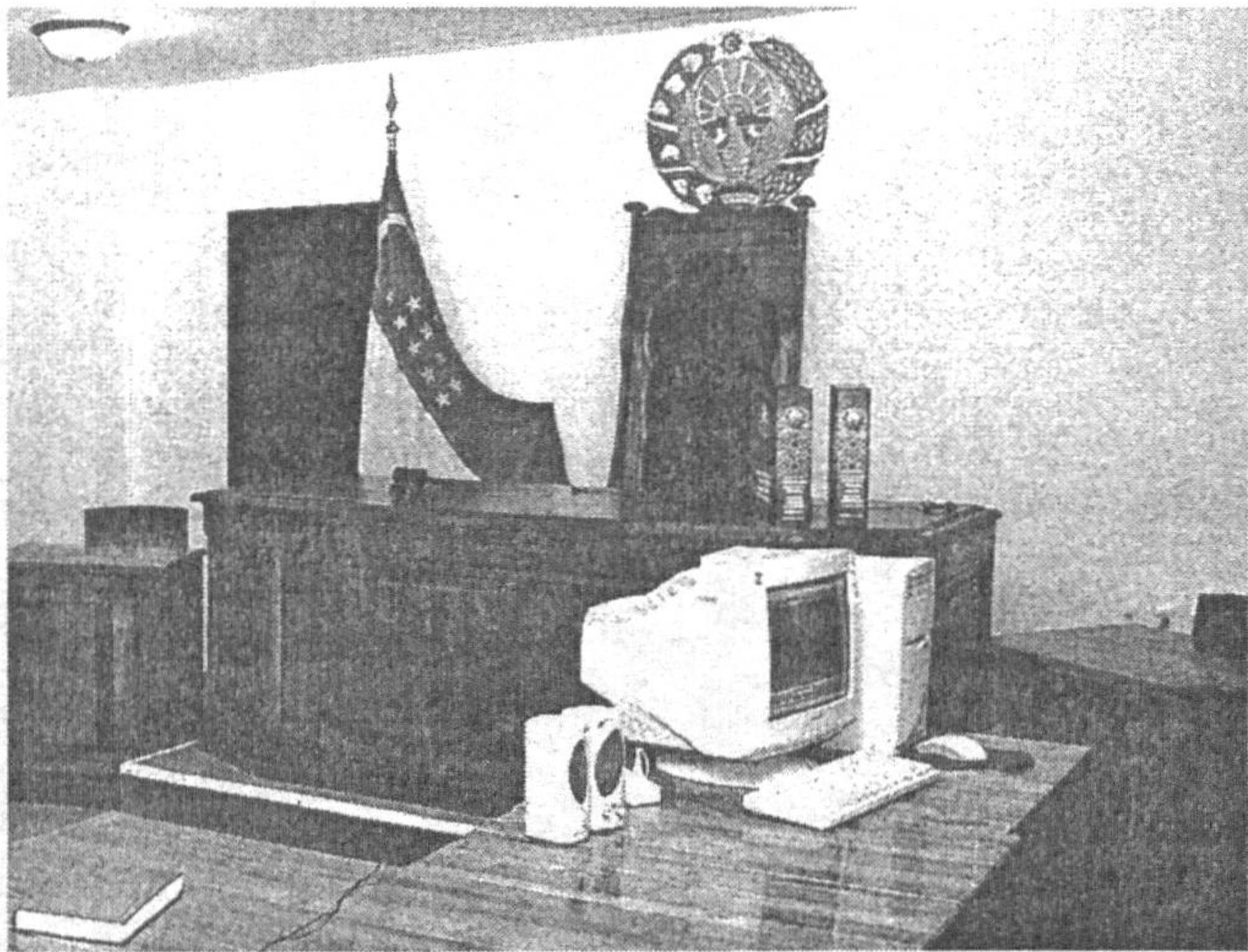
2008 йил 11 январда 177-4-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2008 йил 21 январдан кучга киради).

II. ДАВЛАТ РЕЕСТРИДАН ЧИҚАРИЛДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси томонидан қурилиш иншоотлари учун қурилиш, реконструкция, техник қайта қурулантириш, лойиҳа тайёрлаш, материаллар, конструкциялар ва жиҳозларни харид қилиш бўйича ҳужжатларини экспертизадан ўтказиш тартиби ҳақидаги низом ва 1, 2-сонли ўзгартиш ва қўшимчалар. Ўзбекистон Республикаси «Давархитектқурилиш» қўмитаси томонидан тасдиқланган (рўйхат рақами 1177, 02.10.2002 й., рўйхат рақами 1177-1, 09.08.2003 й., рўйхат рақами 1177-2, 16.02.2004 й.).

Мазкур ҳужжатлар амалдаги қонунчиликка ўзгартиришлар киритилиши ва/ёки янги норматив-ҳуқуқий ҳужжат қабул қилиниши муносабати билан давлат реестридан чиқарилди.

Маълумотлар Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг
Идоравий-меъёрий ҳужжатларни давлат рўйхатидан
ўтказиш бошқармаси томонидан тайёрланди.
Саволлар ва таклифлар учун телефонлар: 133-38-67, 132-00-28.

НИЗОНИНГ МОҲИЯТИ

Юридик шахс бошқа ташкилот билан фоизли қарз шартномасини тузди. Унинг шартларида назарда тутилишича, қарз суммасини қайтариш муддатини ўтказиб юборганлик учун қарз олувчи қарз берувчига ўз вақтида қайтарилмаган маблағлар суммасининг 20 фоизи миқдорида жарима тўлаши керак. Ташкилот шартнома билан белгиланган муддатларда қарзни қайтармаган, шу муносабат билан юридик шахс суд тартибида жарима тўлашни талаб қилган.

Хўжалик суди ишни кўриш чоғида ташкилотнинг барча контрагентлари билан низони кўриш пайтида мавжуд бўлган ўзаро муносабатларининг умумий ҳолатини ҳисобга олди ва баён қилинган ҳажмдаги қарз суммасини қайтариш муддатини ўтказиб юборганлик учун жарима тўлаш ташкилотнинг умумий қарзини (шу жумладан бошқа кредиторлардан қарзларни) унинг устав фонди миқдоридан ошадиган суммага кўпайтиришини кўрсатди. Шунга асосан ва Фуқаролик кодекси 326-моддасининг иккинчи қисмига амал қилиб, суд жарима суммасини баён қилинган миқдорнинг 40 фоизига камайтиришга қарор қилди.

Юқори инстанциялар қабул қилинган ҳал қилув қарорини қонуний ва асосли деб топдилар.

ҚАРЗ ЧИГАЛЛИКЛАРИ

ИШ БЎЙИЧА АСОСИЙ ХУЛОСА

Қарз олувчининг барча кредиторлари ва барча турдаги мажбуриятлар бўйича қарзининг устав фондидан ошиши алоҳида шартнома бўйича қарз суммасини қайтариш муддатини ўтказиб юборганлик учун жарима суммасини камайтириш учун асос ҳисобланади.

ВАЗИЯТНИ БАҲОЛАШ

Иқтисодий нуқтаи назардан олганда, даъвогарнинг талаблари, шубҳасиз, қонуний ва асослидир. Бироқ у амалдаги қонунчилик барча ҳолларда ҳам даъвони тўлиқ қондириш имконини баравермаслигини ҳисобга олмаган. Бир қатор вазиятларда қонун қарз суммасини қайтариш муддатини ўтказиб юборган қарздорнинг иқтисодий хавфсизлигини ҳам, у шартнома шартларини бузганлигига қарамай, ҳимоя қилади.

Фуқаролик кодексининг 326-моддасида назарда тутилишича, суд:

– агар тўланиши лозим бўлган неустойка кредиторнинг мажбуриятни бузиш оқибатларига номутаносиблиги кўриниб турса (*биринчи қисм*);

– бошқа (алоҳида) ҳолларда - қарздор ва кредиторнинг манфаатларини ҳисобга олиб (*иккинчи қисм*), неустойка миқдорини камайтириши мумкин.

Қонун ушбу «алоҳида ҳоллар»ни аниқлаштирмасдан, буни расман суднинг ихтиёрига қолдиради. Кўриб чиқилган низода хўжалик суди зиммасига шартномада назарда тутилган неустойкани тўлиқ тўлаш мажбуриятини юклаган ҳолда қарздорнинг молиявий-иқтисодий аҳволи жиддий равишда ёмонлашганлигини ана шундай ҳол деб топди, бунда жорий кредиторлик қарзи (шу жумладан бошқа шахслар билан шар-

тномалар бўйича қарз) унинг устав фонди миқдоридан ошади, бу эса охир-оқибатда унинг иқтисодий ночор бўлишига олиб келиши мумкин.

Бу ҳолатнинг алоҳидалигини баҳолашда хўжалик суди Олий хўжалик суди пленумининг «Хўжалик судлари томонидан Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг жавобгарлик тўғрисидаги қоидалари қўлланиши баъзи масалалари ҳақида» қарорининг (1999 йил 5 февраль, 77-сон) 4-бандига амал қилган, унга кўра Фуқаролик кодекси 326-моддасининг иккинчи қисмини қўллаётганда қуйидаги ҳолатни ҳисобга олиш зарур: агар неустойка (жарима, пеня) ҳатто асосий қарз суммасидан ошмаса, бироқ уни тўлаш қарздорнинг иқтисодий ночорлигига қадар гоётада ноҳуш оқибатларга олиб келиши мумкин бўлса, у камайтирилиши мумкин. Бунда неустойканинг энг кам миқдори Фуқаролик кодексининг 327-моддасида назарда тутилган бошқа шахсларнинг пул маблағларидан фойдаланганлик учун фоизлар миқдоридан кам бўлиши мумкин эмас.

Қарз пул маблағларини ўз вақтида қайтармаганлик учун жарима жазо чораси эканлигини ҳам ҳисобга олиш лозим. Унинг асосий вазифаси - қарздорни жазолаш ва келгусида интизомли бўлишга ўргатиш. Жарима на компенсация, на тиклаш чораси хусусиятига эга, айна вақтда зарарларни қоплаш усули ҳисобланмайди. Шу сабабли барча кредиторларнинг талабларини қондира олмаслик ҳолатини юзага келтира оладиган қарзнинг жуда юқори бўлган ҳажмига эга корхонага иқтисодий сиқувни жарима жазосининг ҳисобига кучайтиришни хўжалик суди асосиз деб топди.

Бундай вазиятларда амалдаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар билан белгиланган, қарзнинг қайтарилиши муддатини ўтказиб юборганлик учун жавобгарлик тўғрисидаги талабларни ҳам, қарз олувчининг

амалдаги молиявий-иқтисодий ҳолатини ҳам ҳисобга олиш мақсадга мувофиқдир.

Хўжалик процессуал кодекси 55-моддасининг биринчи қисмига мувофиқ «ишда иштирок этувчи ҳар бир шахс ўз талаб ва эътирозларига асос қилиб келтирилаётган ҳолатларни исботлаши керак». Субъектлар шуни назарда тутишлари лозимки, ФК 326-моддасининг иккинчи қисми бўйича неустойка миқдорини камайтиришни талаб қилганда қуйидагиларни исботлаш зарур:

– ҳақиқатда банкротлик бошланганлигини;

– жарима тўлаш бўйича мажбурият қўйилиши билан корхонанинг иқтисодий ночорлиги бошланганлиги ўртасида алоқа мавжудлигини, яъни: биринчи омил таъсирининг тўғридан-тўғри оқибати сифатида иккинчи ҳолатнинг юзага келишини. Агар жарима тўлаш тўғрисидаги талабларни қўйиш пайтида жарима суммасини жорий қарзга қўшиш қарз олувчининг кредиторлар барча талабларини қондира олмаслигига олиб келиши мумкин бўлган энг юқори миқдордан ошиб кетса, юқоридаги ҳолат юзага келиши мумкин.

Шуни ҳам таъкидлаш лозимки, қонун жаримани камайтириш чегараларини белгиланмай, буни хўжалик судининг ихтиёрига қолдиради. Шубҳасиз, суд мазкур масалани ҳал этаркан, қарз олувчининг иқтисодий ночорлиги эҳтимоли борлигини ҳам инобатга олади. Жарима юқорида кўрсатилган ҳолатнинг бошланиш хатари энг кам миқдорга келтириладиган даражага камайтирилади. Кўриб чиқилган низода суд жарима суммасини шундай кўрсаткичга қадар камайтирдики, у барча мажбуриятлар суммасида қарз олувчи устав фонднинг миқдоридан ошмайди.

Артём МОКШИН,

«Norma» МЧЖнинг

юридик мавзуларда

эксперт-таҳлилий материалларни

тайёрлаш бўлими бошлиғи.

Тушунтиришлар электрон маълумотнома тизими материаллари асосида тайёрланди

NORMA

Ахборот-ҳуқуқий тизими

КОРХОНА ЮРИСТИ

Тошкент ш.: (99871) 137-07-78, 137-45-29
 Гулистон ш.: (3672) 27-58-97
 Самарқанд ш.: (3662) 34-16-12
 Наманган ш.: (3692) 32-84-26
 Фарғона ш.: (3732) 26-78-80

Анджон ш.: (3742) 50-25-96
 Қарши ш.: (99875) 227-18-11

Сотиб олиш масалалари бўйича қуйидаги телефонлар орқали мурожаат қилинг:

ТАДБИРКОР – ДАВЛАТ ҲИМОЯСИДА

Юртимизда Президентимиз Ислоҳ Каримов раҳнамолигида амалга оширилаётган туб ислохотлар натижасида иқтисодиётимиз барқарор ривожланмоқда. Бунда кичик бизнес, фермерлик ва хусусий тадбиркорлик ривожини учун зарур имконият ва имтиёзлар яратилаётгани муҳим омил бўлаётир.

– Тадбиркорлик субъектларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга йўналтирилган кенг қўламли ислохотлар ўзининг юксак самараларини бермоқда, – дейди Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги тадбиркорлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бошқармаси бошлиғи Шокир Саидов ўзА мухбирига. – Зеро, мазкур тармоқда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар аҳоли эҳтиёжини қондирибгина қолмай, экспорт кўламининг кенгайишига ҳам хизмат қилмоқда.

Соҳанинг янада раванг топиши учун зарур шарт-шароит яратиш, тадбиркорларни ҳар томонлама ҳимоялашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Шунинг учун уларнинг давлат органларига бўлган ишончи тобора мустаҳкамланмоқда. Адлия идораларига улар томонидан қилинаётган мурожаатлар салмоғи тобора ошаётгани бунинг тасдиғидир. 2007 йилда тўрт мингга яқин ариза ва шикоят бўйича олиб борилган қонуний чора-тадбирлар туфайли

фуқароларнинг бузилган ҳуқуқлари тўлиқ тикланди. Уларнинг аксари ятини тадбиркорлар ташкил этди.

Таҳлиллар тадбиркорларга ер ажратишда, лицензия ва бошқа рухсатномалар беришда, рўйхатдан ўтказишда қонунбузилиш ҳолатлари нисбатан кўпроқ учраётганини кўрсатди. Бундай ҳолатлар Тошкент шаҳри, Хоразм, Фарғона, Бухоро ва Жиззах вилоятларида кўпроқ учрайди.

Фарғона вилояти Ўзбекистон тумани иқтисодиёт бўлими томонидан «Гренада – омад юлдузи», «Golden Star» ва «Сулаймон А» корхоналарига улгуржи савдо билан шуғулланиш учун лицензиялар беришда улардан корхона низомлари ортиқча талаб қилиб олинган. Бундан ташқари, «Филадел» масъулияти чекланган жамиятининг мурожаати жавобсиз қолган. Ушбу ҳолат юзасидан адлия органи томонидан расмийлаштирилган маъмурий баённомага асосан суд туман иқтисодиёт бўлими ходими А.Кенжаевни маъмурий жавобгарликка тортиш ҳақида қарор чиқар-

ди.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари ҳисоб-рақами очиш, кредит олишда ҳам баъзи муаммоларга дуч келмоқда. Масалан, акциядорлик-тижорат «Ҳамкор-банк»нинг Тошкент филиали томонидан хусусий тадбиркор Н.Шариповга ҳисобрақами очишда ундан улгуржи савдога оид лицензия нусхаси ортиқча талаб қилиб олинган. Ушбу ҳолат юзасидан Тошкент шаҳар адлия бошқармаси томонидан киритилган даъво аризасига асосан фуқаролик ишлари бўйича Учтепа туманлараро судининг қарори билан тадбиркор Н.Шариповга етказилган 50 минг сўм маънавий зарар банк бошқарувчиси У.Худойбердиев ва бош ҳисобчи Б.Хусановдан ундирилди.

Давлатимиз раҳбарининг 2005 йил 14 июндаги «Тадбиркорлик субъектларини ҳуқуқий ҳимоя қилиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони ижросини таъминлаш жараёнида тадбиркорларга нисбатан ноқонуний таъсир чоралари қўлланилишининг олди олинмоқда. Бу борада назорат қилувчи идораларнинг тадбиркорлик субъектларига ҳуқуқий таъсир чораларини қўллашни сўраб судларга

киритган даъво аризаларининг асослигини ўрганиш амалиёти жорий этилди. Бу эса ўз самарасини кўрсатмоқда, чунки ушбу жараёнда кўпчилик даъволарнинг асоссизлиги маълум бўлаётир.

Президентимизнинг 2005 йил 5 октябрдаги «Тадбиркорлик субъектларини текширишни янада қисқартириш ва унинг тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони тадбиркорлик субъектларида ўтказилаётган текширишлар сони кескин қисқариши учун пухта замин яратди. «Текширишларни рўйхатга олиш китоби»нинг жорий қилингани ҳам бу борада учраётган айрим қонунбузарликларнинг олдини олишга хизмат қилмоқда.

Баъзи ҳолларда назорат қилувчи идоралар томонидан китобни тўлдириш қоидаларига тўлиқ риоя қилинмаётганини айтиб ўтиш жоиз. Мониторингда маълум бўлишича, Тошкент вилояти Бекобод туман давлат санитария-эпидемиология назорати маркази ходими Б.Рисбоев «Сойибназар ота» фермер хўжалигида «Текширишларни рўйхатга олиш китоби»ни тегишли тартибда тўлдирмасдан текшириш ўтказган. Ушбу ҳолат юзасидан адлия органи томо-

нидан расмийлаштирилган маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги баённома жиноят ишлари бўйича Бекобод туман судида кўриб чиқилди. Ҳуқуқбузарга энг кам ойлик иш ҳақининг уч баравари миқдорида жарима жазоси белгиланди.

Тадбиркорлар, фуқаролар ва хорижий инвесторларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, шу жумладан шартномавий муносабатларни тартибга солиш мақсадида адлия органлари томонидан 2007 йилда тегишли идораларга қўллаб-қувватлар киритилди. Таъсир чоралари натижасида беш мингдан зиёд мансабдор шахс интизомий жавобгарликка тортилди. 405 нафари эгаллаб турган лавозимдан озод этилди. Давлат бошқарув идораларининг қатор ноқонуний қарорлари бекор қилинди ёки ижроси тўхтатилди.

Адлия идораларининг таклифига асосан 792 нафар мансабдор шахс маъмурий жавобгарликка тортилди. Шунингдек, қонунбузилиш ҳолатларини содир қилган мансабдор шахсларни жиноий жавобгарликка тортиш юзасидан киритилган таклифлар асосида 68 нафар мансабдор шахсга нисбатан жиноят иши қўзғатилди.

ЎЗА.

ҲИСОБ ПОРТУГАЛЧАСИГА ЮРИТИЛАРКАН

Португалиянинг бухгалтерия ҳисоби тузилиш жиҳатидан бизниқига ўхшаброқ кетади. Қолаверса, португалларнинг ўзлари ҳам характер борасида ўзбекистонликларни эслатади. Яхши еб-ичишни ёқтиришади, футбол уларнинг жону тани. Солиқ тўлашни хуш кўрмайдиганлар учраб туриши жиҳатидан ҳам ўхшашилик бор.

Тўланмаган солиқ – Гардандаги қарз

Солиқ тўлашдан бўйин товлаш Португалия маъмурларини ҳамиша ташвишга солиб келган ва ҳозир ҳам шундай. Маҳаллий судлар давлатнинг солиқ ундириш ҳуқуқига нисбатан фуқаролардан тушган давволар билан тўлиб кетган. Бу борадаги қарзнинг умумий суммаси 5 миллиард еврога боради. Иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт ташкилоти тадқиқотларига қараганда, Португалия иқтисодиётида амалга оширилаётган жами операцияларнинг 30 фоизга қадари ҳужжатлаштирилмайди ва шу сабабли улардан солиқ олинмай ёқтади. Йирик бизнес ахли қатори автомобилларни таъмирлаш устaxonалари, қаҳвахона ва ресторанларнинг ҳамда бошқа майда хусусий корхоналарнинг эгалари ҳам миҳозлар билан ҳисоб-китоб қилишда имкон қадар чеклардан фойдаланмасликка ҳаракат қиладилар. Натижада миллиард-миллиард евро миқдоридаги даромадлар ҳисобга олинмай қолаверади.

Мамлакатни идора этувчи органлар йиғимларни кўпайтириш учун солиқ имтиёзлари доирасини кенгайтиришни, фойда солиғи бўйича тўловларни беш фоизга қадар камайтиришга имкон яратиб беришни таклиф этдилар. Дарвоқе, бу тахлит имтиёзлар асосан майда корхоналарга татбиқ этилади. Йирик компанияларга нисбатан, аксинча, янада қаттиққўлликка асосланган тартибот жорий этилмоқда. Бунга кўра солиқчилар сафида молиявий фирибгарликка қарши кураш бўйича нуфузли гуруҳ тузиш назарда тутилмоқда. Банк сири тўғрисидаги қонунга ўзгартишлар киритиш орқали ҳисобварақ эгалари тўғрисида маълумотлар олиш имконияти ҳам таъмин этилади. Маъмурлар пулдор солиқ тўловчиларнинг солиқ борасидаги муносабатларини текширишлар даврийлигини қисқартиришни мўлжалламоқдалар. Шуниси ҳам борки, бундай ишларда далиллар тақдим этиш солиқ инспекторлари зиммасидан солиқ тўловчилар зиммасига ўтказилаётди.

Бунчалик қатъий чоралар кўрилатганилиги боиси шундаки, Европа Иттифоқи бюджет тақчиллиги бўйича лимит белгилаб қўйган. Агар Португалия ҳукумати тавсия этилаётган даражани таъминламаса, Европа Иттифоқи мамлакатга нисбатан санкция қўллаши лозим.

Португалия социалистик ҳукумати Брюсселнинг тазйиқи остида ижтимоий эҳтиёжларга доир давлат ҳа-

ражатларини бир неча марта қисқартирди ва солиқларни оширди. Натижада мамлакатда ҳукумат олиб бораётган сиёсатдан норозилик ортиб бормоқда, иш ташлашлар, норозилик ҳаракатлари содир бўлмоқда. Икки йилча муқаддам Португалиянинг ярим миллиондан ортиқ давлат хизматчилари иш ҳақи қисқартирилиб, қўшилган қиймат солиғи 19 фоиздан 21 фоизга қадар оширилганлигига норозилик билдириб, ялпи иш ташлаш ўтказдилар. Ўшанда бухгалтерлар ҳам ўз манфаатларини қатъият билан ҳимоя қилиб чиқдилар. Негаки, чоғроқ корхоналарда ишлаётган бухгалтерлар бунчалик оғир юкни кўтаридиган даражада пул топмаптилар, ахир!

Европа Иттифоқи билан Кўнгилсизликлар

Яқинда Европа Иттифоқи Португалиядан солиқ тўғрисидаги қонун ҳужжатларининг кўчмас мулкни сотишдан тушган даромад солиғига доир қисмини қайта кўриб чиқишни талаб қилди (бу солиқ бўйича энг юқори ставка 6 фоиз, энг паст ставка эса 0 фоиз деб белгиланган бўлиб, ҳаммаси битим суммасига боғлиқ). Солиқ тўғрисидаги қонун ҳужжатларининг ана шу қоидалари одамларнинг бир жойдан бошқа жойга кўчиш эркинлиги ҳуқуқини бузаётганлиги таъкидланди. Португалияда амал қилаётган қоидаларга кўра кўчмас мулкни сотишда уй эгаси, агар у тушган пулга мамлакат ҳудудида бошқа мулк сотиб оладиган бўлса, даромад солиғидан озод этилади. Борди-ю уй эгаси кўчмас мулкни Португалияда сотгач, Европа Иттифоқи таркибига кирувчи бошқа мамлакатда янги уй-жой сотиб оладиган бўлса, қонуннинг юқорида айтилган нормаси амал қилмайди. Европа Иттифоқи вакиллари мазкур қонун мамлакатда вақтинча яшаётган кишилар учун, шунингдек чет элларга узоқ муддатга жўнаб кетаётган португаллар учун салбий оқибатлар келтириб чиқаради, деб ҳисобламоқдалар. Мабодро Португалия Европа Иттифоқининг ана шу талабига тез кунлар ичида керакли даражада эътибор қилмаса, кўчмас мулкни сотиш чоғида даромад солиғи тўлаш шартларини ўзгартириш тўғрисидаги иш Европа судига оширилади.

Португалиянинг Европа суди билан муносабати жилла яхши эмас. Мазкур суд ўтган йили Португалияга тегишли Азор оролларидаги мавжуд солиқ имтиёзларини қонунга хилоф деб топди. Суднинг қарорида айтилишича,

Португалия ҳукумати Азор оролларидаги солиқ имтиёзлари солиқ тизими самарали фаолият олиб бориши учун зарур эканлигини исботлаб бера олмаган.

ОФШОР АРХИПЕЛАГИ

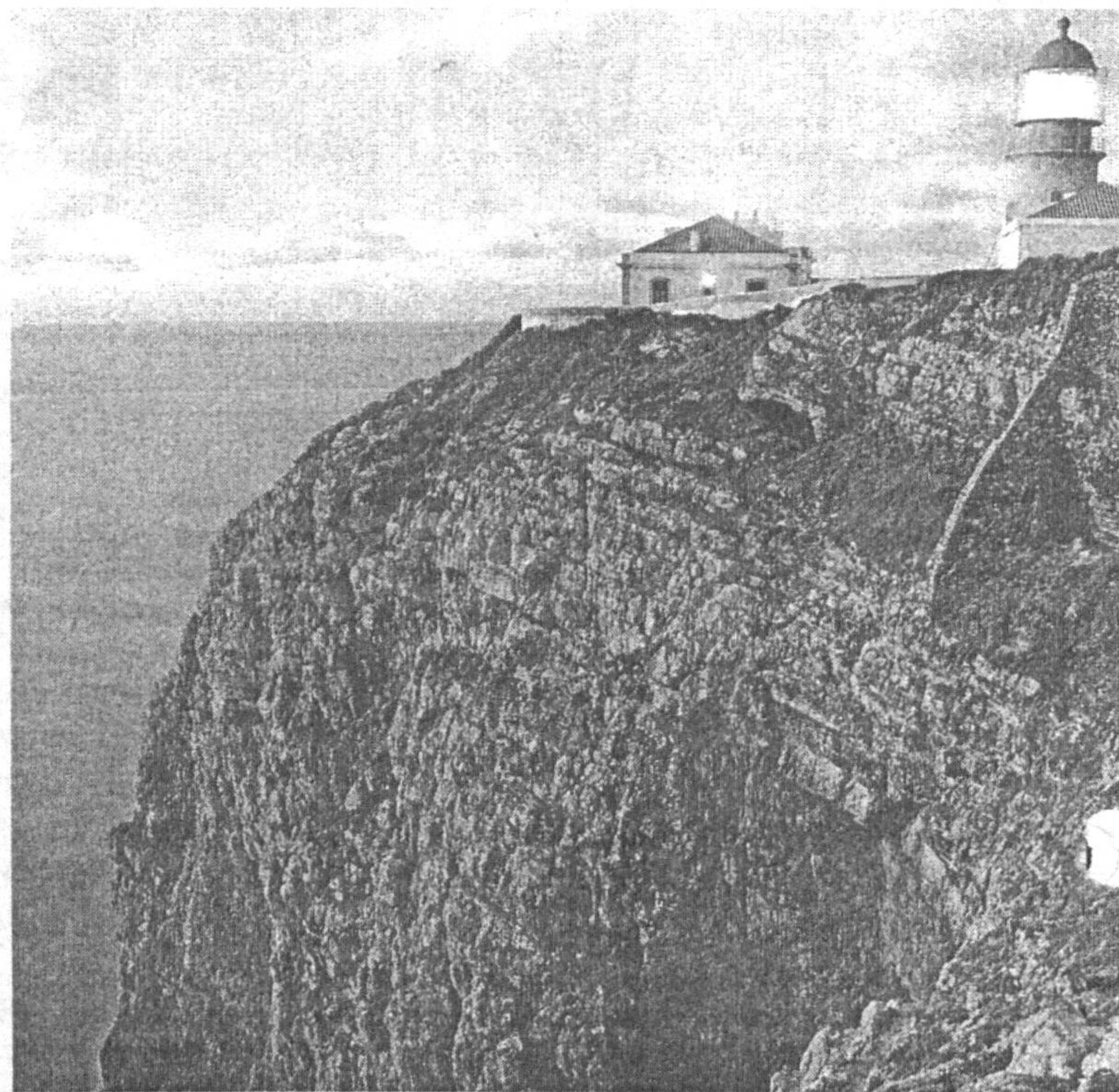
Европа суди чиқарган қарордан кейин Португалия ихтиёрида биттагина офшор – Мадейра архипелаги қолди, холос. Бу ерни солиқ бора-сида катта-катта сармоя айланадиган, зўр жой деб бўлмайди. Молиявий марказ Европа ҳамжамиятининг тўла розилиги билан ташкил этилган бўлиб, солиқ имтиёзлари офшор зоналарга кўп нисбат бериладиган ҳар хил айблов ва салбий баҳолар батамом истисно этиладиган тарзда ишлаб чиқилган. Бошқа шунга ўхшаш жойлардан фарқли равишда бу ерда назорат ва текширув жуда кучли. Мадейра ҳукумати Португалияга қарам эмас, аммо қонунларнинг аксарияти, шу жумладан солиқ тўғрисидаги қонун ҳужжатлари португал тилида ёзилган. Қўшилган қиймат солиғи ставкаси Мадейрада 12 фоиз, Португалиянинг ўзида эса 17 фоиздир. Бундан ташқари Европа Иттифоқи пулларнинг «ҳалоллаб олиниши»га қарши қабул қилган барча қонунлар туркуми Мадейрада амал қилади ва бу ҳол ўлкани жинсий йўналишга мойил фаолиятдан халос этади.

Корпорациявий даромад солиғининг стандарт ставкалари бу ерда 36 фоизни ташкил этади. Лекин архипелагда иш олиб бораётган компаниялар анчагина маъқул солиқ тартиботидан фойдаланмоқдалар. Чунанчи, улар 2011 йилга қадар корпорациявий фойда солиғи, сармоя ўсиши солиғи, инвестициялардан келадиган даромад солиғи, ҳада ва мерос солиқлари ҳамда бошқа кўпгина йиғим ва тўловлар тўлашдан озод этиб қўйилган. Маблағи бор истаган одам ҳозир Мадейрада офшор компаниясига эга бўлиши мумкин. Бундай компанияни ташкил этиш билан боғлиқ барча ташвишларни ўз зиммасига оладиган юридик компаниялар хизмати бирийўла тўланадиган 5-6 минг доллару ҳар йили тўлаб бориладиган 2-4 минг долларга тушади, холос. Бундан ташқари масъулияти чекланган хусусий компанияга ёки акциядорлик компаниясига эга бўлмоқчи эканлигиниғизга қараб минимал устав капиталига улуш сифатида киритиш учун 5 мингдан 50 мингга қадар евро керак бўлади.

БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИНING БОШҚАРИЛИШИ

Португалияда давлат бухгалтерия ҳисобини бухгалтерия ҳисоби бўйича кўмита, яъни Comissao de Normalizacao Contabilistica (CNC) орқали тартибга солиб боради. CNC стандартлар, низомилар ва техникавий йўл-йўриқлар чиқаради, бухгалтерия ҳисобининг айрим масалалари бўйича расмий баҳолар беради. Стандартлар ва низомилар хусусий ҳамда давлат савдо-саноат корхоналари ва бошқа ташкилотлар учун мажбурийдир. Банклар, суғурта компаниялари ва давлат муассасалари бундан мустасно.

Португалия бухгалтерия ҳисобининг амал қилиб турган тизимида оборотдан ташқари активлар таннар-

хи бўйича ҳисобга олинади, унга асосий воситаларни харид қилиш ва уларга хизмат кўрсатиш билан боғлиқ молиявий харажатлар киритилиши мумкин. Оборотдан ташқари активларга тобе компанияларга киритилган инвестициялар, бир йилдан ортиқроқ муддатга сотиб олинган қимматли қоғозлар, шунингдек ер ва кўчмас мулк киради. Ана шу активларнинг қийматини ҳисобдан чиқариш ва ўчириш секин-аста, уларнинг бутун хизмат муддати мобайнида амалга оширилади.

Активларни номинал ва муқим таннархи бўйича эскудо билан ифодалаган тарзда баҳолаш бухгалтерия ҳисобининг қизиқ хусусиятларидан бири ҳисобланади ҳамда ў вақти-вақти билан қайта баҳолаш имконини беради. Солиқ тўғрисидаги қонун ҳужжатлари бу ишни Молия вазирлиги томонидан расмий эълон қилинадиган истеъмол баҳолари индекслари асосида амалга оширишни тақозо этади. Қайта баҳолашнинг ана шундай, қаттиқ тарзда белгиланган шароитларида ҳам қўшимча амортизация ажратмаларининг фақат 60 фоизи солиқ солинадиган фойдадан чегирма қилинади. Португалия қонун ҳужжатларига кўра захиралар харид баҳоси бўйича ёки уларни ишлаб чиқаришга кетган харажатлар асосида баҳоланади. Унинг миқдори бозор баҳосидан ошиб кетадиган ҳоллар бундан мустаснодир. Бозор баҳоси деганда активларнинг ўрнини босадиган нарсаларнинг қиймати тушунилади. Ёрданчи ва қўшимча ишлаб чиқариш маҳсулотлари уларни реализация қилиш мумкин бўлган баҳо асосида ҳисобга олинади.

Португалия қонун ҳужжатлари айланма маблағларни уч хил – ўрта-миёна, стандарт ва махсус (бозор) баҳо асосида баҳолаш усулларида фойдаланишга рухсат этади.

ҲАММАСИ ҲАМ МУХИМ

Португалияда бухгалтернинг иш ҳақи ўрта ҳисобда 1,5 минг евро. Солиқ инспектори меҳнатини ҳам давлат қарийб шу суммада тақдирлайди. Катта корхонанинг молиявий директори нари-бериси билан 5 минг евро олади. Бухгалтер биттагина компанияда ишлаш билан чекланиб қолишни истамаса, бир неча фирманинг бухгалтерия ҳисобини олиб бориши мумкин. Бундай иш учун йил чораги бўйича ҳақ тўлайдилар. Бир ташкилот йилнинг бир чораги учун 300 евро ажратади.

Португалияда бухгалтерлар ҳам, солиқ инспекторлари ҳам соат 9 дан 19 гача ишлайдилар. Барча идораларда тушлик кундуз соат бирда бошланиб, учдан ошганда тугайди. Испанияда бўлгани каби Португалияда ҳам тушлик дам олишни ўрнига қўядилар. Умуман, португаллар дам олишни яхши кўрадилар. Дастурхонни ноз-неъмат ва мусалласлар билан

тўлдириб ташлайдилар, ора-чора қўшиқлар ҳам янграб қолади. Тўйиб овқатланиш оқибатида семириб кетишдан улар қўқмайдилар. Негаки, егуликлари асосан денгиз маҳсулотларидан иборат бўлади, фақат зайтун ёғи ишлатадилар. Португалияни жаҳонга танитган портвейнни эътиборга олмаганда, уларнинг бакалява деб аталадиган миллий таоми ҳам жуда машҳур. Бу таом тузлаб қоқланган треска балиғи асосида тайёрланади. Балиқнинг ўзини ҳам ейиш мумкин.

Дастурхон атрофида қадах ёрдамида қизийдиган суҳбатларда асосий мавзу сиёсат ҳам, не баҳоси ҳам эмас, балки футболдир. Футболни эркаклар ҳам, аёллар ҳам бирдек ёқтирадилар. Ҳатто Молия вазирлигида ишлайдиганлар ҳам ашаддий футбол ишқибози. Луиш Фигу, Руем Кошта, Фернандо Коута ва Португалия терма командасининг бошқа машҳур ўйинчилари 2004 йилги Европа чемпионатида олган барча даромадлари юзасидан даромад солиғи тўлашдан озод қилинганлиги боиси ҳам шу.

СОЛИҚЛАР ИНТЕРНЕТ ОРҚАЛИ ТўЛанади

Португалия солиқчилари бухгалтерлар билан шахсий мулоқотда бўлишни имкон қадар чеклашга ҳаракат қилмоқдалар. Бу йил электрон солиқ декларациялари йиллик даромади 10 000 евродан ошадиган компаниялар учун мажбурий деб белгиланди. Бошқа тоифадаги солиқ тўловчилар учун электрон хизматдан фойдаланиш ҳозирча ихтиёрийлигича турибди. Электрон хизматлар бу орада анчагина соддалаштирилди. Масалан, декларациянинг бир қисмини электрон тизимнинг ўзи унга солиқ тўловчи киргани ҳамони тўлдириб беради.

Португалия солиқ маъмурлари декларация олинганлигини ва солиқлар узил-кесил ҳисоб-китоб қилинганлигини электрон тарзда тасдиқлаш таомилини ҳам жорий этдиларки, бу нарсa маъмурий харажатларнинг анчагина тежалишига олиб келади. Бухгалтерлар йиллик молия ҳисобидан ташқари йилнинг ҳар чораги бўйича ҳисобот топширишлари керак. Ана шу ҳисоботлардаги маълумотлар асосида солиқ инспекторлари кимларни текшириш керак эканлигини ҳал этадилар. Текширувлар компания қанчалик тўғри ишлаётганлигига қараб бир йилда бир марта ёки уч йилда бир марта ўтказилади. Текширув асносида бирон-бир қоидабузарлик аниқлангудек бўлса, бухгалтер ўзининг ҳақ эканлигини судга мурожаат этмасданоқ исботлаб бериш имкониятига эга. Борди-ю солиқ тўловчи уни исботлаб бера олмаса, қўшимча равишда солиқ тўлаши ёки судга мурожаат этиши керак.

Хорижий матбуот
саҳифаларидан.

Бизнес Панорама

«Норма маслаҳатчи» 2-3 (131-132)-сон

2008 йил 18 январь

ЭЪЛОНЛАР

КЎКАЛАМЗОРЛАШТИРИШ

Кўчатхона пул ўтказиш йўли билан манзарали, игнабаргли, япроқли дарахт ва буталар - қарағайлар, арчалар, қора арча, туя дарахтлари, юккалар, каштанлар, толлар, шамшод, бересклет, хинд сирени, Сурия атиргулини сотади.

Офис ва қишки боғ учун пальмалар: хурмо, трахикарпус, вашигтония.

Мева берувчи апельсин, мандарин, лимон дарахтлари.

Кўкаламзорлаштириш, ландшафт дизайни.

100187, Тошкент ш., Мирзо Улуғбек тумани, Қурбонов кўч., 91.

Автобуслар 16, 89, "Автоўлмех-база" бекати. Мўлжал - маҳит.

Тел. 266-88-68.

Уяли тел.: 317-33-45, 387-16-57.

КЎЧМАС МУЛК

Офис учун хоналар ижарага берилади.

Тел.: 191-77-25, 191-26-04.

ХИЗМАТЛАР

ЛОЙИХАЛАР. СМЕТАЛАР. ДИЗАЙН.

Тел.: 133-95-25, 186-46-43.

Тирноқ ўстириш - 10 500 сўмдан башлаб. Ўргатиш. Тел. 104-25-32.

Тикувчилик, тўқувчилик, бисер тиқиш, бисер қадаш, гул тиқиш, макрамени ўргатамиш.

Тел. 445-75-78.

ИШ

Сертификатланган аудитор, "1С-Бухгалтерия" дастурчиси, тажрибали бухгалтер яхши ҳақ тўланадиган иш қидирмоқда. Аудит. "1С-Бухгалтерия"ни ўрнатиш ва сошлаш. Татбиқ этиш, ўқитиш. Ҳисобни тиклаш. Исталган муаммоларни ҳал қилиш. Минтақаларга чиқиш.

Тел. (+998 90) 176-01-53, (+998 97) 158-01-53.

БУХГАЛТЕРИЯ

Ихтисослаштирилган фирма мақбул нархларда куйдаги бухгалтерия хизматларини кўрсатади: бухгалтерия ҳисобини юритиш, тиклаш, кузатув, ҳисоботлар тузиш, корхоналарни тугатиш. Малакали, тезкор ва сифатли.

Тўлов исталган шаклда. Тел. 268-42-11.

"Бератор-Гроссбук" - бухгалтерлар учун янги маълумотнома тизими. "Академпредс". Тел. 142-05-42.

ЮРИДИК ХИЗМАТЛАР

Хурматли тадбиркорлар! Хўжалик, жиноят судида низоли ишингиз борми? Сизга дебиторлик қарзини тўлашмаяптими? Сизга мақбул юридик хизмат ёки шартномалар бўйича алоҳида юридик хулосалар керакми? Сизни текширишга келишимми? "ASR ADVOKATI" адвокатлик фирмаси.

Тел.: 100-47-33, 330-45-71, 242-48-33 (мўлжал - "Тинчлик" метро бекати). Ишончли.

"ART-FLEX" МЧЖ ҲАММАСИ ОФИС УЧУН

- КЕНГ АССОРТИМЕНТДАГИ ЁЗУВ-ЧИЗУВ КУРОЛЛАРИ ВА МАКТАБ АНЖОМЛАРИ
- ТУРЛИ ОФИС ҚОҒОЗЛАРИ, БЛОКНОТЛАР
- ТЕЗТИККИЧЛАР, ЖУРНАЛЛАР ВА БОШҚ.
- ТЕЛЕФОН АППАРАТЛАРИ, СОАТЛАР, СТОЛ ЛАМПАЛАРИ
- ЭЛЕКТР ХЎЖАЛИК ТОВАРЛАРИ ВА БОШҚ.

Тел.: 144-0493, 144-3792, 267-9753, 68-7597

• Бланкалар
• Бандероллар
• Тезтиккичлар
• Бухгалтерия ва ёзув-чизув дафтарлари

АГЕНТ ВА ДИЛЕРЛАР ҲАМКОРЛИККА ТАКЛИФ ҚИЛИНАДИ

Тел./факс: 150-0090, 150-0091 Уяли: 187-9797

БИРИНЧИ ҚЎЛДАН СОТИБ ОЛИНГ!

"TASHROSTRANS" МЧЖ ҚҚнинг расмий дилери

"SOLDIS SERVIS" МЧЖ

куйдаги шаҳарлардаги омборлардан нақд пулсиз ҳисоб-китоб бўйича:

Тошкент ш. (998-71) 173-37-64
(998-97) 156-54-95
Урганч ш. (362) 226-25-61
Бухоро ш. - (365) 225-09-32
Қарши ш. - (375) 221-17-25
227-18-96

барча турдаги темир йўл вагонлари, цистерналар, хопперлар ва контейнерлар, автофургонлар, омборхоналар ва алоҳида муҳим объектлар эшикларини ёпиш учун универсал қурилма сифатида фойдаланиладиган

"HUMO-1"

ёпиш-пломбалаш қурилмаларини сотади

Товар сертификатланган

E-mail: soldis1@mail.ru

РЕКЛАМА

144-02-01
144-02-40

SANAY Co.Ltd

"SANAY" ҚҚ Хитой ва Италияда ишлаб чиқарилган юқори сифатли

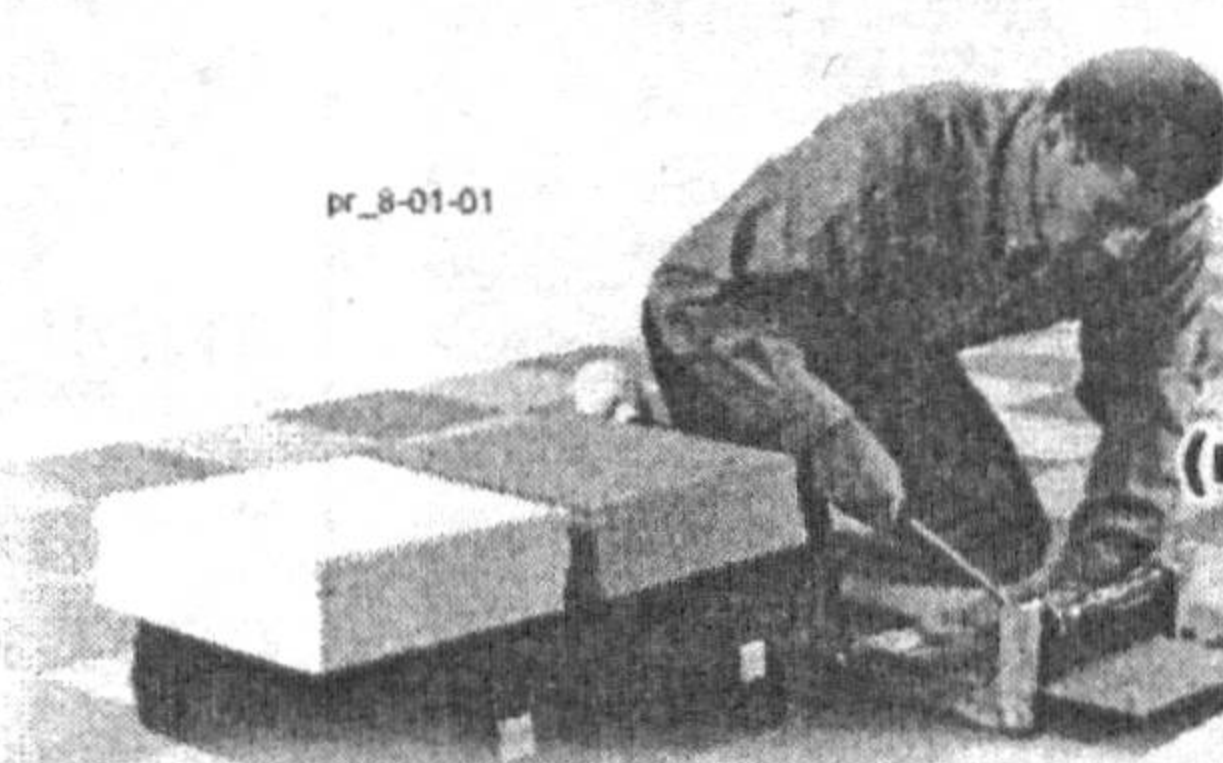
КАФЕЛЬ

сотади, ўлчами 60x60, 45x45, 40x40

Буюртма бўйича Хитойдан ҳар қандай ускунани етказиб берамиз

Тошкентдаги омбордан сотилади

Тўлов исталган шаклда

Товар сертификатланган
Хизматлар лицензияланган

Тошкент ш., Ҳамза тумани, Султонали Машҳадий кўч., 210 (мўлжал, шампан винолари заводи). Тел.: 169-44-66, факс 169-44-33, Уяли +99893 375-56-58. E-mail: sanay_uz@yahoo.com

"Sanar Motors" МЧЖ KIA Motors нинг Ўзбекистондаги расмий дилери

Optima 30 990 \$ дан

Carens 30 990 \$ дан

KIA KIA MOTORS The Power to Surprise

Cerato 23 990 \$ дан

Sportage 32 990 \$ дан

Автосалон: Тошкент ш., Ҳ.Абдуллаев кўч., 54А, "Буюк ипак йўли" метро бекати. Тел.: 323 2566, 140 0061/62, 175 6975. www.kiamotors.com

РАСМИЙ ДИЛЕР

"УЛЬЯНОВСКИЙ АВТОМОБИЛЬ ЗАВОДА" ОАЖ
"VOSTOK RUS AVTO" МЧЖ ХИИК

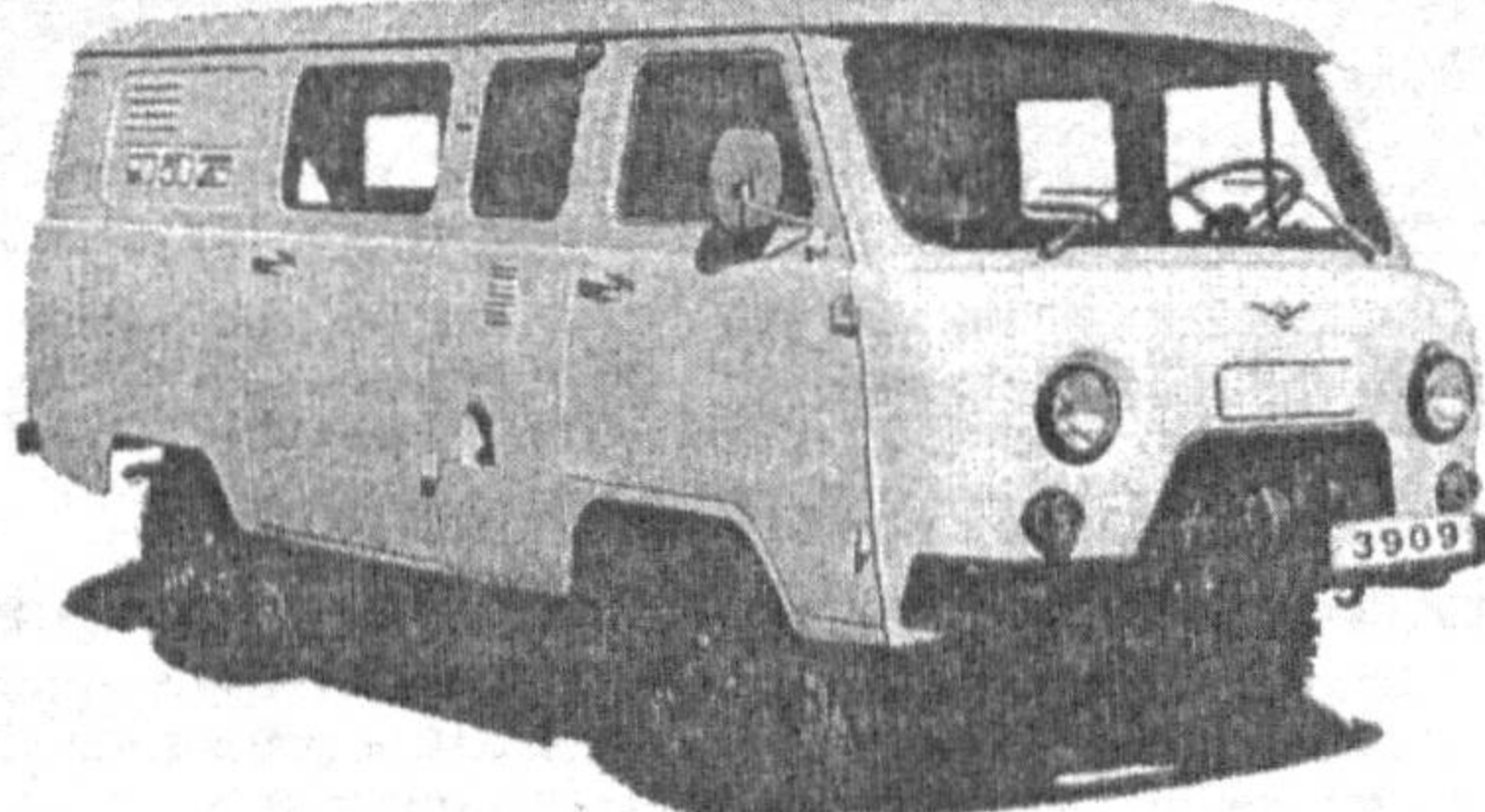
Тошкентдаги омбордан УАЗ русумидаги барча автомобиллар ва ишлаб чиқарувчидан эҳтиёт қисмларни сотади

UAZ Patriot Classic, UAZ Patriot Comfort, UAZ Patriot Limited

UAZ Hunter

Комбинацияланган УАЗ-3909 фермер
Яхлит металл фургон УАЗ-3741
Махсус юк ва йўловчи ташувчи УАЗ-39625
Микроавтобус УАЗ-2206
Санитар автомобили УАЗ-3962

Комбинацияланган УАЗ-3909 фермер

Бортли УАЗ-3303

Тел./факс: 149-33-69, 149-04-29. Манзил: Тошкент ш., Х.Дўстлиги кўч., 27.

E-mail: vostokrusavto@bk.ru

Кўчмас мулк бўйича юрист маслаҳатлари. Кадастр. Тел. 448-74-69.

"ADVOKAT-ELITE". Корхоналар, ваколатхоналар, доимий муассасаларни рўйхатдан ўтказиш, қайта рўйхатдан ўтказиш, тугатиш ва уларга юридик хизмат кўрсатиш. Тел.: 281-52-39, 448-74-69.

Компаниялар ва хорижий ваколатхоналарга тўлиқ юридик хизмат кўрсатиш. Тел. 142-82-25.

Full legal advising of companies and representative offices. Тел. 142-82-25.

Дебиторлик қарзини ундириш. Корхоналарга юридик хизмат кўрсатиш. Адвокат - Шуман Нелля Сергеевна. Тел.: 242-33-52, 176-20-99.

ТАРЖИМАЛАР

Мақола, ҳужжатларни рус тилидан ўзбекчага ва ўзбекчадан русчага таржима қиламиз. Тел. 715-17-19.

СОТИЛАДИ

Бульварьер болалари сотилади. Тел. 255-85-38.

*Хизматлар лицензияланган.

Дизайндан тайёр клишегача тайёрлаш
бизнинг ишмиз!

Паст нархлар, юқори сифат!

- Флексограф босма учун полимер қолиплар (босма клише) тайёрлаш
- Фотопленкаларни чиқариш
- Дизайн ишлаб чиқиш
- Флексограф босма учун файлга босмагача ишлов бериш

хизматлар лицензияланган

E-mail: cmyk@arhat-group.com
www.arhat-group.com

Тел./факс: (99871)
144 07 04, 144 84 83,
142 70 50, 142 79 13.

Бўлғуси тақдимот маросимлари,
кўргазмалар,
матбуот анжуманлари ҳақидаги
матбуот-релизларни,
хабарнома-таклифномаларни
«СБХ» тахририятига 144-44-45
телефон-факси орқали
жўнатишингиз мумкин.

KINEK
Хизматлар лицензияланган

МОЛ-МУЛКНИ БАҲОЛАШ

БИЗНЕС-РЕЖА ВА ТИАларни ИШЛАБ ЧИҚИШ

Тел. 132-00-24, 175-74-62
E-mail: info@kinek.uz, web: kinek.uz

Хизматлар лицензияланган

«ELIF HISOB» МЧЖ
БАҲОЛАШ КОМПАНИЯСИ

- БАРЧА ТУРДАГИ АСОСИЙ ВОСИТАЛАРНИ БАҲОЛАШ ВА ҚАЙТА БАҲОЛАШ
- ТИА ВА БИЗНЕС-РЕЖАЛАР ТУЗИШ
- КРЕДИТНИ РАСМИЙЛАШТИРИШ
- УЧУН ГАРОВ ТАЪМИНОТИ БИЛАН МОЛ-МУЛКНИ БАҲОЛАШ
- ИПОТЕКА КРЕДИТИ БЕРИШ УЧУН БАҲОЛАШ

Жойига чиқиш билан
Хизматлар нархи - ҳаммабоп

Тел.: 444-59-60, 181-06-55, 279-08-04

Хизматлар лицензияланган

“WIND OF TIME” МЧЖ
баҳолаш компанияси

Жойига чиқиш билан
МОЛ-МУЛКНИ БАҲОЛАШ

Хизматлар қиймати
мақбул тарзда

Манзил: Охунбобоев кўч., 34.
Тел.: 132-28-45, 128-35-64

“Impuls-Audit” МЧЖ,
собик “Аломат-Аудит” МЧЖ
аудиторлик ташкилоти

барча ҳўжалик юритувчи
субъектлар учун ҳамма
турдаги аудиторлик
хизматларини кўрсатади

ЎзР АБнинг 22.11.2007 й.даги 253-сон қўғоғнамаси.
Устав капиталлигига - ЎзР 5000 ЭҚИДдан ортиқ.

САР сертификатига эга аудиторлар керак

Тел.: 245-1589, 257-0129, 159-1724. Факс: 144-1921, 199-8763. E-mail: impuls_audit@mail.ru

ЎЗР САВДО-САНОАТ ПАЛАТАСИНING МАРКАЗИЙ АРХИВИ
КУЙДАГИ ХИЗМАТ ТУРЛАРИНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ:

- Сақлаш учун корхоналар ҳужжатларини қабул қилиш
- Ҳужжатларга илмий-техник ишлов бериш (йўқ қилиш)
- Бухгалтерия ҳужжатларини муқовалаш

Бизнинг манзил: Тошкент ш., Бухоро кўч., 6-уй
Тел.: 132-25-40, 133-26-90 arhivtp@rambler.ru

(мулк: Амир Темури хибони, шаҳар статбошқарма биноси
орқасида, ЎзР Савдо-саноат палатасининг 2 қаватли биноси,
“UNITEL” биноси рўпарасида)

Хизматлар лицензияланган
25.02.2003 й.даги 12/681144365-001-сон сугурта полиси

«LEKSAN INFO»
АУДИТОРЛИК ФИРМАСИ

- аудиторликхизматлари
- бухгалтерия ҳисобини тиклаш ва юритиш
- маслаҳатлар
- бизнес-режа тузиш
- Буюртмачи шартларига мослаш

Халқаро сертификатларга эга аудиторлар
ҳамкорлик қилишга таклиф этилади

Тел.: (3712) 167-94-31, 167-94-32, 173-24-50

“ХИМОЯ”
АДВОКАТЛИК ФИРМАСИ
ҲУҚУҚИЙ МАРКАЗИ

СОЛИҚ ВА БОЖХОНА
НИЗОЛАРИ

ТУРЛИ
МУРАККАБЛИҚДАГИ
ҲЎЖАЛИК
НИЗОЛАРИ

СУД ҲЎЖАЖАТЛАРИНИ
ИЖРО ЭТИШДА
ҲУҚУҚИЙ
ЁРДАМ

НАТИЖАЛАРГА ҚЎРА ҲАҚ ТЎЛАНАДИ

Тошкент: (371) 133-11-13,
188-43-13, 175-63-72
Бухоро: (365) 223-63-72, 223-68-85
Навоий: (436) 730-99-80
Қарши: (371) 175-63-72

“HOLIS KONSALT”
консалтинг компанияси

баҳолаш хизматларини таклиф этади

- *асосий фондларни ҲАР ЙИЛГИ ҚАЙТА БАҲОЛАШ
- *кўчмас мулк, бино ва иншоотлар, тугалланмаган қурилишни
- *машиналар, ускуналар, автотранспорт ва қишлоқ ҳўжалиги техникасини
- *банкнинг гаров таъминотини
- *бизнесни
- *Устав фондига ҳисса сифатида муайян объектларни бериш ва расмийлаштириш

Хизматлар лицензияланган

ЎЗ ИМКОНИЙЛАРИНИГИЗНИ БАҲОЛАШ!

Тошкент ш., Носиров кўч., 4-тор кўча, 16 (мулк: “Radisson Sas” меҳмонхонаси орқасида)
Тел./факс: 137-46-94. Тел.: 135-52-79, 341-33-10
E-mail: konsalt2004@list.ru, holiskonsalt@inbox.uz

Хизматлар лицензияланган

“Konservis” мустақил баҳолаш компанияси

малакали баҳолаш
хизматлари кўрсатади:

- асосий воситаларни ҳар йилги қайта баҳолаш
- устав фондига киритиш учун
- гаров билан таъминлаш учун
- инвестиция лойиҳалари учун
- корхоналарни тугатиш чоғида
- корхоналар бизнесини баҳолаш
- ускуналар, автотранспорт, бинолар, иншоотлар ва тугалланмаган қурилишни баҳолаш

ХИЗМАТЛАР
НАРХИ
ҲАММАБОП

Тошкент ш., Ўзбекистон шохқўчаси, 55 (ЎзР Давлат мулки қўмитаси биноси)
Тел./факс: 139-22-13, 139-44-71, 342-10-02. E-mail: konservis@rambler.ru

Хизматлар лицензияланган ва сугурталанган

“GLOBAL-AUDIT” АФ
БАРЧА ТУРДАГИ
АУДИТОРЛИК-ХИЗМАТЛАРИ

БЕПУЛ
МАСЛАҲАТЛАР
СОАТ 11.00дан 13.00гача

Манзил: Муқимий кўч., 190,
Телефонлар: 278-56-12,
173-64-39, 188-29-34
E-mail: global-audit@mail.ru
Самарқанддаги филиал
тел.: 33-69-66, 31-07-66.

Хизматлар лицензияланган

Бухгалтерлар ва
аудиторларни ўқитиш
ва қайта тайёрлаш
уқув-услубий маркази

ЎзР Молия вазирлиги тасдиқлаган
дастурлар бўйича курслар

АУДИТОРЛАРНИ ТАЙЁРЛАШ - 200 соат.
АУДИТОРЛАР МАЛАКАСИНИ
ОШИРИШ - 60 соат.

Халқаро сертификатлаштириш (САР)
дастури доирасидаги курслар

МОЛИЯ ҲИСОБИ 1
БОШҚАРУВ ҲИСОБИ 1
СОЛИҚЛАР ВА ҲУҚУҚ
АУДИТ

“БОШЛОВЧИЛАР УЧУН
БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИ” курслари - 40 соат.

ЎУМнинг барча ўқитувчилари
САР ҳамда ЎзР МВ
сертификатлари соҳибидирлар

Тошкент ш., Ўзбекистон кўч., 49,
Тошкент давлат иқтисодиёт
университетининг 10-қавати

132-09-36, 133-86-41

«JUS-LEGIS»
АДВОКАТЛИК ФИРМАСИ

куйидагиларда адвокатлик ёрдамни таклиф этади:

- мулкчиликнинг барча шаклидаги, шу жумладан хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналарни рўйхатдан ўтказиш, қайта рўйхатдан ўтказиш
- хорижий корхоналар ваколатхоналарини аккредитациялаш
- фуқаролик, жиноят ва ҳўжалик ишлари бўйича судларда манфаатларини ҳимоя қилиш
- мулкчиликнинг барча шаклидаги корхоналарга юридик хизмат кўрсатиш
- шартномалар лойиҳаларини тайёрлаш
- ҳуқуқий экспертиза, визалаш ва ҳулосалар бериш

Тел.: 267-96-72, 268-16-85, 267-37-51, 108-48-54, 168-02-16, 108-63-14
Манзил: Тошкент ш., Буюк ипак йўли кўч., 42

«HIMOYA-AUDIT» ва **«MUXOSIB-AUDIT»** аудиторлик ташкилотлари
бирлашиб устав фондига энг кам ойлик иш ҳақини 5 минг баробаридан
ошриб шакллантирди, ҳамда «Mulkdor audit» фирмасининг ходимлари
келиб қўшилди. Қайта ташкил этилган

МЧЖ «HIMOYA-AUDIT»
барча турдаги аудиторлик хизматларини
ва бошқа профессионал хизматларини таклиф этади

Республикамиз барча ҳудудларида яшовчи малака сертификатига эга
аудиторларни, малакали ҳисобчиларни ва олий маълумотга эга бўлган
иқтисодори ёшларни доимий ишга **таклиф этади.**

Манзил: Фарғона кўч., С.Темур кўч., 225/Тел.: 576-39-89, 640-59-42.
Факс 8-373-2260757. E-mail: info@himoya-audit.com

Ўзбекистон банклари ассоциациясининг «Универсал биржа маркази» МЧЖ Ўзбекистон банклари ассоциацияси биносида ўтказиладиган очик аукцион савдоқарига, Суд қарорларини ижро этиш, судлар фаолиятини моддий-техника жиҳатидан ва молиявий таъминлаш департаменти Тошкент шаҳар ҳудудий бошқармаси томонидан 2006 йил 19 июндаги 9147/06-сонли ижро ҳужжати асосан тақдим этилган «Тошкент лифт» трестига тегишли қуйидаги мулклар қўйилади:

Тошкент шаҳар, С.Раҳимов тумани, Қорақамиш 2/3-дахаси, 1-уй, 1-хонадонда жойлашган ум. майд. 75 кв.м., ҳужжатлар бўйича майдони 51.37 кв.м бўлган нозимхона (лифтёрская).

Бошланғич баҳоси - 39 400 000 сўм.

Тошкент шаҳар, С.Раҳимов тумани, Қорақамиш 2/5-дахаси, 16-уй, 28-хонадонда жойлашган ум. майд. 44 кв.м., ҳужжатлар бўйича майдони 63.79 кв.м бўлган нозимхона (лифтёрская).

Бошланғич баҳоси - 26 548 000 сўм.

Тошкент шаҳар, Учтепа тумани, Чилонзор 13-дахаси, 42-уй, 42-хонадонда жойлашган ум. майд. 53 кв.м., ҳужжатлар бўйича майдони 45.01 кв.м бўлган нозимхона (лифтёрская).

Бошланғич баҳоси - 24 346 000 сўм.

Тошкент шаҳар, С.Раҳимов тумани, Шифокорлар шаҳарчаси, 1-уй, 26-хонадонда жойлашган ум. майд. 70 кв.м, ҳужжатлар бўйича майдони 45.99 кв.м бўлган нозимхона (лифтёрская).

Бошланғич баҳоси - 36 607 000 сўм.

Тошкент шаҳар, С.Раҳимов тумани, Кичик халқа йўли кўчаси, 3-уй, 63-хонадонда жойлашган ум. майд. 72 кв.м, ҳужжатлар бўйича майдони 98.91 кв.м бўлган нозимхона (лифтёрская).

Бошланғич баҳоси - 39 075 000 сўм.

Тошкент шаҳар, Шайхонтоҳур тумани, Генерал Узоқов кўчаси, 2-уй, 117-хонадонда жойлашган ум. майд. 68 кв.м, ҳужжатлар бўйича майдони 50.40 кв.м бўлган нозимхона (лифтёрская).

Бошланғич баҳоси - 35 736 000 сўм.

Тошкент шаҳар, Шайхонтоҳур тумани, Генерал Узоқов кўчаси, 60 «А»-уй, 27-хонадонда жойлашган ум. майд. 73 кв.м, ҳужжатлар бўйича майдони 54.74 кв.м бўлган нозимхона (лифтёрская).

Бошланғич баҳоси - 34 313 000 сўм.

Тошкент шаҳар, М.Улуғбек тумани, Пушкин кўчаси, 79-уй, 107-хонадонда жойлашган ум. майд. 38 кв.м, ҳужжатлар бўйича майдони 59.62 кв.м бўлган нозимхона (лифтёрская).

Бошланғич баҳоси - 18 329 000 сўм.

Тошкент шаҳар, Юнусобод тумани, Юнусобод 10-даха, 16-уй, 36-хонадонда жойлашган ум. майд. 106 кв.м, ҳужжатлар бўйича майдони 81.25 кв.м бўлган нозимхона (лифтёрская).

Бошланғич баҳоси - 49 770 000 сўм.

Савдолар 2008 йил 19 февраль кунини соат 11.00 да Тошкент шаҳар, Шайхонтоҳур тумани, А.Хўжаев кўчаси, 1-уй манзилида бўлиб ўтади.

Ушбу мулкларни суд ижрочилари иштирокида жойга чиқиб кўриш мумкин. Савдода қатнашиш учун харидорлар тўлов ҳужжатида мулк номи, ижро ҳужжат рақами ва санасини кўрсатилган ҳолда объект бошланғич баҳосининг 10 фоизи миқдорида закат пулини Ўзбекистон банклари ассоциациясининг «Универсал биржа маркази» МЧЖнинг «Асака» банки «Автотранспорт» филиалининг «Альянс» минибанкидаги, МФО 00417, СТИР 204325773, х/р. 20208000804234776001 тўлашлари ва савдодаги мулкларни сотиб олиш учун ариза топширишлари шарт. Савдода иштирок этиш учун топшириладиган аризаларни ва закат пулларни қабул қилиш, савдодан бир кун олдин тўхтатилади. Савдода қатнашиш тартиби ва шарт-шароитлари масалалари юзасидан қуйидаги манзилга мурожаат қилишингиз мумкин: Тошкент шаҳар, Шайхонтоҳур тумани, А.Хўжаев кўч., 1-уй. Тел.: 138-69-94, 138-69-93.

Лицензия DB001-000010.

• РЎЙХАТЛАР

Тошкент шаҳар ҳўжалик судининг 2008 йил 3 январдаги 10-0721/15933-сонли ҳал қилув қарорига асосан Чилонзор туманидаги «RUSKOM ZIYO» МЧЖ ва 10-0721/15920-сонли ҳал қилув қарорига асосан «MUMIN JAHON» ХК банкрот деб эътироф этилди ва тугатишга оид ишлар бошланди. Тугатув бошқарувчиси этиб Т.Хайрутдинов тайинланган. Корхоналарнинг думалоқ муҳр ва бурчак штамплари бекор қилинади. Ушбу корхоналарга алоқадор шахс ва корхоналар 1 ой давомида ўз мурожаатларини Тошкент ш., Чилонзор тумани, Халқлар Дўстлиги кўчаси, 51а-уй манзилига билдиришлари мумкин. Тел. 276-98-15.

Тошкент шаҳар ҳўжалик судининг 2008 йил 2 январдаги 10-0821/22-сонли ажримига асосан Чилонзор туманидаги «LONG TENG» ХФ ва 10-0821/23-сонли ажримига асосан «ULKAN QURILISH INTER» МЧЖни банкрот деб топиш бўйича иш очилди. Кредиторларнинг 1-йиғилиши 2008 йил 21 январь соат 10.30 да Чилонзор туман ДСИ биносида ўтказилади. Тугатув бошқарувчиси этиб Т.Хайрутдинов тайинланган. Ушбу корхоналарга нисбатан талаб ва тақлифлар Тошкент ш., Чилонзор тумани, Халқлар Дўстлиги кўчаси, 51а-уй манзилига билдирилиши мумкин. Тел. 276-98-15.

Тошкент шаҳар ҳўжалик судининг 2007 йил 11 декабрдаги 10-0715/14927-сонли ҳал қилув қарорига асосан Сергели туманидаги «SUPPORT SERVIS» МЧЖ банкрот деб эълон қилинди. Корхонага тегишли думалоқ муҳр ва бурчак тамга бекор қилинади. Тугатиш бошқарувчиси этиб Сергели туман ДСИ ходими М.Ахмурзаева тайинланган. Кредиторлар томонидан билдирилаётган талаблар эълон чиққан кундан бошлаб 1 ой давомида қуйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент ш., Сергели туман, 3-мавзе, Янги Сергели кўчаси, 6а-уй, туман ДСИ биноси, 2/6-хона. Тел. 257-74-51.

Тошкент шаҳар ҳўжалик судининг 2008 йил 4 январдаги 10-0811/130-сонли ажримига асосан Чилонзор туманидаги «ULKAN QURILISH» МЧЖни банкрот деб топиш бўйича иш очилган. Кредиторларнинг 1-йиғилиши 2008 йил 21 январь соат 10.30 да Чилонзор туман ДСИ биносида ўтказилади. Тугатув бошқарувчиси этиб Т.Хайрутдинов тайинланган. Корхонага нисбатан талаб ва тақлифлар Тошкент ш., Чилонзор тумани, Халқлар Дўстлиги кўчаси, 51а-уй манзилига билдирилиши мумкин. Тел. 276-98-15.

1C: ПРЕДПРИЯТИЕ

Бюджет ва ҳўжалик ҳисобидаги корхоналарнинг бухгалтерия, иш ҳақи ва омбор ҳисобини тўла автоматлаштириш.

ЎРНАТИШ*КУЗАТИШ*ЎҚИТИШ

Наманган шаҳар, У.Носир кўчаси, 7-уй.
Тел.: (+998 69) 226-15-63, 270-13-13

www.1c.uz

1C: ПРЕДПРИЯТИЕ 8 АВТОМАТЛАШТИРИЛГАН БОШҚАРУВ ВА ҲИСОБ ТИЗИМЛАРИНИНГ ЯНГИ АВЛОДИ

1C:ФРАНЧАЙЗИНГ
www.v8.1c.ru

7.7 ва 8.1 лицензион версиялари
Локал ва тармоқ ечимлари
TELEPORT

Ташкентдаги тел.: 137-49-20, 137-49-21, 137-10-63, teleport@1c.uz, "Х.Олимжон" м.б., "Рангметаллойд" биноси, 414-хона
Самарқанддаги "ДАСТУР-САМ" ШК (3662) 34-14-76, dastursam@mail.ru;
Қўқондаги "ОРИЕНТ ИНТЕХ" ШК: (37355) 2-33-69, 3-14-72, (590) 556-24-94, orient_intex@mail.ru, батафсил маълумотлар www.1c.uz сайтида
Бозорда 14 йил

Хўжалик ҳисобидаги ва бюджет корхоналарининг ҳисобга олиш ва бошқарув функцияларини автоматлаштириш

Компаниянинг шиори ва мақсади: "Буюртмачининг умидларини оқлаш"

тезкор малакали сифатли етказиб бериш татбиқ этиш ўқитиш кузатув

ишлаб чиқариш бухгалтерия савдо иш ҳақи молия ҳисоботлар кадрлар омбор ва б.

АМАЛИЙ ДАСТУРИЙ ТАЪМИНОТ БЎЙИЧА КОМПЛЕКС ХИЗМАТ КЎРСАТИШ

1C: ПРЕДПРИЯТИЕ 8

платформасида корхоналарни комплекс автоматлаштириш

- Ўзбекистон учун намунавий конфигурациялар:
 - 1C:Бухгалтерия 8
 - 1C:Иш ҳақи ва Ходимларни бошқариш 8
 - 1C:Савдони бошқариш 8
 - 1C:Ишлаб чиқариш корхонасини бошқариш 8
- Татбиқ этувчи лойиҳаларни малакали бошқариш
- Маслаҳатлар ва фойдаланувчиларни ўқитиш
- Якка тартибда ёндашув
- Сертификатланган мутахассислар

Тошкент ш., Афросиёб кўч., 12-83, projects@filosoftika.com
www.filosoftika.uz

Куйидаги телефонлар орқали бепул такдимотга буюртма беринг
(+998 71) 1521520, 1530789

1C: ПРЕДПРИЯТИЕ

Базавий версиялар
Стандарт ва малака версиялари
Тармоқ версиялар
SQL учун версиялар

- Корхоналар фаолиятини автоматлаштириш
- 1C фирмаси дастурларини етказиб бериш
- Намуналарни конфигурацияларни жорий этиш
- Ихтисослаштирилган конфигурацияларни ишлаб чиқиш
- Ўрнатиш, ўқитиш, жойга бориш
- Бухгалтерия
- Иш ҳақи ва кадрлар
- Савдо ва омбор
- Молиявий режалаштириш
- Солиқлар ва ҳисоботлар
- Ишлаб чиқариш ва хизматлар

1C:ФРАНЧАЙЗИНГ «UniSOFT»

Амалий дастурий таъминот бўйича мажмуавий хизмат кўрсатиш
173-95-95, 173-30-18, 186-30-18, 173-97-12, 278-97-41
Манзил: Тошкент ш., Қатортол кўч., 60, 705-хона

Бюджет ташкилотларининг бухгалтерия ҳисобини автоматлаштириш бўйича янги тизим

TS БУХГАЛТЕРИЯ - БЮДЖЕТ

Комплекс бухгалтерия + иш ҳақи
Ҳисобни бюджет ва махсус ҳисобварақлар бўйича юритиш

285-шакл - айланмалар қайдномаси;
292-шакл - жорий ҳисобварақлар ва ҳисоб-китоблар дафтари;
294-шакл - касса ва ҳақиқий харажатлар дафтари;
296-шакл - товар-моддий бойликларнинг сони ва миқдори ҳисобини юритиш дафтари;
308-шакл - бош журнал дафтари;
шунингдек ОХ-1, ОХ-2, РЖ-2 ҳисоб-китобларни чоп этишни автоматик тайёрлайди.

TS БУХГАЛТЕРИЯ

Комплекс бухгалтерия + иш ҳақи
Ишлаб чиқариш
Савдо
Хизматлар

Ташкилий техника ва компьютерларга хизмат кўрсатиш, картрижларни тўлдириш

Тел./факс (371) 246-91-90
Тел.: 127-29-00, 301-51-64
E-mail: tetrasoft@sarkor.uz

"Панорама. Товарлар ва хизматлар" руқни "Premier-press" реклама агентлиги томонидан тайёрланди.
Тел.: 144-02-01, 144-02-40.

РЕКЛАМА

1440201 - 1440240

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2007 йил 24 декабрдаги 10-0718/16590-сонли ажримига асосан Яқкасарой туманидаги "Maxsus-Elektro-Sozlash" ХКга (юридик манзили: Кичик Бешёғоч, 130-уй) нисбатан банкротлик бўйича кузатув жараёни бошланган. Мазкур корхона кредиторларининг йиғилиши 2008 йил 11 февраль соат 11.00 да Яқкасарой туман ДСИ биносида қуйидаги манзил бўйича ўтказилади: Тошкент ш., Фарҳод кўчаси, ба-уй, 3-қават, 313-хона.
Тел. 250-70-87.

Тошкент вилояти хўжалик судининг 2007 йил 27 декабрдаги 11-0706/13418-сонли ҳал қилув қарорига асосан Паркент туманидаги "Ризо Барака АН" ХК соддалаштирилган таомил бўйича банкрот деб эътироф этилди ва тугатишга оид ишлар бошланди. Муваққат бошқарувчи этиб Паркент туман ДСИ ходими М.Ақбаров тайинланган. Кредиторларнинг 2-йиғилиши 2008 йил 28 январь соат 10.00 да Паркент туман ДСИ биноси, 2-қаватдаги 4-хонада ўтказилади. Даъволар қуйидаги манзилда қабул қилинади: Паркент тумани, Паркент шаҳри, О.Фарқатий кўчаси, 5-уй.

1C: Предприятие дастурлар тизими

Корхоналарни автоматлаштириш

1C: МОС КЕЛАДИ!

Сифат сертификати

Халқлар дўстлиги кўч., 42-уй, 206-хона. Тел. 173-24-37, 127-37-79 E-mail: plussoft@uzpak.uz

1C:Франчайзинг "PLUS SOFT"

Янги Ҳисобварақлар режаси
Бухгалтерия ҳисоби
Омбор ҳисоби
Иш ҳақи ҳисоб-китоби
GAAPга созлаш

Alfakom

ўқув маркази

МУВАФФАҚИЯТ САРИ ҚАДАМЛАР

ЗАМОНАВИЙ БУХГАЛТЕР

Бухгалтерияга доир билимлар
Компьютерни базавий билиш
1C: Бухгалтерия 7.7

БЕПУЛ!

1C бўйича дарслик ва Ҳар 21-сон БҲМСга мувофиқ намунавий конфигурацияли диск

ДАСТУРЛАШ ВА 1C:ПРЕДПРИЯТИЕ 7.7 га КОНФИГУРАЦИЯЛАШ

1C ни ўз вазифаларингизга ўзингиз созланг!

ДАСТУРЛАШ ВА 1C:ПРЕДПРИЯТИЕ 8.0 га КОНФИГУРАЦИЯЛАШ

ЯНГИЛИК! 1C нинг янги имкониятларидан фойдаланинг

Интернет глобал тармоғида ишлаш

Интернет бухгалтерга ёрдамга келади

Манзил: Тошкент ш., Афросиёб кўч., 2. Баракат-марказ, 2-қават
Мўлжал: Космонавтлар м.б., "Марварид" дўкони
Телефонлар: 152-25-75, 152-21-65.
* Фақат "Замонавий бухгалтер" курси тингловчилари учун

БЕПУЛ! Buh.uz сайтида бухгалтерлар учун энг янги ахборот

• РЎЙХАТЛАР

*Тошкент шаҳар хўжалик судининг қарорларига асосан Мирзо Улуғбек туманидаги тугатилаётган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи	СТИР	КТУТ	Қарор рақами	Санаси
"ASL SHAROB" ХК	203882218	18415227	10-0710/14308	14.12.07
"BIOFERTILIZER" ХК	205040646	19597992	10-0710/14317	14.12.07
"LIFTTEXNOSERVIS" МЧЖ	201725301	16124661	10-0710/14319	14.12.07
"KROVLYA-PLAST-NEO" МЧЖ	206762063	21344784	10-0710/14312	14.12.07
"BONUS-DECORT" МЧЖ	205321991	19880179	10-0710/14318	14.12.07
"ENLECONINVEST" МЧЖ	205784582	20349549	10-0710/14309	14.12.07
"MEDIA STREAM" МЧЖ	205242212	19783140	10-0710/14320	14.12.07
"SHARQ PROGRESS PLUS" ХК	205803050	20388638	10-0710/14315	14.12.07
"MUDDASSIR-NUR" МЧЖ	206638484	21160989	10-0710/14310	14.12.07
"MAXSUSENERGOMONTAJSOZLASH" ХК300124730		21525209	10-0710/14316	14.12.07
"SSK MVD-MERGAN" ШК	206477299	20966710	10-0710/14313	14.12.07
"CHOYXONA SUPA" ХК	203392219	17856254	10-0710/14314	14.12.07
"UTKUR VA O'G'ILLARI" ХК	204256535	18721958	10-0710/14311	14.12.07
"IPAK IMPEX TIJORAT MARKAZI" МЧЖ205790900		20388288	10-0719/16088	09.01.08
"ELTEX GAZ SERVIS" МЧЖ	205779058	20348082	10-0719/16101	09.01.08
"KABEL-TEXRESURS" ДП МЧЖ	206012806	20535163	10-0719/19091	09.01.08
"SEPHORA TRADING" МЧЖ	300174757	21556428	10-0719/16089	09.01.08
"M.UL.TUM.KFB TA'MIR-QUF.KORXON" ДУК	200524759	15748678	10-0719/16107	09.01.08
"ALTA-ART" МЧЖ	203648919	18147494	10-0719/16105	09.01.08
"AYROS GOLD" МЧЖ	205755504	20297858	10-0719/16100	09.01.08
"ARMADILLO BUSINESS" ХК	300416564	21648047	10-0719/16092	09.01.08
"MEDIA KAMILA SERVIS" МЧЖ	206627221	21160819	10-0719/16108	09.01.08
"MAGARI-GOLD" МЧЖ	300063981	21524977	10-0719/16094	09.01.08
"BANAI-ART" МЧЖ	204971407	19512027	10-0719/16098	09.01.08
"VIKTORIYA-NUR" ШК	204063150	18583172	10-0719/16106	09.01.08
"ABADAN" ХК	202269228	16550263	10-0719/16102	09.01.08
"APK BUTLASH" МЧЖ	203112730	17511673	10-0719/19096	09.01.08
"ENDEMO INVESTMENTS" МЧЖ	300202602	21557072	10-0719/16093	09.01.08
"GOYCHA" ХК	205190792	19744915	10-0719/16092	09.01.08
"QADIMIY SHARQ" ХК	202581284	17020863	10-0719/16104	09.01.08
"SOSOLINA-FARM" МЧЖ	206111857	20659563	10-0719/16090	09.01.08
"TRAFFIK-SERVIS" ШК	203550124	17986933	10-0719/14103	09.01.08
"MUSHTARIY NUR" МЧЖ	204563794	19096126	10-0719/16099	09.01.08

Мазкур корхоналарнинг думалоқ муҳр ва бурчак штамплари бекор қилинади. Корхоналарнинг дебитор ва кредиторлари даъволари 2 ой муддат мобайнида Тошкент ш., Мирзо Улуғбек тумани, Пушкин кўчаси, 122-уй манзил-гоҳи бўйича Олти ой ва ундан ортиқ вақт мобайнида фаолият кўрсатмаётган корхоналарнинг фаолиятини тугатиш комиссияси томонидан қабул қилинади.

ISO 9001:2000

10 ХАФТАДА 10 та АВТОМОБИЛЬ

УЛАНИНГ!

**АКЦИЯ ШАРТЛАРИ БИЛАН ТАНИШИБ,
ИСТАЛГАН БЕЛГИНИ SMS ОРҚАЛИ
1010 РАҚАМИГА ЖЎНАТИНГ**

ёки

**“COSCOM” АБОНЕНТИ БЎЛСАНГИЗ,
ИСТАЛГАН БЕЛГИНИ SMS ОРҚАЛИ
1010 РАҚАМИГА ЖЎНАТИБ,
5\$, 10\$ ёки 20\$ НОМИНАЛИДАГИ
ТЎЛОВ КАРТАСИ БИЛАН ҲИСОБИНГИЗНИ
ТЎЛДИРИНГ ва ЮТУҚЛИ ЎЙИН
ИШТИРОКЧИСИГА АЙЛАНИНГ!**

Тўловингизнинг ҳар 5\$и ютуққа эришиш имкониятингизни янада кўпайтиради.

ШОШИЛИНГ – СОВРИНЛАР СОНИ ЧЕКЛАНГАН!

“10 Ҳафтада 10 та Автомобиль” акциясининг ғолибларини табриклаймиз!

Нуриддин Эгамов – акция учинчи ютуқли ўйинининг ғолиби, Навоий вилоятида 2007 йил 8 декабрда 5 \$ (ЭКО) активацияси учун олинган 45053 рақами бахтли рақам бўлиб чиқди.

Рустам Шамсиддинов – акция тўртинчи ютуқли ўйинининг ғолиби, Тошкент вилоятида 2007 йил 17 декабрда 5 \$ (ЭКО) активацияси учун олинган 077316 рақами бахтли рақам бўлиб чиқди.

Нилуфар Мавлонова – акция бешинчи ютуқли ўйинининг ғолиби, Тошкент шаҳрида 2007 йил 12 декабрда 5 \$ (ЭКО) активацияси учун олинган 101943 рақами бахтли рақам бўлиб чиқди.

Ютуқли ўйин “Ёшлар” каналида ҳар сешанба, “COSCOM”dan Baxtli O'ntalik” дастурида ўтказилади.

Нархлар ҚҚС билан кўрсатилган.

Тўлов тўлов кундаги УзР МБ курси бўйича сўмда амалга оширилади.

Акция 26.11.2007 йилдан бошланган

ЎЗГАРИШЛАР БОШЛАНМОҚДА!
COSCOM

Хизматлар лицензияланган
(ЎзААА берган АА 0001818-сон)

Акция ҳақидаги батафсил маълумотни сотиш жойларида, www.coscom.uz сайтида
ва 8000 телефони орқали (“COSCOM” компанияси абонентлари учун) олиш мумкин

«Белые» компьютеры всего от 1 300 000 сум. перечислением
HP Compaq dc5700 с двухъядерным процессором D 945 3,4Ghz кеш
 4(2x2) mb 800FSB/DDR2 1Gb(2x512)mb 2-кан./80Gb sata 3,0Gb/s 7200
 об./мин./DVDROM/graph. Media Accelerator 3000 до 256mb/Lan 1Gb/возм.
 подерж. 2-х мониторов/ лицензионный Win XP pro. antivir
 Русифицированный, 3 года гарантии
Мониторы, принтеры, сканеры, факсы и фотоаппараты HP
ЧП «KM SUBSYSTEMS» Тел.: 2457176, 2459444, 1449916. Тел./факс 1449916
 ул. К.Ярматова, 14, 2-й этаж E-mail: kmj@sarkor.uz

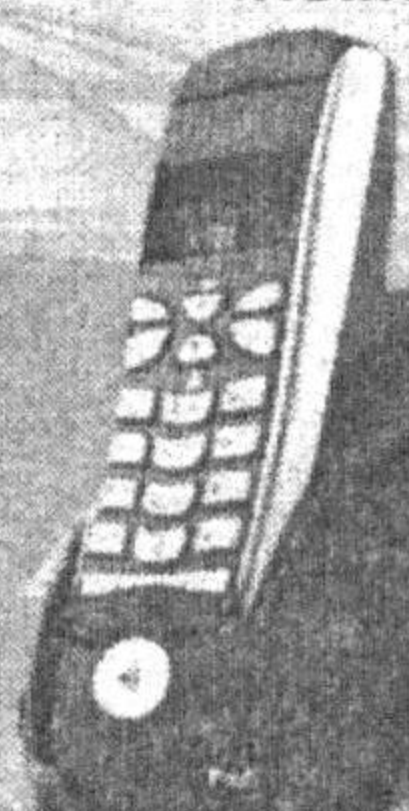
Ўзбекистонда биринчи марта!

TELTA, VOXTEL, TELEFON, TELEX
 савдо маркаларининг ягона
 дистрибьютори пул ўтказиш йўли
 билан ва нақд пулга Россияда ишлаб
 чиқарилган симли телефонлар,
 радиотелефонлар ва
 АОНларни тақдим этади.
 Маҳсулотга 1 йилга кафолат берилади.
 Минтакавий улгуржи дилерларни
 ҳамкорлик қилишга таклиф этамиз.

Тел.: 370-1834, 136-2788, 136-0002. Факс 234-2597

Товар сертификатланган

«КОМТЕЛ» МЧЖ

PR 046 07

CAS

ЭЛЕКТРОН ТАРОЗИЛАРИ

«CAS Corporation» (Жанубий Корея) маҳсулоти
 Ишлаб чиқариш ISO 9001 бўйича сертификатланган

ЛАБОРАТОРИЯ ТАРОЗИЛАРИ
САВДО УЧУН ТАРОЗИЛАР
КРАНЛИ ТАРОЗИЛАР
ПОЛ ТАРОЗИЛАРИ
АВТОМОБИЛЬ ТАРОЗИЛАРИ
 20 тоннадан 40 ва 60 тоннагача
ВАГОН ТАРОЗИЛАРИ
 75 тоннадан 100 тоннагача

**МЕХАНИК ВАГОН ВА
АВТОМОБИЛЬ ТАРОЗИЛАРИНИ
МОДЕРНИЗАЦИЯЛАШ**

Ишлаб чиқиш, ишлаб чиқариш, сотиш,
сервис хизмати кўрсатиш.

БИЗ ДУЊЕНИ ТАРОЗИДА ЎЛЧАЙМИЗ

Ностандарт вазн ўлчовчи тизимлар ва автоматлаштирилган бошқарув
 тизимларини технологик жараёнлар билан ишлаб чиқиш ва тайёрлаш

ЛИЦЕНЗИОН ДАСТУРИЙ ТАЪМИНОТ

e-mail: software@ucd.uz Тел. (998 71) 281 4357

WEB-сайтларни ИШЛАБ ЧИҚИШ

e-mail: micros-design@ucd.uz www.design.micros.uz Тел. (998 71) 281 4362

Факс (998 71) 281 4365

ВАЗН ЎЛЧОВЧИ УСКУНА:

Тошкент ш., С.Азимов кўч., 72А

(собиқ Жуковский кўч., ИИББ рўпарасида).

Тел.: (998 71) 133 8577, 120 6861

e-mail: micros@ucd.uz, scales@ucd.uz, www.micros.uz, www.cas.uz

Сиз буюртмани куйдаги манзилдаги
 электрон почта орқали юбориб, компаниямиз
 прайс-варакларини бепул тарқатишга
 оубна бўлишингиз мумкин: micros@ucd.uz

Лицензия AF № 0951

Маҳсулот сертификатланган

ASIS

“ASIAN COMMUNICATION TRANSPORT INVEST COMPANY”
 ЎЗБЕКИСТОН-АМЕРИКА-СИНГАПУР ҚўШМА КОРХОНАСИ

**ЯПОН ВА АМЕРИКА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ
ФИРМАЛАРИНИНГ РАДИОАЛОҚА УЧУН
РАДИОСТАНЦИЯЛАРИ (РАЦИЯЛАРИ)НИ
ЕТКАЗИБ БЕРАДИ**

**РАДИОСТАНЦИЯЛАР ВА
МИНИ-АТЛАРНИ МОНТАЖ ҚИЛАДИ ВА
СОЗЛАЙДИ**

**РАДИОСТАНЦИЯЛАРНИ
ТАЪМИРЛАЙДИ ВА УЛАРГА ТЕХНИК
ХИЗМАТ КўРСАТАДИ**

Ўзбекистон, Тошкент ш., У.Носир кўч., 60.1

Тел./факс: +998 71 253-0276, 253-3176. E-mail: kvant@tps.uz

• РЎЙХАТЛАР

Тошкент вилояти хўжалик
 судининг ишни суд муҳокама-
 га тайёрлаш ва кўришга тайин-
 лаш тўғрисидаги 2008 йил
 7 январдаги 11-0806/232-сонли
 ажримига асосан Тошкент
 туманидаги банкрот деб эъти-
 роф этиш бўйича иш очилган
 корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи	Ажрим рақами
"GRAND QURILISH INDUSTRIYA" МЧЖ	11-0806/232
"ALEX-STAR" МЧЖ	11-0806/234
"AZIYA TANDEM YUNG" МЧЖ	11-0806/233
"AKBARSHOX XASTIMONIY" ХК	11-0806/230
"BESHQORGON 2001" ХК	11-0806/231

Мазкур корхоналар кредиторлари-
 нинг йиғилиши 2008 йил 18 январда
 ўтказилади. Барча даъволар Тошкент
 тумани, К.Ғофуров кўчаси, 8-уй, ту-
 ман ДСИ биносиди қабул қилинади.
 Тел.: (8-371) 96-56-125.

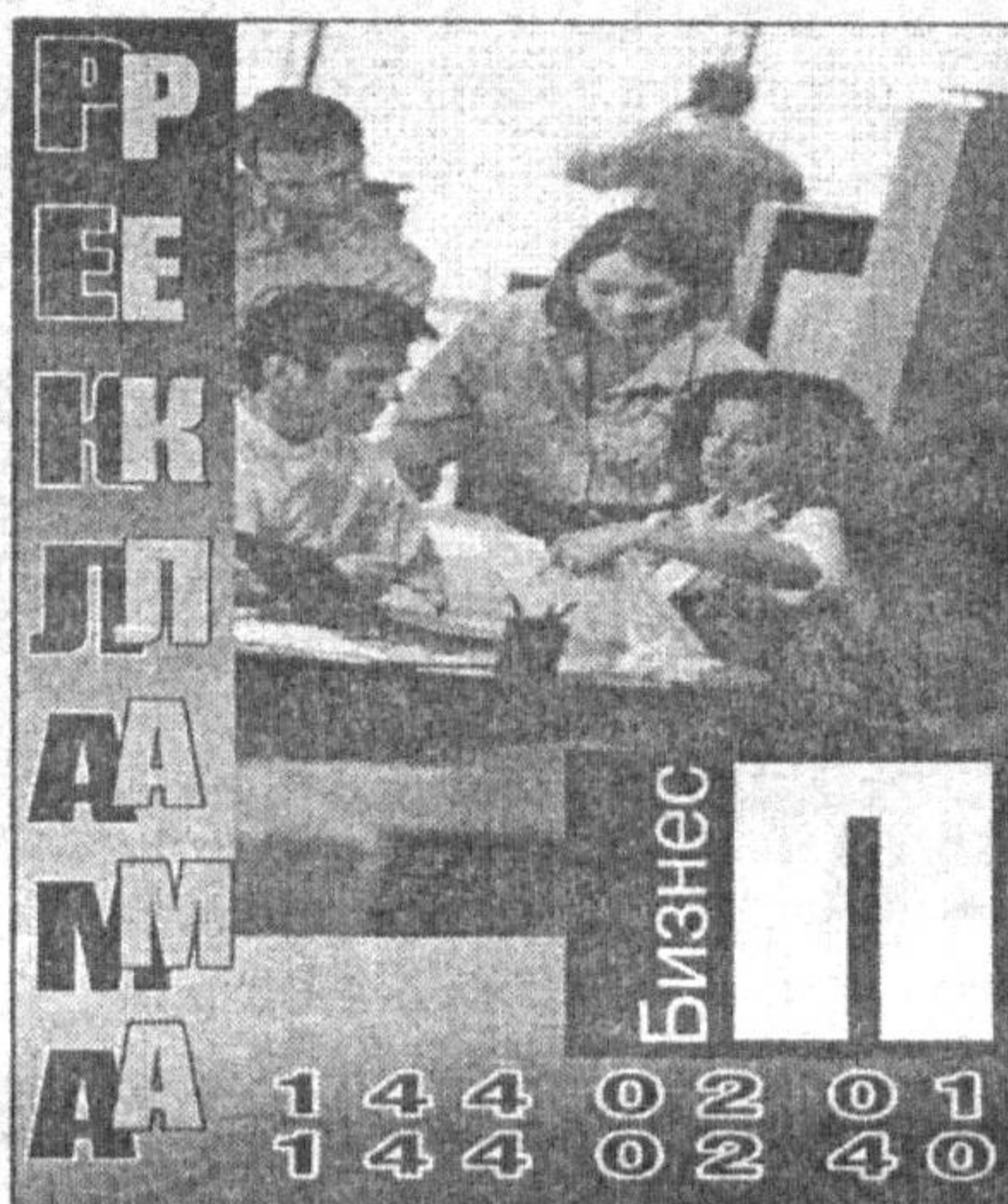
Тошкент шаҳар хўжалик судининг
 2008 йил 9 январдаги 10-0817/250-
 сонли ажримига асосан Учтепа тум-
 нидаги "POYTAHT LOYHA INVEST" МЧЖ
 банкрот деб эътироф этилишига оид
 иш юритилиб, кузатув жараёни бош-
 ланган. Муваққат бошқарувчи этиб
 Ш.Убайдуллаев тайинланган. Кредит-
 торларнинг 1-йиғилиши 2008 йил 21
 январь соат 10.00 да ўтказилади.
 Кузатувга оид ишлар ва эътирозлар
 Тошкент ш., Учтепа тумани, М.Шай-
 хзода кўчаси, 1-уйда давом этмоқда.
 Банкротлик иши 2008 йил 25 январь
 соат 14.30 да Тошкент шаҳар хўжалик
 суди биносиди (Чўпон ота кўчаси, 6-
 уй) 3-залида кўрилади.
 Тел. 277-96-15.

Тошкент шаҳар хўжалик
 судининг 2008 йил 8 январдаги
 ҳал қилув қарорларига асосан
 Чилонзор туманидаги банкрот
 деб эътироф этилган ва туга-
 тишга оид ишлар бошланган
 корхоналар
 РЎЙХАТИ

Корхона номи	Қарор рақами
"VENDIGO" МЧЖ	10-0720/16247
"JAHONGIR MEDIKAL" ХК	10-0720/16322
"M-BEK" ЖК	10-0720/16248
"VILLA-BEST" МЧЖ	10-0720/16249
"KOMPLEKTGAZ AVTOMATIKA" МЧЖ	10-0720/16250
"DEKOR POLIGRAF" МЧЖ	10-0720/16323

Мазкур корхоналар бўйича тугатув
 бошқарувчиси этиб Т.Хайрулдинов тай-
 инланган. Корхоналарнинг думалоқ
 муҳр ва бурчак штамплари бекор қили-
 нади. Ушбу корхоналарга алоқадор
 шахс ва корхоналар 1 ой давомида ўз
 муурожаатларини Тошкент ш., Халқлар
 Дўстлиги кўчаси, 51а-уй манзилига бил-
 диришлари мумкин. Тел. 276-98-15.

НОРМА МАСЛАХАТЧИ

AGATA IMPEX LTD

TOSHIBANING ЎЗБЕКИСТОНДАГИ РАСМИЙ ДИСТРИБЬЮТОРИ

**НОУТБУКЛАРНИНГ
бутун модель қатори**

СУМКАЛАР

**НОУТБУГИНГИЗНИНГ
ИШОНЧЛИ ХИМОЯСИ**

TOSHIBA
 Leading Innovation»

Кафолат
2-3 йил

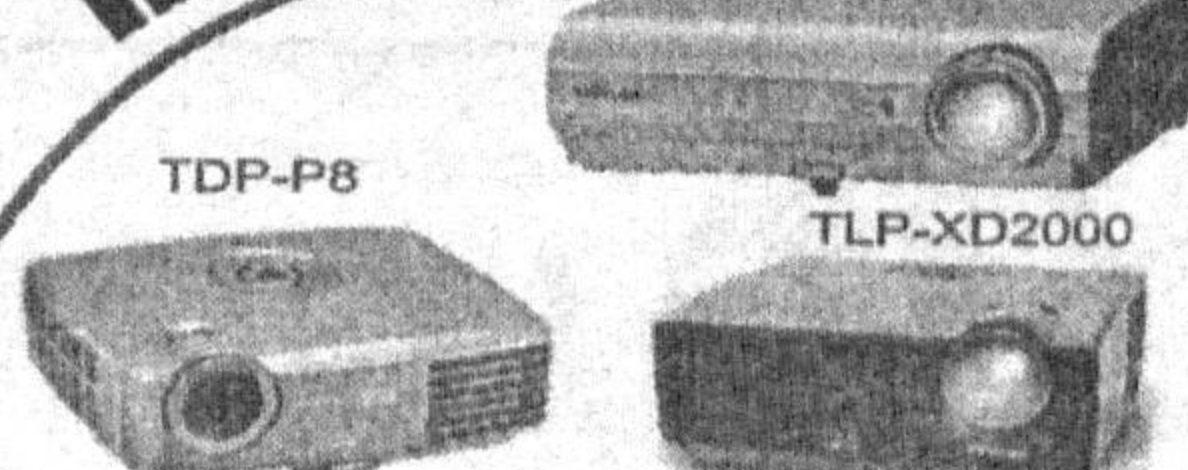
Toshiba EasyGuard
 Certified Mobile Computing
 технологияси ноутбукнинг тартиб посбони

Руслаштирилган
лицензион Windows XP
дастурий таъминоти

ПРОЕКТОРЛАР

**ЗАМОНАВИЙ ДИЗАЙН
ВА ЎТА ЁРҚИНЛИК**

Тошкент ш., 100000,
 Шаҳрисабз кўч., М-1"Б"
 (мўлжал – собиқ "ТАТА" меҳмонхонаси)

Тел.: 133 0500, 136 0779, 136 0784
 Факс 136 7902

E-mail: agata@agatagroup.com
 www.agatagroup.com

*Товар сертификатланган

*Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2008 йил 15 январдаги қарорларига асосан Собир Раҳимов
 туманидаги тугатилаётган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи	СТИР	Раҳбар исм-шарифи	Манзили	Қарор рақами
"BURJU MAK-SAN" МЧЖ	204701678	Б.Абдукаҳаров	М.Горький кўч., 5-14	10-0708/16483-т
"MAXSUDOV MAXMUDJON MIRANVAROVICH" ХК	300398081	М.Махсудов	Қорасарой кўч., 2-71	10-0708/16484-т
"KABEL ELEKS GROUP" МЧЖ	206853234	М.Тўлаганова	Сағбон кўч., Олча тор кўч., 23	10-0708/16485-т
"MAHLIYO-SHERZOD" ХФ	206237976	Ш.Клычев	Беруний кўч., 371	10-0708/16486-т
"MIRSANJAR SIROJ BIZNES" ХК	-	С.Мирсалихов	Муқимий кўч., 172-23	10-0708/16487-т
"MAJESTIK" ХФ	202341352	А.Нуриддинов	Уста Олим кўч., 27	10-0708/16488-т

Мазкур корхоналарнинг думалоқ муҳр ва бурчак тамғалари ҳамда бирламчи таъсис ҳужжатлари ва давлат
 рўйхатидан ўтганлик тўғрисидаги гувоҳномалари бекор қилинади.

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб 2 ой давомида С.Раҳимов тумани ҳокимияти махсус комиссияси
 томонидан қабул қилинади. 2 ой мобайнида даъво билан туман махсус тугатиш комиссиясига муурожаат қилинмаган
 ҳолда корхоналар белгиланган тартибда давлат реестридан чиқарилади.

Тел.: 227-15-73, 148-07-24, 148-07-54.

Бўлғуси тақдимот
 маросимлари,
 кўргазмалар,
 матбуот анжуман-
 лари ҳақидаги
 матбуот-релизлар-
 ни, хабарнома-
 таклифномаларни
 «СБХ» таҳририяти-
 га 144-44-45
 телефон-факси
 орқали
 жўнатишингиз
 мумкин.

Rutrans & Partners
www.rutransenpartners.com

 Голландиянинг Ўзбекистондаги
ваколатхонаси

Тел.: (+99871) 250-7951, 250-2086, (+99890) 325-6043

 e-mail: by.rutransenpartners@rambler.ru
**Ишчи ва
махсус кийим**
**Ишчи
ва махсус пойабзал**
**Ёнгинга
қарши ускуналар**
**Махсус кийим
аксессуарлари**
**Шланглар ва
бутловчи қисмлар**

Товар сертификатланган

O'ZKABEL

**МАРКАЗИЙ ОСИЁДАГИ
КАБЕЛЬ-ЎТКАЗГИЧ МАҲСУЛОТИ
ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИ ЭНГ ЙИРИК ЗАВОД**
**КЕНГ АССОРТИМЕНТ
100% ЛИК СИФАТ КАФОЛАТИ**

 "Ўзкабель" ОАЖ ҚҚ. Манзил: Ўзбекистон Республикаси,
Тошкент ш., 100041, Ф.Хўжаев кўч., 2
Тел./факс: (+99871) 262 02 86, 262 13 33
marketing@uzkabel.uz www.uzkabel.uz

 ТОМ ЁПИШ ва ГИДРОИЗОЛЯЦИОН
материал,

ПОЛИИЗОЛ

 (зарқоғозли, турли ранглар сепилган,
икки томонлама плёнка билан қопланган)

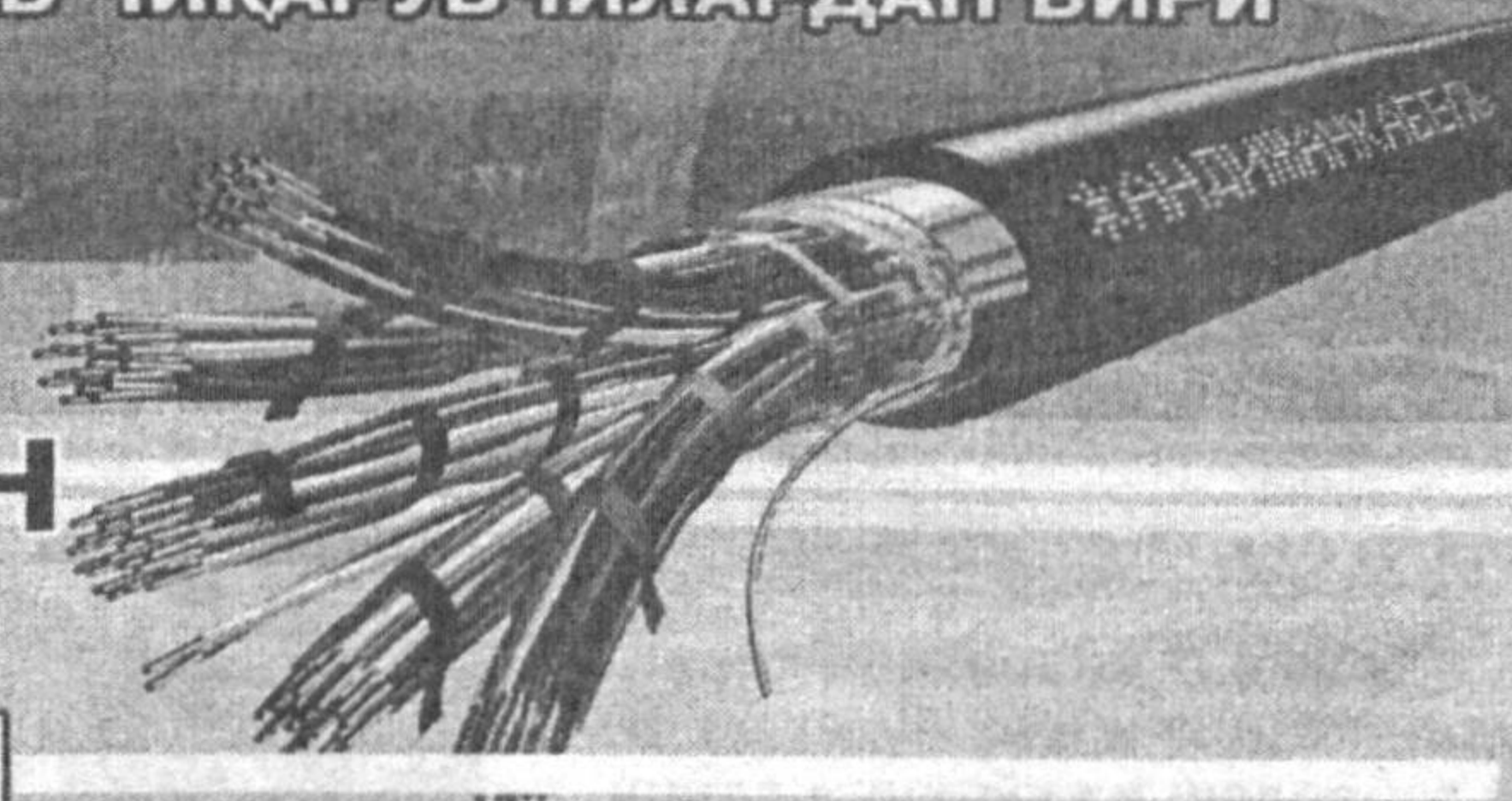
 Ишлаб чиқарувчидан
ЭНГ АРЗОН НАРХЛАРДА

**ТОМ ЁПИШ ва ГИДРОИЗОЛЯЦИОН
ИШЛАРНИ** бажарамиз

 Тел.: 255-74-09, 255-64-53, 449-28-53. E-mail: adrant@ars-inform.uz

Товар сертификатланган

МДХдаги ЭНГ ЙИРИК ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИЛАРДАН БИРИ

**АНДИЖОН
КАБЕЛЬ
ЗАВОДИ**

ТОВАР СЕРТИФИКАТЛАНГАН

МЕТАЛЛОПРОКАТ

ЛИСТ	ХОЛОДНОКАТАНЫЙ	от 0,5 до 0,8 мм	ст. 08КП
	ГОРЯЧЕКАТАНЫЙ	от 2 до 25 мм	ст. 3сп5, 40Х, 65Г
КРУГ	НЕРЖАВЕЮЩИЙ	от 1 до 6 мм	12Х17, 12Х18Н10Т
		от 16 до 130 мм	12Х18Н10Т
	ЖАРОПРОЧНЫЙ	от 30 до 250 мм	20-30Х13, 23Х18Н10
		от 13 до 260 мм	ст. 3, 10-45, 20Х-40Х

Тел.: 255-76-74, 281-35-61. Факс 254-94-95

ООО "INTERKABEL"
ОФИЦИАЛЬНЫЙ ДИЛЕР СП ОАО "АНДИЖАНКАБЕЛЬ" предлагает

**КАБЕЛЬНО-ПРОВОДНИКОВУЮ
ПРОДУКЦИЮ** * по ценам производителя
СП ОАО "Андижанкабель"

СЕТКИ латунные тканые (из никеля, бронзы,
нержавеющей и оцинкованной стали)

ЭЛЕКТРОННЫЕ СЧЕТЧИКИ *

 Услуги лицензируются 1, 3-х фазные DDS28, DTS541, Ex541
Товар г. Ташкент, ул. Паркентская, 30В (ор-р - Паркентский рынок)
сертифицирован Форма оплаты - любая Тел. 169 4314, факс 169 4390

 Бўлғуси такдимот маросимлари,
кўргазмалар,
матбуот анжуманлари ҳақидаги
матбуот-релизларни,
хабарнома-таклифномаларни
«СБХ» таҳририятига 144-44-45
телефон-факси орқали жўнатишингиз мумкин.

STS LOGISTICS
SOLUTIONS TO SATISFACTION

Хизматлар лицензияланган

 МДХ мамлакатлари бўйлаб, Европа,
Америка, Япония ва Хитойда

30 дан зиёд офис ва 300 агент

- транспортнинг барча турларида юк ташиш
- юкларни "эшикдан эшиккача" етказиб бериш
- импорт ва экспорт юкларининг божхона расмийлаштируви

 Тел.: 132-23-31, 132-24-12. E-mail: ststas@stslogistics.net, www.stslogistics.net
www.pc.uz - Ўзбекистон компьютер бозоридаги талаб ва таклиф

 Иқтисодий-ҳуқуқий газета
НОРМА МАСЛАҲАТЧИ

 СОЛИҚЛАР
БУХГАЛТЕРИЯ
ҲУҚУҚ

 БОШ МУҲАРРИР
ФАРҲОД ҚУРБОНБОЕВ

 ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ:
100000, Тошкент ш.,
Ҳ.Олимжон майд., 10а.
E-mail: normapress@mail.ru

ТАЪСИСЧИ "Norma Hamkor" МЧЖ

 Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот
агентлигида рўйхатга олинди.
Рўйхат рақами 0074.

 Нашр учун масъул:
Нодир Алимов

 Муаллифлар фикри доим ҳам таҳририят нуқтаи-назарига мос келмавермайди. Чоп этилган тавсиялар, тушунтиришлар,
жумлалар, фактлар, статистик маълумотлар, реклама эълонларининг аниқлигига жавобгарлик материал муаллифи эътиборига
сига юкланади.

 Таҳририят оғоҳлантирадики, газетамизда мавжуд ахборотдан фойдаланганлик, фойдаланмаганлик ёки мувофиқ равишда фой-
даланмаганлик билан боғлиқ ҳар қандай ҳаракатлар ва/ёки оқибатлар учун таҳририят жавобгар эмас. Таҳририят муштарий-
лар билан ёзишиб туриш имкониятига эга эмас.

 "Норма маслаҳатчи"да эълон қилинган материалларни тўлиқ ёки қисман кўчириб босиш, электрон ва бошқа манбаларда
қўлайтириш, тарқатишга фақат "Norma" МЧЖ билан тузилган шартнома асосида йўл қўйилади.

 Газета таҳририят томонидан тайёрланган диапозитивлар ёрдамида "O'zbekiston"
нашриёт-матбаа ижодий уйи боёмоҳонасида босилди (Тошкент ш., А.Навоий кўч., 30).
Буюртма 14592. Адади 6410. Баҳоси келишилган нархда
Газета 2008 йил 17 январда соат 20.40 да топширилди.